

AGRICULTURA

SĂPTĂMINAL DE ȘTIINȚĂ ȘI PRACTICĂ DIN AGRICULTURĂ, INDUSTRIA ALIMENTARĂ ȘI GOSPODĂRIEA APELOR

O cerință actuală în hortivicultură:

ACCENTUAREA PROCESULUI DE CONCENTRARE, SPECIALIZARE ȘI INTENSIFICARE A PRODUCȚIEI

Obiectivele puse în fața hortiviculturii de Congresul al X-lea și de Conferința Națională ale P.C.R., atenția permanentă acordată acestor sectoare de conducere de partid și de stat, demonstrează locul și rolul pe care îl ocupă în ansamblul agriculturii noastre socialiste.

Satisfacerea — la nivelul cerințelor acestui cincinal dar și în perspectivă — a nevoilor de legume și fructe ale pieței interne, ale unei industrii prelucrătoare în plină dezvoltare și ale exportului a impus trecerea la organizarea superioară, pe baze moderne, a întregii activități de producție, industrializare și valorificare.

În acest scop, au fost elaborate programe speciale în legumicultură, pomicultură și viticultură, având ca elemente directoare principiile concentrării, specializării și intensificării producției. Ele au inclus măsuri de dezvoltare și modernizare a bazei tehnico-materiale, asigurând și cadrul organizatoric necesar: centralele și întreprinderile județene specializate, a căror înființare a creat condiții pentru integrarea producției cu valorificarea, pentru conducerea lor unitară. Punerea în aplicare a măsurilor prevăzute a determinat o serie de rezultate care le demonstrează eficiența, evidențiind totodată coordonatele activității viitoare.

Sectorul în care programele întocmite au căpătat mai repede viață — datorită și caracterului anual al procesului de producție — este cel legumicol. În cei trei ani care au trecut de la primele acțiuni întreprinse s-a acumulat o experiență utilă, valorificată și extinsă „din mers”. Producerea legumelor în ferme specializate, amplasarea culturilor pe cele mai bune terenuri, în condiții de irigare, elaborarea de noi tehnologii pretabile unei mecanizări avansate, introducerea de soiuri și hibridi valoroși, corespunzători unor destinații diferite, organizarea de unități specializate în producerea răsadurilor și materialului săditor, extinderea chimizării au constituit principalele obiective urmărite și, în cea mai mare parte realizate. Trebuie adăugată aici și trecerea la noile forme de organizare și retribuție a muncii pe baza acordului global care împreună cu măsurile inițiate de conducere de partid și de stat de creștere a venitului minim garantat, au determinat creșterea coînteresării lucrătorilor din acest sector.

Întregul program al hortiviculturii a fost susținut și de un mare volum de investiții, care s-a ridicat anual la peste 1 miliard de lei. S-au construit astfel centre de producere a răsadurilor, totalizând 300 ha de sere înmulțitor; s-au realizat 23 complexe de depozitare, condiționare și valorificare, precum și noi capacități pentru industrializarea și

Prof. dr. ing. Ion CEAUȘESCU

adjunct al ministrului agriculturii,
industrii alimentare și apelor

semiindustrializarea legumelor și fructelor. Și-au găsit rezolvarea în totalitate problemele legate de producerea de semințe de legume, creîndu-se rezerve în funcție de specie pentru 1—2 ani; atenția dată acțiunilor de mecanizare a avut ca urmare mecanizarea în totalitate a lucrărilor la mazăre și fasole, problema fiind în curs de rezolvare și la alte culturi.

Rezultatele obținute în primii ani ai cincinalului, o dată cu materializarea acestui vast program, nu pot fi trecute cu vederea: față de media anilor 1966—1970, în anii 1971 și 1972 producția anuală de legume a crescut cu 10% iar fondul de stat cu 25%. Progresul este evident dacă se ține seama că față de 1971, în 1972 atât producția medie cit și fondul de stat au crescut cu 23%.

S-au satisfăcut mai bine nevoile de legume, în stare proaspătă și conservată, pentru aprovizionarea populației și s-a realizat o mai bună eșalonare și di-

versificare a sortimentului, s-a trecut la o prezentare superioară a produselor pe piață, adoptîndu-se forme noi de preambalare și asigurîndu-se o calitate mai bună.

Numeroase unități de producție care au trecut cu hotărîre la buna organizare a fermelor, la aplicarea corectă a tehnologiilor de cultură, au reușit să apropie nivelul recoltelor de cel realizat în țările cu legumicultură avansată. Există mari posibilități ca asemenea rezultate să reprezinte nivelul mediu al producțiilor legumicole. Către împlinirea acestui deziderat trebuie să acționăm acum cu fermitate toți lucrătorii din legumicultură.

Ținînd seama că în ciuda unor evidente progrese, în primul doi ani ai acestui cincinal producția totală de legume planificată nu s-a realizat în totalitate, este clar că vor trebui depuse eforturi susținute pentru a se înregistra un considerabil salt. Nu în direcția extinderii suprafețelor ci în direcția expunerii necesarului de legume numai pe seama creșterii producției la unitatea de suprafață. Ea trebuie să ajungă la minimum 17 300 kg/ha în 1974 și la

(Continuare în pag. a 5-a)

Cules de vii la I.A.S. Valea Călugărească, județul Prahova. În ferma nr. 13, recoltarea strugurilor de masă este în tol. Peste 20 de tone au și luat drumul pieței și al exportului. Aurica Grig este una dintre cele mai harnice și mai exigente „culegătoare”

Foto : C. DUMITRU

CONSFĂTUIREA GRIULUI
ȘI ÎNTILNIREA DE LUCRU
A INGINERILOR ȘEFI
DIN C. A. P.
DIN ZONELE COLINARE

În această săptămână, Sala Palatului din Capitală găzduiește întâlnirea de lucru a celei de-a doua serii de ingineri șefi din cooperativele agricole de producție, reprezentanții județelor din zonele colinare.

Și de această dată, prima zi a fost consacrată consfăturii griului. Au fost prezenți cu acest prilej, alături de inginerii șefi din C.A.P. și lucrătorii din întreprinderile agricole de stat, din stațiunile pentru mecanizarea agriculturii, cercetători, cadre didactice, conducerea direcțiilor generale agricole ale județelor respective.

Rezultatele obținute la culura griului în aceste zone și măsurile necesare pentru realizarea producțiilor planificate în 1973—1974 au fost prezentate de prof. dr. doc. N. Ștefan, adjunct al ministrului agriculturii, industrii alimentare și apelor. Analiza făcută a ținut seama de situația concretă în care se desfășoară procesul de producție în unitățile reprezentate la consfătuire.

Discuțiile purtate — atât în plenară, cât și pe grupe de județe — au lărgit schimbul de experiență.

În concluziile consfăturii, dr. ing. Angelo Miculescu, ministrul agriculturii, industrii alimentare și apelor, a atras atenția asupra lucrărilor imediate care trebuie întreprinse în unități, cu influență hotărîtoare asupra vii oasei recolte de griu.

În programul întâlnirii inginerilor șefi s-au inclus, în continuare, probleme legate de organizarea producției agricole pe terenurile în pantă, organizarea teritoriului și aplicarea măsurilor antierozionale, preîntîmpinarea alunecărilor de teren, utilizarea eficientă a îngrășămintelor și amendamentelor, mecanizarea lucrărilor agricole, rezultatele obținute în organizarea fermelor, în organizarea și retribuția muncii în acord global, precum și unele probleme legate de organizarea și conducerea activității în agricultura cooperatistă.

S-a dezbătut, de asemenea, cu exigență, în lumina indicațiilor recentei ședințe a Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., modul de organizare a recoltărilor de toamnă și de depozitare în bune condiții a producției, stabilindu-se măsuri tehnico-organizatorice pentru efectuarea la timp a tuturor lucrărilor de sezon în agricultură, precum și a celor menite să contribuie la realizarea unor producții mari și cu costuri reduse în anul viitor.

Ultimele două zile ale consfăturii inginerilor șefi din C.A.P. sint consacrate dezbaterei tehnologiilor moderne în zootehnie și problemelor legate de concentrarea, specializarea și intensificarea producției în legumicultură, pomicultură și viticultură.

În pag. 8-9

Vă prezentăm trei culturi de mare eficiență economică: ORZUL DE TOAMNĂ, SECARA ȘI RAPȚA

AGRICULTURA

Săptăminal de știință și practică, editat sub egida Ministerului Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor și a Uniunii Sindicatelor pe ramură

SUMAR

- **Desecările — acțiuni de interes național. PĂMÎNTURI SMULSE DE SUB IMPERIUL APELOR** (pag. 4).
- **NOUȚĂȚI ȘTIINȚIFICE** (pag. 5)
- **CARE ESTE EPOCA OPTIMĂ DE ÎNFIINȚARE A PAJIȘTELOR SEMĂNATE: TOAMNA SAU PRIMĂVARA?** (pag. 6)
- **Agenda veterinară: PREVENIREA INTOXICAȚIILOR CU PLUMB LA ANIMALE** • În județul Timiș: **SEDEZVOLTĂ CREȘTEREA OVINELOR** • În obiectivul cercetărilor din Cluj: **BRUNA DE MARAMUREȘ** (pag. 7)
- **În județul Vilcea: O DINAMICĂ ASCENDENTĂ A REALIZĂRILOR. CREȘTE PRODUCȚIA — CRESCE VENITURILE** (pag. 10)
- **ACTIONI MULTILATERALE PENTRU REDUCEREA COSTURILOR DE PRODUCȚIE** (pag. 11)
- **Adunarea generală a oamenilor muncii de la U.M.A.I.A. Rășinari de Vede: ÎN SPIRITUL UNEI ÎNALTE CONȘTIINȚE MUNCITOREȘTI** (pag. 12)
- **DIN PROGRAMUL DE RADIO ȘI TELEVIZIUNE** (pag. 13)
- **CALEIDOSCOPII** (pag. 14)
- **DOCUMENTAR EXTERN** (pag. 15)
- **AGRICULTURA PE GLOB** (pag. 16)

COLEGIUL DE REDACȚIE

Ing. Emilian ALBULESCU (secretar general de redacție); Ing. Vasile CIAUȘU (redactor șef); Ing. Sonia DIRADURIAN; Ing. Eugen GRIGORESCU; Ing. Emil IONESCU; Ing. Nicolae MANTZ; Dr. Ing. Teodor MARIAN; Ing. Ioan MOLDOVAN, membru corespondent al A.S.A.S.; Dr. Ing. Mircea MOȚOC, membru corespondent al Academiei R.S. România; Prof. dr. Tiberiu MUREȘAN, membru titular al A.S.A.S.; Marin NEDEA; Dr. Valentin POPOVICI; Ing. Lucian ROȘCA; Dr. Vintilă ROTARU; Anton STOIANOVICI; Ing. Nicolae STOICA; Ing. Dan ȘERBU; Prof. dr. doc. Nicolae ȘTEFAN, membru titular al A.S.A.S.; Ing. Ion TOMA; Ing. Dumitru UNGUREANU; Prof. dr. Sergiu VREJBA.

Redacția: București, Piața Științei nr. 1 Sectorul 1. Oficiul poștal 33 Căsuța poștală 4105. Telefon 17 32 73.

Abonamentele se fac la oficiile și agențiile postale prin factorii poștali și difuzorii procentuali.

Citorii din străinătate pot face abonamente la revista „Agricultura” prin întreprinderea „ROMPRESFILATELIA” — Serviciul Import — Export Presă — București, Calea Grivitei nr. 64-66 P.O.B. — 2001 România.

Comenzile pentru publicitate (reclame) se primesc la redacție.

Tiparul: Combinatul poligrafic „Casa Științei”.

• Cronica săptămânii •

Țara întreagă e un vast șantier! Harnicul nostru popor, sub înțeleaptă conducere a partidului, animat de un deosebit și puternic sentiment patriotic, muncește cu avânt pentru construirea societății socialiste multilateral dezvoltate. În aceste zile care preced sărbătoarea scumpă oamenilor muncii din țara noastră — împlinirea a 29 de ani de la glorioasă insurtecție națională antifascistă armată, care a dus la eliberarea României de sub jugul fascist, de pe șantierul patriei, din fabrici și uzine, de pe ogoare ne sosesc vești despre rezultatele dobândite în întrecerea socialistă.

Chemarea înflăcărată adresată de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la ședința Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. din ziua de 2 august a.c., colectivului de constructori de pe șantier, din întreprinderile producătoare de utilaje tehnologice și materiale de construcții are o rezonanță tot mai profundă. În prezent are loc o puternică concentrare de forțe umane, tehnice și materiale pentru intensificarea ritmului de execuție, recuperarea restanțelor existente și realizarea în condiții optime a planului de investiții și de producție.

Ca întotdeauna, oamenii muncii din țara noastră, în frunte cu comuniștii, s-au preocupat să găsească noi mijloace și metode care să contribuie la obținerea unor rezultate superioare.

Concludentă în acest sens este și hotărârea colectivului Trustului de construcții industriale din București de a lucra în zilele de 23 și 24 august pentru recuperarea unor rămăneri în urmă. Această inițiativă patriotică, izvorită din hotărârea constructorilor din Capitala țării de a-și mobiliza toate eforturile pentru accelerarea ritmului lucrărilor pe șantier în vederea dării în folosință a tuturor capacităților planificate pe semestrul II, a fost îmbrățișată de tot mai multe colective de constructori din întreaga țară.

În telegrame adresate C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, și-au exprimat hotărârea de a lucra în zilele de 23 și 24 august constructorii Combinatului siderurgic din Galați, cei ai întreprinderii de construcții siderurgice Hunedara, de la Trustul de montaj utilaj chimic București, Trustul de construcții Ilfov, Centrala de construcții-montaj București, Trustul de construcții Argeș, Trustul de construcții industriale din municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej, Grupul de șantier Slatina din cadrul Ministerului Construcțiilor Industriale, șantierul termocentralei Brăila, întreprinderea județeană de construcții-montaj Vaslui, întreprinderea de construcții-montaj Sălaj — Zalău, întreprinderea de construcții-montaj numărul 1 București, colectivele de la întreprinderile de materiale de construcții „Ceramom” — București, întreprinderea de produse ceramice pentru construcții din Zalău, precum și numeroase alte colective.

În același timp, au apărut noi și laudabile inițiative dovedind cum nu se poate mai bine capacitatea de a găsi soluții pentru înlăturarea unor greutăți, pentru accelerarea unor ritmuri, pentru recuperarea unor rămăneri în urmă.

Ritmul de execuție înregistrat de constructorii și montorii în aceste zile se situează la cota maximă a exigențelor. La aceasta contribuie și faptul că măsurile adoptate au fost îmbrățișate și transpuse în practică de către toți factorii de răspundere din domeniul investițiilor, cu sprijinul larg, concret, al comitetelor județene și municipale de partid, al tuturor comuniștilor.

Rezultatele consemnate demonstrează cu deosebită lărie capacitatea de mobilizare a tuturor oamenilor muncii, puterea lor de dăruire și abnegație cu care acționează pentru împlinirea sarcinilor trasate de conducerea partidului.

Bilanțul primei decade din luna august, deși este bogat, do-

vedește totuși că se poate mai mult, că muncitorii de pe șantier, ca și cei din întreprinderile furnizoare de utilaje și materiale de construcții dispun de importante resurse pentru a obține rezultate cu mult superioare celor de până acum. Colectivul de constructori, obținând rezultate superioare în realizarea lucrărilor de investiții, vor asigura darea în funcțiune la timp a tuturor capacităților planificate în acest an, contribuind astfel la creșterea ritmurilor prevăzute, a producției în acest an și în anii următori, contribuind la accelerarea progresului economic și social al țării.

Întregul nostru popor se bucură de succesele constructorilor, succese care îi mobilizează la îndeplinirea exemplară a sarcinilor de la fiecare loc de muncă, la realizarea cincinalului înainte de termen.

Numărate fapte dovedesc hotărârea poporului nostru de a munci cu avânt nestăvilit pentru înflorirea României socialiste.

În atmosfera de puternic entuziasm cu care întregul nostru popor întâmpină cea de-a XXIX-a aniversare a insurtecției naționale antifasciste armate, muncitorii, tehnicienii și inginerii de la întreprinderea de mașini grele-București au raportat conducerii partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, realizarea cu succes a turbinei de 330 MW, primul agregat de asemenea putere construit în România, fapt care marchează un succes de prestigiu al constructorilor de mașini grele din patria noastră. Cu prilejul fabricării turbinei de 330 MW, realizare de excepțională valoare a industriei românești, tovarășul Nicolae Ceaușescu a felicitat colectivul întreprinderii de mașini grele-București. Această importantă victorie, precum și celelalte realizări cu care harnicul colectiv a întâmpinat cea de-a XXIX-a aniversare a eliberării țării de sub jugul fascist, constituie o grăitoare expresie a hotărârii și abnegației cu care muncitorii, tehnicienii și inginerii din întreprinderi transpun în viață politica partidului, hotărârile istorice ale Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale.

Faptele tot mai bogate, mai substanțiale, înscrise în cartea de aur a construcției societății socialiste multilateral dezvoltate în țara noastră au o înaltă semnificație. Ele demonstrează hotărârea neșărită a tuturor oamenilor muncii, în frunte cu comuniștii, de a nu-și precupeți eforturile pentru ca patria noastră socialistă să urce pe noi trepte.

Sărbătorirea „Zilei minerului” din acest an — sărbătoare care cinstește tradițiile glorioase de luptă revoluționară ale acestui detașament de nădejde al clasei muncitoare — a avut loc în condițiile în care poporul nostru muncește cu toate forțele și energia sa creatoare pentru realizarea cu succes a amplului program stabilit de Congresul al X-lea și Conferința Națională ale partidului.

Minerii, angajați cu toate forțele pentru realizarea cincinalului înainte de termen, au consemnat noi succese în muncă: planul producției industriale pe primele 7 luni a fost îndeplinit și depășit; s-au realizat suplimentar mari cantități de minerul de fier brut, plumb concentrat, bauxită, sulf, bentonită, sare etc.

La baza acestor succese deosebite a stat munca pătrunsă de un înalt spirit de abnegație pentru realizarea cu succes a tuturor sarcinilor, grijii permanente a conducerii de partid și de stat pentru alocarea unor însemnate fonduri destinate introducerii tehnicii moderne, extinderii mecanizării, asigurării unor condiții tot mai bune de muncă.

Harnicii noștri mineri, cărora le adresăm tradiționalul „Noroc bun”!, vor obține succese tot mai mari în munca lor închinată propășirii României socialiste.

● BLOC-NOTES ● BLOC-NOTES ● BLOC-NOTES ● BLOC-NOTES ●

ADUNARE FESTIVĂ CU PRILEJUL ZILEI PRESEI ROMANE ȘI ANIVERSĂRII A 42 DE ANI DE LA APARIȚIA PRIMULUI NUMĂR AL ZIARULUI „ȘCINTEIA”

La Casa ziaristilor a avut loc, miercuri dimineața o adunare festivă organizată de Uniunea ziaristilor cu prilejul Zilei presei române și aniversării a 42 de ani de la apariția primului număr al ziarului „Șcinteia”.

Au participat membri ai C.C. al P.C.R., redactorii șefi, redactorii și corespondenții ai presei centrale și periodice, ai Agenției Române de Presă „AGERPRES”, radioului și televiziunii, activiștii de partid.

Adunarea festivă a fost deschisă de Alexandru Ionescu, membru al C.C. al P.C.R., redactor-șef al ziarului „Șcinteia”.

Despre semnificația Zilei presei române a vorbit Ion Mărgineanu, directorul general al Agenției Române de Presă „AGERPRES”.

În încheierea adunării festive, participanții au adoptat textul unei telegrame adresate C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, în care se spune între altele: „Cu sentimentele înaltei devoțiuni față de partid, participanții la adunarea festivă consacrată Zilei presei române și celei de-a 42-a aniversări a ziarului „Șcinteia” — redactori, colaboratori, corespondenți ai presei centrale, radioteleviziunii, Agenției Române de Presă „AGERPRES” — dau expresie și cu acest prilej hotărârii lor ferme de a nu precupeți nici un efort pentru a contribui la traducerea în viață a politicii interne și externe a Partidului Comunist Român, a statului nostru socialist, a indicațiilor prețioase date de dumneavoastră redacțiilor presei, radioului și televiziunii.

Vă asigurăm, iubite tovarășe secretar general, că, urmând înaltul exemplu pe care îl dați întregii națiuni prin activitatea plină de dăruire pe care o desfășurați, în fruntea partidului și statului, pentru continua dezvoltare economică și politico-socială a patriei, pentru întărirea presti-

giului internațional al României socialiste, noi, ziaristii, nu ne vom precupeți eforturile pentru a îmbunătăți continuu munca noastră cotidiană de informare și formare a opiniei publice în spiritul nobililor idealuri ale Partidului Comunist Român — conducătorul încercat al presei din Republica Socialistă România”.

ZAHĂR ȘI ULEI DIN NOUA RECOLTĂ

Zilele trecute, Fabrica de zahăr din Podari, județul Dolj, a început să lucreze din plin. Sfecla predată de cooperativele agricole din Drânic, Giurgița-„Unirea” și „16 Februarie” din Segarcea, Ostrovani, Birza și altele, s-a dovedit de o calitate bună, având un conținut de zahăr cu cel puțin 1,5% mai ridicat decât anul trecut, în aceeași perioadă. Fabrica acordă stimulente suplimentare unităților care predau sfecla în luna august. Aceste stimulente au determinat și alte unități din județul Dolj să înceapă recoltatul sfeclei de pe terenurile unde producția depășește 30 000 kg la hectar.

Pregătiri intense pentru prelucrarea producției din noua recoltă se fac și în fabricile de ulei. Activitatea ce se desfășoară în prezent asigură, potrivit aprecierii centrale de specialitate, recepționarea primelor cantități de semințe între

15 și 20 august și începerea procesului de fabricație în jurul datei de 25 august.

VINĂTOAREA DE PASĂRI ÎN DELTA CONTINUĂ SĂ FIE INTERZISĂ

Printr-un ordin al ministrului economiei forestiere și materialelor de construcții, deși la data de 15 august s-a deschis oficial sezonul de vânătoare la rate și gîste sălbatice, vânătoarea în Delta Dunării continuă să fie interzisă la toate speciile de pasări de baltă și pe toate categoriile de vinat. Această măsură este menită să protejeze fauna Deltei.

NE VIZITEAZĂ ȚARA O DELEGAȚIE AGRICOLĂ EGIPTEANĂ

La invitația Ministerului Agriculturii, industriei Alimentare și Apelor, ne vizitează o delegație din Republica Arabă Egipt, condusă de dr. Osman Adly Badrane, ministrul recuperării și punerii în valoare a terenurilor. Delegația a fost salutăată la sosire de Barbu Popescu, șeful Departamentului agriculturii de stat, de specialiștii din Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor, precum și de ambasadorul Republicii Arabe Egipt la București.

Oaspeții au început convorbiri la ministerul de resort privind cooperarea în domeniul agriculturii și industriei alimentare între cele două părți.

Abonați-vă la revista
„AGRICULTURA”

Abonamentele se pot face la toate oficiile și agențiile poștale, la factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

actualitatea pe ogoare

Preocupări multiple pentru stringerea fără pierderi a recoltei, pentru pregătirea viitoarei producții de grâu

Zilele acestea premergătoare marii sărbători de la 23 August sunt, și pentru lucrătorii ogoarelor, zile „fierbinți” de întrecere pentru a răspunde prin fapte chemărilor adresate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Stringerea fără pierderi a recoltei și pregătirea viitoarei producții de grâu sunt principalele obiective ale unei activități care se desfășoară cu intensitate, în fiecare unitate agricolă. Rezultatele scot la iveală frunțașii, marchează etapele parcurse, determină noi preocupări și acțiuni.

GRUL a fost, practic, recoltat de pe întreaga suprafață cultivată. Producția a reprezentat peste tot măsura eforturilor depuse pentru realizarea ei. Experiența frunțașilor constituie acum un bun câștigat, a cărui generalizare poate deveni un important factor de sporire a producției. Cultura se află însă în continuare, în atenția unităților agricole care au reluat ciclul de lucrări, având ca obiectiv final recolta anu-

lui viitor. Iată stadiul acestor pregătiri.

Arăturile pentru grâu s-au efectuat, pînă la 10 august, pe 31 la sută din suprafața planificată în I.A.S. și pe 16 la sută în C.A.P. Au utilizat mai bine timpul și mașinile unitățile din județele Tulcea, Constanța, Mehedinți și Vrancea. S-a arat puțin — față de posibilități — în județele Dolj, Timiș, Gorj și Argeș.

Transportul gunoiiului de grajd pe terenurile destinate grului — potrivit programului special întocmit în acest sens — se efectuează în ritm susținut, mai ales în județele Buzău, Teleorman, Cluj, Sălaj și Sibiu. Și la această acțiune apar cu rezultate minime cooperativele agricole din județele Dolj, Timiș, Argeș, la care se alătură și cele din județele Ilfov, Dimbovița, Olt, Constanța, Ialomița. Cantitatea totală de îngrășăminte naturale transportată în cooperativele agricole, pînă la această dată, și care reprezintă 10 % din prevederi, poate și trebuie mărită în cel mai scurt timp.

ORZOAICA este încă în

curs de recoltare. Acțiunea s-a intensificat și în județele din zona a II-a, dar este rămasă în urmă în județele Ialomița, Bistrița și Covasna.

INUL pentru ulei. Recoltarea acestei culturi se apropie de sfîrșit în județul Sălaj și este avansată în județele Ilfov și Teleorman. Ritmul va trebui intensificat în toate unitățile cultivatoare și mai cu seamă în cele din județele Bihor, Iași, Vaslui, Argeș, Timiș și Arad, pentru terminarea neîntîrziată a recoltării.

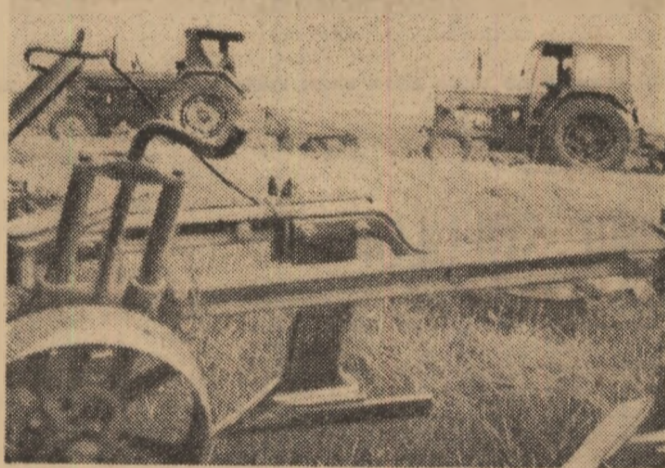
INUL PENTRU FIBRĂ s-a recoltat în totalitate în județele Constanța, Prahova și Gorj, lucrarea fiind avansată și în județele Satu Mare, Bacău, Neamț și Buzău.

CINEPA. În cooperativele agricole din județul Teleorman, recoltarea se apropie de sfîrșit, dar este

rămasă în urmă în cele din județele Buzău, Timiș, Arad și Bihor.

Realizările totale înregistrate la recoltarea culturilor pentru fibre reprezintă 52 la sută — la în și 36 la sută — la cinepă. Ambelor culturi trebuie să li se acorde, în zilele următoare, o atenție deosebită, luîndu-se măsuri de intensificare a ritmului de recoltare.

SFECLA DE ZAHAR se recoltează în județele din sudul țării, conform programării făcute cu fabricile de zahăr. În această perioadă este foarte important ca transportul la baza al sfeclei recoltate să se facă fără nici o întîrziere. Or, cantitățile mari aflate încă pe cîmp, în județele Ialomița, Timiș și Arad, pot genera importante pierderi. Se impun, deci, măsuri imediate și eficiente!

La C.A.P. Ciocănești, județul Ilfov, mecanizatorii pregătesc terenul pentru viitoarele recolte

Respectînd graficele încheiate, cooperatorii din Serdanu, județul Dimbovița, au început recoltatul sfeclei de zahăr

BULETIN AGROMETEOROLOGIC

INSTITUTUL DE METEOROLOGIE ȘI HIDROLOGIE NE INFORMEAZĂ:

Vremea frumoasă și călduroasă din prima zi a intervalului 8—14 august a devenit instabilă și s-a răcit simțitor în toate regiunile țării. Precipitațiile au fost neînsemnate cantitativ în cea mai mare parte a intervalului, exceptînd ultima zi.

În cea mai călduroasă zi a intervalului (3 august), temperaturile maxime ale aerului au oscilat între 27° și 30° în Transilvania, nord-estul Banatului, Crișana, Maramureș și jumătatea de nord a Moldovei, iar în restul zonelor, între 31° și 35° (la Furnul Severin și Calafat). În evoluția regimului termic s-a remarcat o răcire sensibilă. Temperaturile medii diurne au fost sub mediile multianuale cu 1 la 4°; această răcire este scosă în evidență în mod deose-

bit de valorile temperaturilor minime ale aerului, care la 11 august au coborît sub 8° în Transilvania, Maramureș și local în estul Banatului (3° la Miercurea Ciuc, 8° la Blaj, Cluj, Caransebeș).

Ploile căzute în cea mai mare parte a țării au fost reduse cantitativ, sub 10 mm. Cantități de apă mai mari (10 la 30 mm) s-au semnalat în cea mai mare parte a Olteniei, Muntenia, depresiunile din estul Transilvaniei și bazinul inferior al Siretului. În Maramureș, nord-estul Crișanei, sudul Banatului și local în Transilvania și Moldova nu s-au semnalat precipitații.

În ultima zi a intervalului, temperaturile medii din stratul arabil al solului erau cuprinse între 18° și 24° C.

Cantitățile de precipitații căzute la sfîrșitul intervalului au refăcut în mare măsură rezervele de umiditate a solu-

lui în Bărăgan, estul Olteniei și bazinul inferior al Siretului. În restul teritoriului, rezervele se mențin deficitare în orizontul arabil. Starea de vegetație a culturilor se prezintă bine și foarte bine în majoritatea zonelor agricole.

TIMPUL PROBABIL, PENTRU INTERVALUL 16—22 AUGUST:

La începutul intervalului cerul va prezenta înnoirări mai accentuate în sudul țării și regiunea de deal și de munte unde pe alocuri va ploua, apoi cerul va fi variabil, mai mult senin în nord-vest, iar ploile vor avea un caracter izolat. Vînt slab pînă la potrivit. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 8° și 18°, iar maximele între 20° și 30°, mai ridicate în a doua parte a intervalului.

Pe scurt de la corespondenți

ÎN ÎNTRECERE. Colectivul de mecanizatori, tehnicieni și ingineri de la S.M.A. Mihăilești, județul Buzău, sub conducerea comitetului de partid și îndrumați de comitetul oamenilor muncii și de comitetul sindicatului, au obținut rezultate deosebite în primele șapte luni ale anului în curs. Cele 8 secții de mecanizare ale stațiunii și cele 3 sectoare de activitate au înregistrat succese importante, unitatea lucrînd încă de la data de 25 mai 1973, în costul semestrului II al anului.

Cele mai bune rezultate au fost obținute de secțiile de mecanizare nr. 2 Florica (condusă de comunistul Gheorghe Bițan) și de secția nr. 4 Movila Banului (condusă de comunistul Vasile Ivan) în proporție de 178 %.

La realizările amintite s-au evidențiat mecanizatorii Dumitru Oprea, Ion Vlad, Eracle Dobre, Constantin Petre, Victor Dumitrescu, Ion Vlad, Ion Mihai, Ion Costache, Enache Stan, Ion Moise I, Constantin Trică, Mitică Sandu și Tiți Trovanu, care au executat lucrări foarte bune de arat, semănat, combaterea dăunătorilor, fertilizat, prăsit și recoltat. (Gheorghe Fuțună — secretar al comitetului sindicatului de la S.M.A. Mihăilești).

RECOLTAREA FURAJELOR. În cooperativele agricole din vecinătatea orașului Urziceni, județul Ilfov recoltarea furajelor s-a efectuat pînă de curînd pe 2.669 ha, din care la lucernă coasa întâi, pe mai bine de 1.837 ha, iar coasa a doua pe 1.374 ha.

S-au și depozitat 4.141 tone de fin, frunțase în această acțiune fiind cooperativele din comunele Jirbovi, Bărcănești, Movilița, Armășești, Malul Roșu, Brazî, Dridu și Fierbinți. În cadrul lucrărilor s-au asigurat 7.936 tone de lucernă și 1.187 tone de borceaș și s-au însilozat peste 2.510 tone cu diferite furaje. O atenție deosebită s-a acordat și se acordă furajelor groșiere, balotîndu-se parcele de grâu de pe 6.625 ha. (Prof. Gheorghe Gheorghiu).

AU SALVAT AVEREA OBS-TEASCĂ. Cu puțin timp în urmă, o parte din averea cooperativelor din comuna Branîșca, județul Hunedoara, a fost amenințată de un mare pericol. O ploaie dezlănțuită în timp de noapte a fost descoperită străpunsă de fulgere puternice. De o dată, un trăsnet a lovit acoperișul unui grajd care adăpostea 70 vite mari și 25 viței. Podul grajdului, plin cu fin, a făcut ca flăcările să se extindă repede. Deși în plină noapte, brigadiera zootehnistă Lucreția Poenar a dat alarma și a mobilizat grabnic cîțiva îngrijitori, trecînd cu toții la dezlegarea vitelor și scoaterea lor afară din grajd. Printre primii salvatori s-au aflat Maria Moț, Catalina Ștef și Marița Mirza. În acele ore la locuința tânărului inginer de la S.M.A. Ilia, Miron Cată, era nuntă mare, veselie. La aflarea dramaticii vești, toți bărbații au luat drumul incendiului. Secretarul consiliului popular, Constantin Murari, a sosit la fața locului cu formațiunile civile de pompieri din Branîșca și Ilia, și cu cea profesionistă din Deva.

Lupta cu focul n-a fost ușoară. Curînd însă, toate vacile și vițeii erau în afara oricărui pericol. S-a muncit apoi pentru localizarea focului. Formația de pompieri din Deva și-a instalat pompele și furtunurile în riul Tău, iar cei din formațiunile civile au acționat cu mijloacele lor. Prin ploaie și noroi, după 5 ore de luptă Manca Tovică, președintele cooperativei agricole din satul învecinat Boz, Traian Josan, șeful carierei de piatră Branîșca, Ioan Trifu, miner, cooperativii Benone Betea, Iosif Manca, Constantin Părau, Augustin Giura s-au înalțat acasă cu hainele și încălțămintea arsă și murdăre, dar bucurîndu-se de biruința dobîndită (Miron TIC — economist).

LUCRĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE FUNCiare. La șantierul de îmbunătățiri funciare Tilcagd-Oșorhei, județul Bihor, lucrările de descări și îndiguiuri se află în fază de finalizare, făcîndu-se în prezent ultimele pregătiri pentru predarea în trimestrul al treilea a unei suprafețe de peste 1.800 ha. Lucrările executate de T.C.I.F.—Oradea, se concretizează prin încorsetarea Crișului Repede cu un dig de apărare de 13 Km (cu lucrări de artă, canale de desecare și lucrări de combatere a eroziunii solului). Prin terminarea unui baraj se atenuează, de asemenea, unda de viitură cu caracter torrențial al văii Botean.

Harnicul colectiv de aici a „atacat” de curînd o altă lucrare de irigații în comuna Mihai Viteazul, pe o suprafață totală de 4.500 ha, cu termen de punere în funcțiune în anul viitor (Titus Pintea — tehnician).

DESECĂRILE — ACȚIUNI DE INTERES NAȚIONAL

Locuitorii din comunele Lungulețu, Răcari, Slobozia-Moară și alte așezări din județele Dimbovița și Ilfov își amintesc și acum de zilele și nopțile grele ale toamnei anului trecut, când apele Ilfovului, Ilfovățului, Puciosului și ale altor pârâuri inofensive pînă atunci, au ieșit din matcă pustiind ogoare, dstrugînd locuințe și adăposturi zootehnice, înecînd animale. Cei de prin partea locului spun că nu-și amintesc să mai fi fost martori unei asemenea dezlănțuirii oarbe ale furiei naturii.

Dar oamenii n-au fost singuri în fața greutăților, în ajutorul lor venind hidroamelioratorii care de cîteva ani activează în această zonă. Sistemul de desecare Dimbovița—Crevedia se va întinde pe teritoriul celor două județe

I.A.S. Cornețelu, cooperativelor agricole Lungulețu, Slobozia-Moară și Răcari și complexului intercooperatist din această ultimă comună. Mai avansate sînt lucrările la sistemele 2, și 3 pe care hidroamelioratorii intenționează să le dea complet în exploatare, înainte de 23 august; este, de fapt, principalul obiectiv al întrecerii desfășurate pe șantier în cinstea mării sărbători a poporului nostru, fiind o contribuție la realizarea mai devreme a sarcinilor prevăzute pentru actualul cincinal.

„Pe teren, la locurile de muncă, ave-am să ne convingem că hidroamelioratorii sînt hotărîți să nu-și calce cuvîntul dat. Iată, sîntem la un punct de lucru, pe vechea albă a Ilfovățului, aici unde în toamna trecută și chiar în iarnă, așa cum aminteam la începutul acestor

care pomeneam și ajutorul său, lucrînd din zori și pînă seara, au reușit să realizeze un volum important de săpături: peste 12—16 000 m.c., lunar. De altfel, la toate punctele de lucru, mecanizatorii își lasă amprenta, aflîndu-se în primele rînduri ale întrecerii socialiste. La fel ca și colegii săi de muncă, Stelian Pirghie, sau Paraschiv Ciugulin, lucrînd pe un „Nobas” de 1 m.c. zoresc lucrările de derivație și de rectificarea a albii Ilfovului; se va excava un canal de desecare ce va aduna, în anii ploioși, apele în exces, imblînzindu-le și transportîndu-le departe de culturile agricole și așezări.

„Oameni și fapte obișnuite pentru cei ce activează zilnic pe șantierele de îmbunătățiri funciare, evenimente care pentru cei de specialitate nu mai prezintă spectaculozitate. Se cuvine, totuși, să scoatem în evidență un aspect și anume că lucrările de hidroameliorații, care se execută în această zonă, au și început să-și arate eficiența. Ne aflăm împreună cu șeful lotului de la Răcari, lingă calea ferată București-Pitești, la limita dintre două sisteme de desecare, unul terminat în etapa 1971 și altul unde lucrările se continuă în anul acesta. În toamna lui 1972 și primăvara aceasta, apele au inundat o bună parte din terenuri; așa cum ne-au explicat specialiștii, dacă nu erau făcute din anii anteriori lucrări de desecări — este vorba de așa-numitul C.C. 2 (canalul colector nr. 2), lung de 12 km — viitura dezlănțuită s-ar fi răspîndit, în continuare, pe mii și mii de hectare, ajungînd poate pînă la Buftea. Așa, apele în surplus au fost adunate și dirijate pe canal, pînă în Colentina. De altfel, efectul se poate vedea și cu ochiul liber. În timp ce dincolo de calea ferată, la cooperativa agricolă din Răcari, bunăoară, pe terenurile desecate, floarea-soarelui a crescut și s-a dezvoltat normal, dincoace, pe anumite porțiuni unde apa a bălțit pînă tîrziu, porumbul și celelalte plante sînt pîrpii. Dar aceasta nu va mai dura multă vreme. Hidroamelioratorii ne-au asigurat că sînt hotărîți să facă tot ce le stă în putință pentru a termina mai devreme lucrările de desecare pe întreaga suprafață, redînd circuitului productiv mii de hectare de teren.

Ing. N. FLORIAN

Pămînturi smulse de sub imperiul apelor

amintite, contribuind la redarea în circuitul agricol permanent, a unor importante suprafețe de terenuri expuse inundațiilor sau excesului de umiditate.

Prima cupă de pămînt a fost excavată aici cu doi ani în urmă, apoi lucrările au înaintat. Peste 300 km de canale colectoare — principale și secundare; un dig lung de 7 km, pe malul Dimboviței și al Colentinei și mai mult de 260 poduri, podețe și alte obiective hidrotehnice. Iată, sintetizate în cîteva cifre, realizările de pînă acum. 16 000 hectare, supuse altădată capriciilor apelor, sînt astăzi la adăpost de calamități, dînd recolte mari și sigure.

Munca hidroamelioratorilor nu s-a oprit aici. În anul curent, pe șantierul condus de inginerul Victor Rădulescu se continuă în ritm intens amenajările. Toate forțele sînt concentrate spre darea în devans a celor trei sisteme — 2, 3 și 5, — spre a se putea pune astfel la îndemina agricultorilor terenurile necesare mai înainte de termenul inițial — 30 decembrie 1973. Pînă acum s-au predat suprafețele complet amenajate

rînduri, apele au năvălit peste cîmpii și așezări. Și acum se mai văd pe garduri și case urmele puhoaielor. A mai rămas doar o baltă verzuie cu apă nesănătoasă, dar și aceasta va dispărea în curînd. Pe aici va trece unul din canalele de desecare ale sistemului 3 (Bălteni). Cu fiecare metru cub de pămînt săpat de draglina condusă de Gheorghe Ciocan, viitoarea „arteră” a sistemului înaintează hotărît. De fapt, așa cum ne-a explicat tovarășul Ion Teodorescu, șeful lotului de la Răcari, care ne-a însoțit în scurta noastră incursiune, canalul de desecare va urma, în mare parte, fosta vale a capriciosului Ilfovăț.

Înaintăm spre draglină ghidîndu-ne după zgomotul motorului, deoarece mașina nu se vede din cauza vegetației dese. Pădurea ne înconjoară din toate părțile. Se lucrează în condiții grele: pămînt virgin, încă înțelenit, plin de cioate; au fost zile cînd, din cauza terenului mocirlos, draglina a trebuit să înainteze, metru cu metru, pe plătaje. Totuși, mecanicul draglinist, despre

O măsură prioritară în județul Neamț:

COMBATAREA EROZIUNII SOLULUI

Județul Neamț este recunoscut pentru finutul său de un pitoresc inedit, care atrage an de an numeroși vizitatori atît din țară, cît și din străinătate. Cel ce privește cu atenție harta județului își poate da lesne seama de faptul că, din punct de vedere al agriculturii însăși, terenurile acestui colț de țară, fiind situate în mare parte pe pante, sînt supuse eroziunii solului — fenomen care, dacă nu este stăvilit la timp, poate aduce daune serioase producției. Iată de ce, în programul județean privind extinderea lucrărilor de îmbunătățiri funciare și de gospodărire a apelor, un loc primordial îl ocupă în prezent acțiunile menite să ducă la conservarea solului, la ridicarea potențialului său productiv.

Forțe din ce în ce mai puternice sînt îndreptate spre introducerea în unită-

țile de producție, a unor măsuri simple, puțin costisitoare, pentru prevenirea și combaterea eroziunii solului pe terenurile agricole, îndeosebi pe cele arabile. Ce s-a realizat pînă acum, în această privință? În anul acesta s-a pus mai mult accent pe aplicarea în practică a culturilor în fișii și a benzilor înierbate — metode practice care pot concura la oprirea fenomenului de eroziune a solului, păstrîndu-i acestuia însușirile sale productive. Numai în primele șase luni ale lui 1973, C.A.P. din județ au realizat peste 1 800 ha de benzi înierbate, din care peste 1 200 ha pe terenuri arabile.

Merită evidențiate eforturile cooperativelor agricole din comuna Bălțătești, de exemplu, unde respectîndu-se prevederile proiectului de organizare a teritoriului, au fost executate în prima

parte a anului acesta benzi înierbate pe o suprafață de peste 400 hectare. Tot aici au fost efectuate reînsemnări și suprainsămînțări pe o suprafață însemnată de pășuni erodate, executîndu-se totodată lucrări hidrotehnice (canale de coastă, amenajări pe ravene etc) menite să stăvilească procesul de eroziune. La fel au procedat cooperativii agricoli din Stănița, Birgăoani, Boghicea, Poenari și alte localități ale județului care merită evidențiate pentru interesul acordat acțiunii de prevenire și combatere a eroziunii solului pe terenurile agricole.

Dar există și unități unde această preocupare nu se află la loc de cinste, deși acțiunile antierozionale se impun cu toată tăria. Este vorba, în primul rînd, de cooperativele agricole din Blra, Opîlni, Agapia și altele, unde lucrările de combatere a acestui dăunător fenomen au fost lăsate pe planul al doilea. O mențiune specială se cere acordată pășunilor naturale, care ocupă suprafețe însemnate în acest județ. În unele locuri, așa cum am mai arătat, au fost pornite acțiuni pentru stăvîlirea procesului de eroziune a solului. Pot fi evidențiate eforturile depuse de cooperativele agricole din Averești, Brusturi, Grumăzești și altele care, pe lingă lucrările de refacere a covorului erbaceu, au efectuat și anumite lucrări de fixare a ravenelor; este vorba de plantații de salcîmi și alte specii adecvate pe astfel de terenuri.

Dar, aceasta nu-i suficient. Așa cum arătau unii specialiști de la Oficiul județean de îmbunătățiri funciare al județului Neamț ar fi indicată înființarea unei pepinieri proprii, a oficiului, care să asigure materialul săditor necesar extinderii acțiunilor de fixare a terenurilor puternic erodate. De asemenea, ar fi de dorit să se acorde o atenție sporită lucrărilor de proiectare și execuție a amenajărilor antierozionale în bazinul hidrografic superior al Birladului în zona Oniceni — Valea Ursului — Bozieni, astfel ca și în acest județ să se poată face pași înainte în direcția conservării și folosirii fondului funciar.

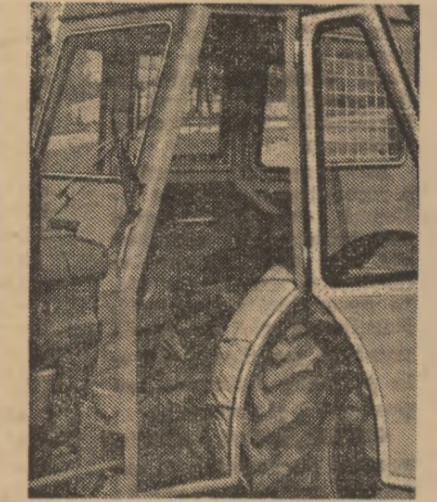
F. NICOLAE

NOI DISPOZITIVE PENTRU SECURITATEA ȘI CONFORTUL MECANIZATORILOR

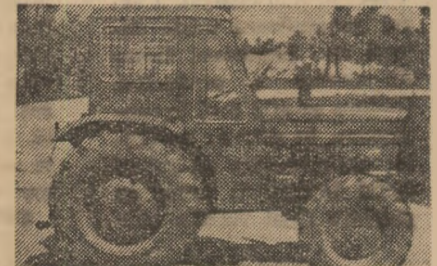
Acum, în campania de vară, cît și în perioadele viitoare, un rol hotărîtor în executarea corespunzătoare a lucrărilor agricole îl au mecanizatorii. Randamentul lor depinde însă, în mare măsură, de îmbunătățirea condițiilor de lucru, de asigurarea securității tractoriștilor. Vă prezentăm în cele ce urmează, cîteva dispozitive utile în aceste scopuri.

CABINE PENTRU TRACTOARELE PE ROTI V-445, U-455 și U-445 DT.

Cele 3 tipuri de cabine asigură condiții foarte bune pentru lucrul cu tractoarele pe orice anotimp și în mod special la lucrările de stropit și prăfuit. Toate cabinele se pot monta pe cadre de rezistență, asigurînd astfel

și securitatea în cazurile de răsturnare. Cabinele sînt formate din structură de rezistență, din profile tubulare, la care sînt aplicați pereți metalici. În general, construcția este asemănătoare,

diferă doar dimensiunile și adaptarea la fiecare din cele 3 tipuri de tractoare. Accesul mecanizatorilor în cabină este asigurat prin cîte două uși laterale, rabatabile. Vizibilitatea necesară în lucru este asigurată prin geamuri securitate montate pe toate părțile. Pentru respectarea normelor de circulație a tractoarelor pe drumurile publice, cabinele sînt prevăzute cu două oglinzi retrovizoare, montate în părțile laterale, cu stergător de parbriz și ecran protector pentru soare. Cabinele sînt perfect etanșe, iar interiorul este izolat fonic și capitonat. Pentru asigurarea unui confort sporit, cabinele sînt prevăzute, pe timp călduros, cu sisteme de ventilație, iar geamul din spate poate fi deschis. Dacă se lucrează cu substanțe toxice, în sistemul de ventilație forțată se montează un filtru care curată aerul impurificat.

CADRU DE REZISTENȚĂ PENTRU TRACTORUL U-650 (651)

Acesta constituie un mijloc sigur de evitare a accidentărilor în cazul răsturnării tractoarelor U-650. Cadru este format dintr-o ramă din profil U-8, care constituie structura de bază,

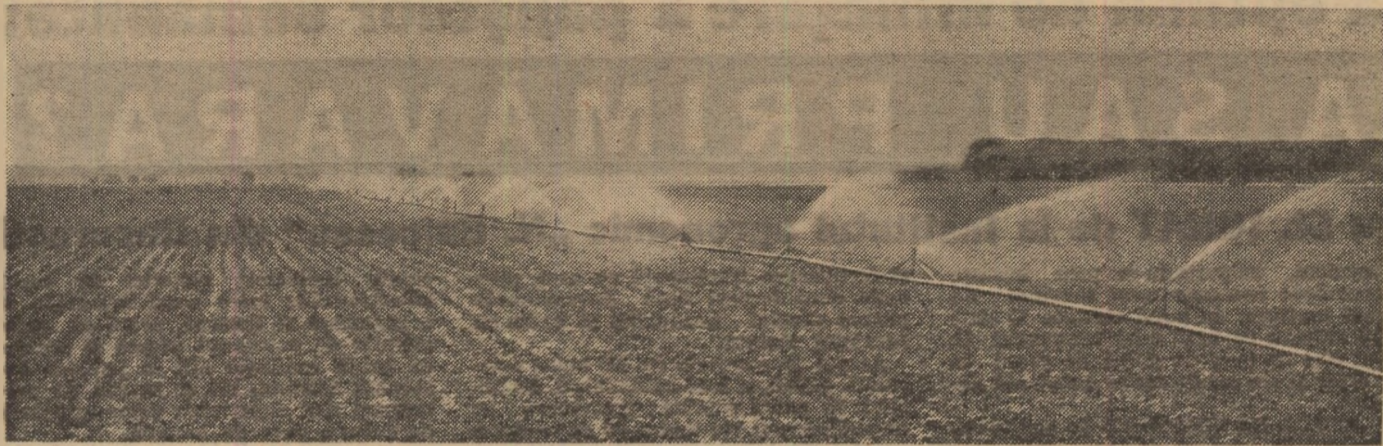

la care sînt aplicate o ramă acoperis, din profil tubular, doi montanți de legătură între acoperis și aripi și două plase de protecție laterale. Tot ansamblul cadrului este montat pe aripi tractorului, prevăzute cu două întărițiuri din același profil U-8, fixate pe axele din spate ale tractorului.

Dimensiunile interioare ale cadrului de rezistență permit montarea sa peste cabina reglabilă din ramă metalică și pereți textili, utilizată la tractoarele U-650 (651). Greutatea cadrului de rezistență este de 120 kg.

Plantații de pomi roditori, pe dealurile altădată sterpe, ale I.A.S. Bistrița, județul Bistrița-Năsăud

Irigațiile continuă. La C.A.P. Lanurile, județul Brăila, beneficiare ale ploii artificiale sint culturile succesive de porumb

(Urmare din pag. 1)

18 200 kg/ha în ultimul an al cincinalului.

Atingerea unor astfel de parametri este condiționată de continuarea și completarea măsurilor tehnico-organizatorice de intensificare și industrializare a procesului de producție în legumicultură.

O primă acțiune, la care sînt chemați să participe în primul rînd specialiștii din unitățile agricole și cei din cadrul întreprinderilor și centrelor de legume-fructe, este zonarea producției. Sub îndrumarea atentă a direcțiilor generale județene ei trebuie să asigure amplasarea culturilor legumicole numai în zonele care prezintă favorabilitate maximă din punct de vedere al condițiilor pedoclimatice, urmărindu-se ca fiecare județ să-și asigure întregul ne-

plane precum și concentrarea și specializarea producției legumicole crează condiții optime de generalizare a mecanizării, fără de care este de neconceput o legumicultură avansată eficientă. Ceea ce trebuie făcut acum, în primul rînd este ca toate tractoarele și mașinile legumicole de care unitatea dispune în număr din ce în ce mai mare să fie utilizate cu maximum de randament în legumicultură. O dată cu lucrările de amplasare va fi stabilit deci și nivelul de mecanizare posibil pe raza fiecărui consiliu intercooperatist, formîndu-se echipe de mecanizatori care vor lucra în acord global, în raport cu producția pe care o realizează pe suprafața luată în primire, de la pregătirea terenului pînă la defrișarea culturii. Bineînțeles, în funcție de specie aceste echipe vor fi completate cu coo-

peratori pentru efectuarea lucrărilor mecanizabile.

Concentrarea, specializarea și intensificarea producției constituie premisele esențiale de satisfacere în optimum a cerințelor economiei și în pomicultură și viticultură. Programele întocmite în acest sens au fost concretizate în planuri de acțiuni curente și de perspectivă, cu ocazia consfătuirilor organizate nu de mult cu lucrătorii din cele două sectoare la Bistrița și Ploiești. Atenția trebuie îndreptată în primul rînd, spre măsuri care să ducă la redresarea rapidă a patrimoniului pomicol și viticol, la creșterea potențialului de producție a livezilor și viilor existente, la sporirea eficienței economice în aceste sectoare.

În pomicultură accentul trebuie pus pe completarea investițiilor în toate plantațiile capabile să asigure producții economice și care însumează, în unitățile de stat și cooperatiste, circa 70 000 ha. Paralel, aici se va aplica obligatoriu întregul complex de lucrări agrotehnice, diferențiat, în funcție de condițiile pedoclimatice, tipul de livadă, specie și soi, atât în plantațiile pe rod cit și în cele tinere. Permanentizarea unor formații de tractoare pe o perioadă cit mai mare de timp, extinderea fertilizării pe baza unei documentații tehnice precise, executarea corectă a tăierilor, păstrarea sănătății pomilor prin lucrări fitosanitare complexe constituie elementele esențiale ale acestui complex. Aplicarea lui este condiționată de o bună organizare a muncii. Ținînd seama de efectele care le are și în acest sector aplicarea acordului global este necesar ca pînă la 1 octombrie, întreaga suprafață pomicolă din cooperativele agricole să fie angajată în acest sistem.

Redresarea stării actuale a patrimoniului pomicol ca și dezvoltarea lui pe principii moderne impun trecerea la organizarea activității în ferme pomicole specializate și de stat, în cadrul consiliilor intercooperatiste, sau prin asocierea unităților cooperatiste cu unități economice de stat — sau întreprinderi agricole cu profil exclusiv pomicol. Aceste întreprinderi se constituie pentru înființarea de noi plantații și în funcție de condiții vor include și plantațiile existente în masiv. Ele vor fi formate din 3—10 ferme și vor constitui cadrul organizatoric pentru desfășurarea unei activități de producție și valorificare superioară a fructelor, dispunînd de: centre de prelucrare și condiționare a fructelor, spații de năstrare, sectoare de deservire a producției.

Urmărind perseverent aplicarea tuturor prevederilor programelor de dezvoltare, concentrare, specializare și intensificare, specialiștii și toți cei ce lucrează în sectorul producției de legume, fructe și struguri au posibilitatea ca în actualul cadru organizatoric să-și pună în valoare întreaga lor pricepere. Prin rezultatele muncii lor, la obținerea cărora sînt direct cointeresați, ei vor asigura creșterea contribuției hortiviteiculturii noastre la dezvoltarea economiei naționale.

Accentuarea procesului de concentrare, specializare și intensificare a producției

cesar, pe plan local răspunzînd totodată cerințelor economiei naționale.

Acolo unde amplasarea actuală a legumiculturii nu este corespunzătoare se iau măsuri urgente încă din această perioadă, pentru trecerea legumelor pe cele mai bune terenuri, cu prioritate față de toate celelalte plante agricole, pe suprafețe plane, neîndurabile, irigate, pretabile la o mecanizare integrală, pe soluri cu potențial ridicat de fertilitate. O dată stabilită noua amplasare, se efectuează din această toamnă lucrările necesare care condiționează nivelul producțiilor legumicole — nivelare, fertilizare etc.

Îmbunătățirea amplasării legumelor trebuie să asigure în continuare concentrarea și specializarea producției. Începutul făcut în această direcție este bun: astăzi, peste 75% din suprafața legumicolă a cooperativei agricole este cuprinsă în cele peste 1 300 de ferme, rezultînd o suprafață medie de 70 ha/fermă. Procesul de concentrare și specializare este însă departe de a fi încheiat. El trebuie dus mai departe prin gruparea mai multor ferme, astfel încît să se realizeze fermele de 300—500 de hectare. Acest lucru se poate realiza în cadrul consiliilor intercooperatiste. Fiecărei ferme i se va repartiza un număr restrîns de culturi, 2—3, pentru a se generaliza mecanizarea. Se poate deci adînci specializarea, în funcție de sarcinile ce revin pe consiliul intercooperatist, efectuarea rotației necesare asigurîndu-se între ferme.

Se creează astfel posibilitatea trecerii la forme superioare de organizare, prin constituirea de asociații intercooperatiste sau realizarea de asocieri între unitățile de stat și cooperativele agricole de producție sau între asociațiile intercooperatiste și unitățile de stat. Este necesar ca pînă la sfîrșitul actualului cincinal, în unitățile mari cultivatoare de legume să se creeze una sau mai multe asemenea unități.

Orientîndu-se după acești parametri organizatorici, specialiștii din unități și de la întreprinderile de legume-fructe trebuie să asigure în fiecare fermă și organizarea interioară corespunzătoare. Este vorba de amenajarea lor pe bază de proiecte care să cuprindă, ca parte integrantă, rețeaua de drumuri, amplasarea construcțiilor, rotația culturilor, executarea eșalonată a nivelării capitale, amenajarea sistemelor de irigații sau adaptarea lor pe brazde lungi etc.

Un rol esențial în obținerea saltului de producție necesar îl are perfecționarea continuă a tehnologiilor, respectarea lor de fiecare unitate. Zonarea și amplasarea legumelor pe terenuri

NOUTAȚI ȘTIINȚIFICE

AZOTUL ȘI CULTURILE DUBLE

La Stațiunea experimentală agricolă Lovrin s-a urmărit, timp de 3 ani, influența fertilizării cu azot asupra unor culturi furajere semănate (pe sol cernozom-levigat luto-nisipos) în condiții de irigare, după mazăre pentru boabe. S-au utilizat doze de N70, N140 și N210, în comparație cu matorul nefertilizat. La porumbul siloz s-a realizat cea mai mare producție de substanță uscată — 7 610 kg/ha, iar la varza furajeră — cea mai mare producție de proteină brută — 1 033 kg/ha. În medie, îngrășămintele cu azot au sporit cu 47 % producția de substanță uscată și cu pînă la 112 % pe cea de proteină brută. Dintre culturile experimentate — porumb siloz, Iarbă de Sudan, hibridul Sorg X Ia:ba de Sudan, porumbul masă verde + rapița furajeră, varza furajeră, cel mai bine au reacționat la îngrășămintele varza furajeră și porumbul pentru masă verde.

CASTRAVEȚI PENTRU CULTURI MECANIZABILE

Urmărind satisfacerea acestei cerințe, amelioratorii de la Isalnița au realizat 5 linii valoroase de castraveți hibridi de tip Cornichon, obținuți din mamă ginoică (plante care au însușirea de a avea numai flori femele). Ele se pretează pentru culturi cu densitate foarte mare — 250 000—320 000 de plante ha — care se recoltează cu mijloace mecanice, într-o singură trecere, cînd 60—70 % din fructe au atins dimensiunile cerute de standarde. Producția se ridică la 7—8—10 tone/ha.

Recoltîndu-se o singură dată, perioada de vegetație se scurtează de la 75—80 de zile la numai 60 de zile. Se pot realiza astfel, pe aceeași suprafață, 3—4 culturi de castraveți, succesive, ceea ce permite extinderea perioadei de consum, industrializare și export. Primele seminte, înmulțite în cooperare cu C.A.P. Amărăștii, se află în cultură, pentru verificare, în fermele fabricilor de conserve.

UNDE SE POATE EXTINDE VIA DE VIE CONDUSĂ ÎN FORME ÎNALTE ?

Pentru a răspunde la această întrebare, Institutul de cercetări pentru viticultură și vinificație a organizat o serie de experiențe în diferite centre viticole.

În centrul viticol Valca Călugărească, metoda se poate extinde cu cele mai bune rezultate. Pentru soiurile de vin se recomandă cordonul orizontal, cu aplicarea de tăieri scurte și conducerea pe spalieri de tip Lenz Moser sau Californian. La soiurile de struguri pentru masă au dat rezultate bune forma Guyot pe tulpină și tăierile lungi. Distanța de plantare între rînduri: 3 m — pe terenuri cu fertilitate mediocră și 3—4 m pe soluri fertile și la soiurile viguroase. În această zonă, plantațiile obișnuite, cu distanțe de 1,7—1,8 m între rînduri și cu conducere clasică, pot fi transformate în plantații conduse în forme înalte, fără să scadă semnificativ producția. În schimb, cercetările și practica atestă că se scade consumul de muncă anuală pînă la 100 z.o. ha, iar valoarea producției realizate pentru 1 000 lei manoperă crește pînă la dublură.

În podgoria Drăgășani sistemul este mai avantajos decît cel clasic, asigurînd o reducere cu 20—50 la sută a cheltuielilor de investiții și producție. Lenz Moser și palmela sînt formele cele mai corespunzătoare de conducere la soiul Cabernet Sauvignon. Este riscantă însă cultura neprotejată a soiului Cardinal.

În plantațiile din podgoria Stăfănești, cercetările au evidențiat avantajele culturii înalte a viței de vie, la formele de conducere Lenz Moser și Guyot pe tulpină.

În condițiile de la Tg. Jiu, transformarea plantațiilor clasice în intensive, prin modificarea formei de conducere și defrișarea alternativă a unui rînd durează doi ani. În acest timp, se mențin butucii de pe rîndurile netransformate (intermediare) asigurîndu-li-se la tăiere sarcini de rod mărite.

O CLONĂ VALOROASĂ DE LAVANDA

Ameliorarea lavandei s-a inițiat în cîmpul experimental de plante medicinale și aromatice de la Măgurele jud. Brașov. S-a creat clona Măgurele 24, folosind alegerea dintr-un material polimorf și practicînd înmulțirea vegetativă. Această clonă are o mare capacitate de producție — 70 q/ha înflorință, rezistență la iernare și un conținut sporit în ulei volatil — 2,2 la sută.

Care este epoca optimă de înființare a pajiștilor semănate:

TOAMNA SAU PRIMĂVARA?

Răspunde ing. Alexandru St. IGNAT de la Institutul agronomic „N. Bălcescu” din București

Accelerarea ritmului dezvoltării agriculturii, amplificarea contribuției ei la satisfacerea cerințelor economiei naționale, la realizarea unui echilibru dinamic al acesteia, nu pot fi înfăptuite fără o creștere substanțială a producției zootehnice, fără un înalt nivel de participare a acesteia în structura producției agricole. Dar, cu toate eforturile făcute pentru creșterea modernizării zootehnice — cu toate rezultatele bune obținute în sporirea efectivelor și a producției animaliere — dezvoltarea acestui sector nu se ridică încă la nivelul condițiilor și posibilităților de care dispunem. Această stare de lucruri a determinat conducerea de partid și de stat să adopte noi măsuri de o importanță excepțională pentru dezvoltarea zootehnice, măsuri care vizează stimularea materială a tuturor crescătorilor de animale și care întregesc în mod firesc ansamblul de hotărâri luate până în prezent, pentru realizarea unei structuri moderne a producției agricole.

Analizând în mod obiectiv baza tehnico-materială existentă în sectorul zootehnic, rezultă că dispunem de toa-

buruieni, asigurându-se prin această premisele necesare unui semănat cât mai uniform, de bună calitate. O dată cu arătura de bază s-au încorporat în sol câte 30 tone de gunoi de grajd la hectar și 120 kg de fosfor substanță activă.

EPOCA DE SEMĂNAT. În cadrul experiențelor noastre, cea mai mare parte din suprafețele cu pajiști semănate au fost însemnate toamna în ultima decadă a lunii august și în prima parte a lunii septembrie. Ele au demonstrat convingător superioritatea semănatului de toamnă față de cel de primăvară atât în ce privește producția eit și calitatea furajului.

De altfel datele prezentate în tabelul 1, confirmă superioritatea semănatului de toamnă față de cel de primăvară, atât în ce privește producțiile medii de masă verde și substanță uscată, cât și faptul că prin însemnarea de toamnă se asigură furaj primăvara de timpuriu, obținându-se, în anul I de vegetație, cinci coase față de trei câte se realizează de la pajiștea semănată în primăvară.

STRUCTURA AMESTECURILOR ȘI SEMĂNATUL. Așa cum se poate urmări în tabelul 2, în cadrul experiențelor am studiat un număr de 25 de variante în condițiile semănatului de toamnă comparativ cu cel de primăvară, pajiștile fiind exploatate în ambele cazuri, în regim de fineață. Aceleași amestecuri care au intrat în componența pajiștilor semănate atât toamna, cât și primăvara, au fost semănate la sfârșitul decadei a treia a lunii august (29—30 august 1968), iar primăvara în 1969 la finele celei de a doua decade a lunii aprilie (19—20). Cantitatea de sămânță pentru culturile alcătuite dintr-o singură specie — cuprinsă între 30—40 kg/ha la graminee și 18—20 kg/ha la lucernă — sau pentru amestecuri calculate potrivit procentelor de participare prezentate în tabelul 2, precum și a valorii culturale a semințelor, a fost majorată cu 30—50 % la

și fertilizarea fracționată cu azot, ultimele două lucrări fiind determinante pentru nivelul producției și calitatea furajului obținut.

Azolul, în cantitate de 330 kg/ha substanță activă, a fost administrat fracționat, în patru reprize: primăvara în mustul zăpezii 132 kg/ha, 99 kg/ha după coasa I, 66 kg/ha după coasa a II-a și 33 kg/ha după coasa a III-a.

Irigarea s-a făcut în funcție de can-

palați indicatori sintetici în cazul amestecurilor între două graminee și o graminee și lucernă, arată că producțiile de substanță uscată și proteină brută realizate atât la pajiștea semănată toamna, cât și la cea de primăvară sînt superioare celor asigurate de cultura pură de lucernă.

Subliniem că amestecul format din Medicago sativa 60% și Festuca pratensis 40% a fost testat și în stația pi-

Pajiște semănată toamna — exploatată în regim de fineață.

Tabel 1

Epoca de semănat	Model de folosire	Epoca de semănat și data arăturii	Nr. de cicluri	Producția de masă verde în medie pe 5 ani to/ha	Producția de substanță uscată în medie pe 5 ani to/ha
Pajiște semănată toamna	Fineață	Toamna (29-30 august)	5	67,18	26,12
Pajiște semănată primăvara	Fineață	Primăvara (19-20 aprilie)	3	35,07	13,97

te condițiile pentru a asigura creșterii animalelor locul pe care îl merită în ansamblul agriculturii românești. Cele două mari direcții de dezvoltare a zootehnice — mărirea continuă a efectivelor de animale la toate speciile și sporirea producțiilor medii pe cap de animal — impun ca o primă condiție asigurarea unei baze furajere corespunzătoare.

Un loc de primă importanță în echilibrarea balanței furajere îl ocupă nutrețurile de volum, a căror pondere, potrivit prevederilor cuprinse în Programul național de dezvoltare a zootehnice, trebuie să crească în hrana animalelor de la 26% la 47% în următorii ani.

Alături de pajiștile permanente, pajiștile semănate în condiții de irigare și fertilizare constituie, pentru zona de cimpie învecinată, o sursă sigură de echilibrare a balanței furajere. De altfel, o seamă de cercetări și rezultate practice din țara noastră și din alte țări cu agricultură avansată atestă faptul că, prin înființarea pajiștilor semănate, unitățile agricole își pot asigura cantitățile de furaje de volum.

Pajiștile semănate, formate din soiuri de graminee perene în cultură pură — Dactylis, Festuca și Lolium — sau în amestec cu lucernă, trifoi sau ghizdei, cunosc o extindere tot mai mare în Franța, ajungându-se în ultimii ani la o suprafață de aproape 2 milioane de hectare, ceea ce reprezintă circa 34% din întreaga suprafață ocupată de culturi furajere destinate producerii de masă verde și fin.

Și în țara noastră, potrivit prevederilor Programului național de dezvoltare a zootehnice, până în anul 1975 suprafața pajiștilor semănate va ajunge la cca. 700.000 de hectare, iar până în 1980 la 1,7 milioane ha.

Pe baza rezultatelor obținute în țara noastră și a unor concluzii desprinse de noi în urma studiului efectuat la I.A.S. Adunații-Copăceni din județul Ilfov în perioada 1968—1972, prezentăm câteva concluzii semnificative cu privire la tehnologia înființării și exploatării pajiștilor semănate, în condițiile semănatului de toamnă comparativ cu cel de primăvară, în regim de irigare și fertilizare intensivă.

PREGĂTIREA TERENULUI. Pornind de la faptul că pajiștea semănată este o investiție făcută pentru o perioadă mai lungă de timp, că semintele gramineelor perene sînt mici, iar ritmul de creștere a plantelor este lent în prima perioadă de vegetație, planta premergătoare trebuie bine aleasă. Pentru semănatul de toamnă se impune ca planta premergătoare să părească terenul cât mai devreme pentru o bună pregătire a patului germinativ. Sînt bune premergătoare porumbul pentru siloz, borceașul de toamnă și primăvara, grîul de toamnă.

În experiențele noastre terenul a fost arat la adîncimea de 24—28 cm. și nivelat, iar pînă la data semănatului s-au efectuat lucrări de întreținere a solului și de menținerea lui curat de

Tabel 2

Varianta	Speciile componente și procentul de participare în amestec					
	Medicago sativa	Dactylis glomerata	Festuca pratensis	Lolium italicum	Lolium perenne	
1	100					
2		100				
3			100			
4				100		
5					100	
6						100
7		50	40			
8		50		40		
9		50			40	
10		50				40
11	50		40			
12	50	40				
13	50			40		
14	50				40	
15	40				60	
16	40	60				
17	40		60			
18	40				60	
19	20	80				
20	20				80	
21	40	40	20			
22	40	40			20	
23	40	20	40			
24	40	20			40	
25	40		20		40	

semănatul de toamnă și cu 20—30 % la cel de primăvară.

Înainte de efectuarea semănatului, terenul a fost cultivat și apoi grăpat. Imediat după încorporarea semințelor în sol, care s-a făcut la o adîncime de 2—3 cm., s-a lucrat cu tăvălugul dințat.

ÎNȚEȚINEREA ȘI RECOLTAREA. Principalele lucrări de întreținere au constatat în spargerea cruste, completarea golurilor, distrugerea buruienilor, grăparea după fiecare coasă, irigarea

Tabel 3

Specificație	VARIANTELE											
	Varianta 1		Varianta 2		Varianta 3		Varianta 4		Varianta 5			
Prod. absolută de s.usc. în medie pe 5 ani to/ha	14,06	9,70	14,56	12,08	19,51	15,41	17,29	13,69	17,34	14,72	19,70	18,23
Compoziția chimică PB %	18,06	18,26	21,95	18,06	19,68	17,18	18,75	16,95	19,12	17,95	19,35	17,31
Cantitatea de proteină absolută — g/ha	25,39	17,71	31,95	21,81	38,79	26,47	32,41	27,71	35,15	25,69	37,98	31,55
Rata rentabilității față de V 1 %	69	19,4	77	45	127	83	107	63	104	75	120	108

P. B. = Proteină brută; F. T. = Pajiște semănată toamna, folosită în regim de fineață; F. P. = Pajiște semănată primăvara, folosită în regim de fineață; P_{lot} = producția obținută în pilot; Prod. = producția obținută în cultura mare

titatea de precipitații căzute și de intensitatea evapotranspirației, aplicîndu-se una sau două udări la fiecare coasă, cu norme de udare cuprinse între 500—600 mc/ha. Momentele cele mai critice în care a fost nevoie de irigare s-au situat în perioadele aprilie—iunie și iulie—august.

Recoltarea s-a efectuat în faza de imbobocire spre înflorire a unei treimi din plante la lucernă și faza de burduf spre înspicare la gramineele perene.

REZULTATELE OBTINUTE. Producția medie pe trei ani — 62,18 tone masă verde la hectar — obținută de la pajiștea semănată în epoca de toamnă este cu 7 tone mai mare față de cea semănată primăvara.

Cît privește producția de substanță uscată la hectar, aceasta a fost în medie pe trei ani de 16,12 tone la hectar la pajiștea semănată toamna, față de 13,97 tone la hectar primăvara.

Comparînd producțiile obținute de la speciile de graminee perene în cultură pură cu cele realizate la lucernă, atât la semănatul de toamnă, cât și la cel de primăvară, se constată o superioritate a gramineelor față de lucernă. (A se urmări tabelul 3 în legătură cu tabelul 2).

Reține atenția faptul că procentul de proteină brută realizat de graminee în cultură pură la semănatul de toamnă este superior celui acumulat de lucernă, iar producția absolută de proteină la hectar este mai mare cu aproape 50 %.

Sub aspectul eficienței economice, rata rentabilității arată că de la un leu investit la cultura pură de lucernă s-a obținut un venit net de 0,69 lei la semănatul de toamnă și, respectiv, 0,19 lei la cel de primăvară, în timp ce la speciile de graminee în cultură pură, venitul net realizat a fost cuprins între 0,72—1,27 lei la variantele semănată toamna și între 0,45—1,08 lei la cele însemnate primăvara.

Datele prezentate în tabelele 4 și 5 (A se urmări tabelele 4 și 5 în legătură cu tabelul 2) și care ilustrează prin-

lot, obținându-se în doi ani consecutivi (1971—1972) o producție medie de 14,01 tone/ha substanță uscată, cantitate ce depășește cu aproape 2,5 tone producția realizată în experiențe la același amestec în condițiile semănatului de primăvară. Amestecul din varianta 12 — Medicago sativa 60 % și Dactylis glomerata 40 % — care a fost urmărit în toate verigile — experiențe, pilot, producție — a dat producții bune, realizîndu-se în condiții experimentale 14,31 tone/ha de substanță uscată la semănatul de toamnă și 12,01 tone/ha primăvara, 13,02 tone/ha în pilot și 13,00 tone/ha în condiții de producție la semănatul de primăvară, pe o suprafață de 76 de hectare.

Realizarea în condiții exemplare și la timp a sarcinilor și obiectivelor ce

Tabel 4

Specificație	VARIANTELE											
	Varianta 1		Varianta 2		Varianta 3		Varianta 4		Varianta 5			
Prod. absolută de s.usc. în medie pe 5 ani to/ha	14,06	9,70	14,56	12,08	19,51	15,41	17,29	13,69	17,34	14,72	19,70	18,23
Compoziția chimică PB %	18,06	18,26	21,95	18,06	19,68	17,18	18,75	16,95	19,12	17,95	19,35	17,31
Cantitatea de proteină absolută — g/ha	25,39	17,71	31,95	21,81	38,79	26,47	32,41	27,71	35,15	25,69	37,98	31,55
Rata rentabilității față de V 1 %	69	19,4	77	45	127	83	107	63	104	75	120	108

Tabel 5

Specificație	VARIANTELE											
	Varianta 1		Varianta 2		Varianta 3		Varianta 4		Varianta 5			
Prod. absolută de s.usc. în medie pe 5 ani to/ha	14,06	9,70	14,56	12,08	19,51	15,41	17,29	13,69	17,34	14,72	19,70	18,23
Compoziția chimică PB %	18,06	18,26	21,95	18,06	19,68	17,18	18,75	16,95	19,12	17,95	19,35	17,31
Cantitatea de proteină absolută — g/ha	25,39	17,71	31,95	21,81	38,79	26,47	32,41	27,71	35,15	25,69	37,98	31,55
Rata rentabilității față de V 1 %	69	19,4	77	45	127	83	107	63	104	75	120	108

izvorăsc pentru dezvoltarea zootehnice din cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, rostită la ședința comună a Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale și a Consiliului de Miniștri, necesită, în primul rînd, concentrarea eforturilor tuturor specialiștilor din producție, cercetare și învățămînt, pentru ca într-o perioadă cît mai scurtă să se pună capăt deficitului cronic de furaje. În acest context, pe baza rezultatelor practice obținute și a experiențelor noastre, considerăm că extinderea pajiștilor semănate, în special toamna, constituie un mijloc sigur și eficient de asigurare a unei balanțe furajere echilibrată, condiție primordială pentru realizarea prevederilor înscrise în Programul național de dezvoltare a zootehnice.

Poluarea cu plumb a mediului înconjurător constituie astăzi o realitate. Plumbul se găsește din abundență în solul, plantele și apa din perimetrul uzinal al unor instalații industriale și al zonelor de minerit, fie în urma deversării apelor uzate sau a depozitării necorespunzătoare a ambalajelor și a reziduurilor cu conținut de plumb, fie prin depunerile particulelor de plumb din fumul industrial. La acestea se mai adaugă prezența resturilor de coloranți, acizi, uleiuri și chituri, precum și folosirea vaselor și a instalațiilor din plumb sau cu conținut de plumb (mase plastice cu stearat de plumb folosit pentru calitatea rigidității și rezistenței) pentru hrană și apă. Totodată, plumbul ocupă un loc de frunte în intoxicații, prin aerul poluat de gazele evacuate prin țeava de eșapament a motoarelor cu benzină.

Frecvente cazuri de intoxicații s-au semnalat însă și cu miniu de plumb care este folosit în zootehnie pentru vopsirea conductelor de apă, adăpătorilor, jgheburilor, instalațiilor, metalice din grajduri. Pericolul constă în faptul că acesta este lins cu multă plăcere, de către rumegătoare când este proaspăt vopsit, neuscat și nelăcuit.

Toxicitatea miniului de plumb și a plumbului, în general, se mărește în prezența clorurii de sodiu (sarea de bucătărie), duriții scăzute a apei, lipsei sărurilor de calciu și de magneziu, saturării apei cu bioxid de carbon (apa de ploaie), grăsimilor în exces etc. Dozele toxice și cele letale sînt încă discutate pentru miniu de plumb întrucît variază mult cantitativ din cauza factorilor complexi: 10—200 g pentru rumegătoarele mari și 20—25 g pentru rumegătoarele mici. Acțiunea toxică acută se manifestă atît local,

cît și general, intoxicațiile cu plumb afectînd întregul organism al animalelor.

Simplomatologic, intoxicația devine evidentă din momentul în care plumbul a ajuns la un conținut de 0,09—0,3 mg la 100 ml de singe. Pentru început, semnele clinice sînt reduse ca număr și intensitate (greu de diagnosticat), dar treptat devin mai evidente, numeroase, agravîndu-se progresiv. În forma

sau anurie (urmare a leziunilor grave renale), tulburări locomotorii, mialgii, tulburări vizuale, exoftalmie, mioză, lipsă de reflex cornean, uneori orbire, stare de astenie însoțită de depresiune nervoasă corticală, pareze și paralizii, hipoestezie și chiar anestezie, urmate de obicei de moarte sau, mai rar, de vindecare, cu o perioadă de convalescență de lungă durată.

Forma supraacută și chiar și cea acu-

AGENDĂ VETERINARĂ

PREVENIREA INTOXICAȚIEI CU PLUMB LA ANIMALE

acută (care se întîlnește frecvent la rumegătoare), semnele clinice pot apărea după 24 ore, dar de regulă după 3—10 zile de la pătrunderea plumbului în organism, pe cale orală.

Se manifestă clinic prin inapelență, stare de somnolență, privire pierdută cu ochii lucitori, salivă spumoasă și filantă, care se prelinge abundent din gură, colici abdominale, meteorism sau timpanism, gemete (mai ales noaptea), slab peristaltism abdominal, coproastă sau diaree cu fecale negre și fetide, mare sensibilitate abdominală, colaps circulator cu bătăi puternice ale cordului, puls tare, hipertensiune arterială, tremurături, accese epileptiforme și rabiforme cu pauze de 1—4 ore (tulburări nervoase greu reversibile), opistotonus, sprijinirea capului în obiecte, dispnee, scrișniri din dinți, disurie cu oligurie

tă, cînd predomină semnele nervoase, se poate confunda ușor cu manifestarea clinică a formei nervoase a febrei aftoase.

Forma cronică se caracterizează prin slăbire progresivă, pînă la caxie. Totodată, se constată stomatită ulcerosă, prurit intens, dermatite, alopecie, catar bronhial și chiar accese astmatiforme, colici repetate, pareze, paralizii ale unor nervi periferici, urmate de amiotrofii, astralgii, mialgii cu caracter reumatismal, degenerescența nervului optic, icter etc. Uneori poate să apară o dungă negricioasă pe gingii.

Tratamentul în cazul intoxicațiilor cu plumb constă în administrarea orală a soluției 3% de sulfat de sodiu sau sulfat de magneziu, pentru transformarea plumbului în sulfat de plumb, greu solubil, dar ușor absorbit de cărbunele

animal. Rezultate bune se obțin și prin injectarea i.v. a soluției de hiposulfit de sodiu 5% (5—10 g la animalele mari) și folosirea în doze mărite a preparatelor pe bază de calciu și a vitaminei D. Purgativele vor fi salin. În intoxicațiile cronice se va reduce doza de calciu și se va mări cea de fosfați (1/4), urmata după 3—4 zile de o sare acidifiantă sau un acid.

La rumegătoarele mari, în intoxicația cronică se va administra o soluție 10% Ca-EDTA-Na₂ (chelant al plumbului), în doză de 30—60 mg/kg greutate corporală, zilnic, într-o singură injecție intravenoasă, lent, timp de 6—7 zile. La administrarea per os, doza se dublează. În primele 3 ore de la injectare, eliminarea plumbului este masivă prin urină și se menține mărită timp de 3—4 zile, apoi scade.

Pentru profilaxie se vor lua măsuri ca animalele să nu aibă posibilitatea de a linge diverse obiecte vopsite cu miniu de plumb sau ambalaje în care au fost compozi de plumb; se va evita ingerarea de apă sau iarbă poluate cu reziduuri de plumb, din împrejurimile unor uzine, prin fumul industrial sau prin apele reziduale. Animalele se vor introduce în adăposturile în care instalațiile metalice s-au vopsit cu miniu de plumb, după ce acesta s-a uscat (poate dura chiar 3—4 zile) și lăcuit. Se vor exclude țevile de plumb din instalația de apă necesară pregătirii hranei și adăpatului animalelor. Se va evita amplasarea adăposturilor de animale în apropierea centrelor-auto, precum și a drumurilor publice cu circulație intensă auto unde, în mod sigur, aerul este suprapoluat cu tetraetilul de plumb.

Dr. M. D. RĂPEANU
Laboratorul central de control al alimentelor

In județul Timiș

SE DEZVOLTĂ CREȘTEREA OVINELOR

Timișul, grînarul de vest al țării, se numără și printre județele a căror zootehnie cunoaște o necontenită dezvoltare, veniturile din acest sector contribuind din plin la creșterea eficienței activității economice a unităților agricole socialiste. Cu rezultate din cele mai bune pe primul semestru al anului se înscrie sectorul ovin. Planul a fost îndeplinit la principalii indicatori, obținîndu-se, pe total județ, o depășire a prevederilor cu 100 tone de carne, 4 000 hectolitri de lapte și 10 tone de lînă.

Rezultatele reflectă, în esență, pro-

cupările permanente ale specialiștilor, ale crescătorilor de oi pentru ca activitatea să se desfășoare în condiții bune. În același timp, ele sînt rodul aplicării unor măsuri complexe care vizează atît etapa actuală cît și cea viitoare. Se cuvine să amintim studiul de perspectivă al dezvoltării creșterii ovinelor, pentru anii 1973—1980, cu o primă etapă în 1975. Analizînd atent situația existentă și posibilitățile reale, studiul relevă resursele ce urmează a fi valorificate în sectorul ovin. Între altele, se preconizează dublarea efectivelor de oi în zona de deal pe baza

sporului natural. Este vizată zona de deal întrucît aceasta deține cîteva atribuție esențiale: tradiție, resurse, condiții de climă și sol. De altfel, în zona menționată se află nu mai puțin de 57 600 de hectare de pășuni și fînețe pe care se crește o treime din efectivul de oi al județului. Valorificarea superioară a tezaurului natural pe care-l reprezintă pășunile este deci una din caracteristicile noilor orientări în creșterea ovinelor. În program sînt incluse măsuri privind lucrările hidroameliorative pe pajiști, perfecționarea formelor de organizare și retribuire a muncii, îmbunătățirea potențialului productiv prin difuzare de material seminal provenit de la reproducători valoroși.

La mai puțin de un an de la aplicarea măsurilor preconizate, rezultatele sînt evidente, chiar dacă ar fi să le raportăm la un singur indicator. Producția medie de lînă, de pildă, la întregul efectiv, a sporit cu peste un kilogram. În obținerea acestor rezultate o contribuție însemnată și-au adus-o

cele 10 unități de selecție, nou înființate, care au asigurat material valoros de reproducție din rasele Merinos, Țigăie și varietatea Spancă.

În rîndul unităților care s-au remarcat prin producții mari se numără și ferma cooperativei din Ghilard, al cărei șef este ing. Nicolae Tismonariu. Anul trecut, producția de lînă pe oaie a fost aici de 2,5—2,6 kilograme. În acest an, după înființarea nucleului de selecție care cuprinde 500 de oi Merinos, s-au obținut, în medie, peste 4,5 kg de lînă pe oaie, cu plus varianta de 8 kg. Producții bune de lînă a dat și turma de mioare — cîte 5,5 kg de fiecare animal. Merită, de asemenea, relevat faptul că ferma a înregistrat un procent ridicat de natalitate. De la un efectiv de 1 700 oi mame s-au obținut 2 058 de miei, adică circa 120 de miei de la 100 de oi, în condițiile unui procentual proces de merinozare.

Pornită pe un fâgaș bun, acțiunea de ameliorare și sporire a efectivelor de ovine în județul Timiș cunoaște un ritm ascendent.

P. MIRCEA

In obiectivul cercetărilor din Cluj

BRUNA DE MARAMUREȘ

Catedra de genetică și ameliorarea animalelor, din cadrul Institutului agronomic „Dr. Petru Groza” din Cluj, și-a înscris ca obiectiv principal în tematica de cercetare științifică elaborarea și coordonarea planurilor de ameliorare a taurinelor din rasa Brună de Maramureș din zona de nord și a taurinelor din rasa Bălțată românească din centrul Transilvaniei.

În colaborare cu Stațiunea experimentală zootehnică Sighetul Marmăției și cu Centrul județean Maramureș de reproducție și selecție la animale s-au întreprins o serie de cercetări referitoare la determinarea parametrilor genetici la populația de taurine Brună de Maramureș, în vederea fundamentării științifice a planului de ameliorare. În acest sens, coeficienții de heritabilitate ai principalelor însușiri morfoproductive au scos în evidență existența unei variații genetice considerabile. În baza determinărilor făcute, rezultă

că pentru ameliorarea formatului și însușirilor funcționale ale ugerului trebuie acționat cu mijloace bazate pe criteriile genotipice, iar pentru formatul

corporal — mijloacele bazate pe criteriile fenotipice. Coeficienții de corelație stabiliți relevă posibilitatea selecției si-

multane, după cantitatea de grăsime — indirect, acționîndu-se cu efect și asupra producției de lapte — și a selecției concomitente privind formatul corporal propriu unei carcase mijlocii sau mari și a dimensiunilor corporale.

În urma cercetărilor privind potențialul populației active în direcția sporirii producției de lapte s-a reușit să se constituie nucleul fermei de elită și a efectivului de vaci „mame de tauri”, rezultînd că, față de prevederile programului de ameliorare a rasei Brună de Maramureș, parametrii care se pot realiza sînt mult superiori în zona de studiu. Evidențierea și valorificarea lor solicită însă, o serie de măsuri tehnico-organizatorice referitoare la asigurarea unei hrîniri raționale, concentrarea vacilor „mame de tauri” în ferme de elită, asigurarea condițiilor de testare după descendenți pentru producția de lapte și carne, stimularea crescătorilor cu gospodării personale etc. Toate aceste măsuri vor favoriza realizarea generațiilor de tauriși din care să se selecționeze reproducătorii de mare valoare biologică, capabili să acționeze cu eficiență pe linia intensificării procesului de ameliorare și accelerării progresului genetic.

R. LUCIAN

NOTĂ CÎND CONSTRUCTORII TĂRĂGĂNEAZĂ LUCRUL

Cooperatorii, tehnicienii și inginerii din cadrul complexului intercooperatist Jilavele, județul Ilfov, muncind cu hărnicie, au livrat de la începutul lunii august, de curînd aproape 7 000 de tone de carne, estimările recente evidențînd că, în luna august, sarcinile de plan vor fi depășite cu 20 tone. O garanție constă în faptul că, încă de la începutul lunii august, efectivul de animale existent depășea cu 300 capete cel planificat.

Rezultatele obținute sînt însă departe de nivelul posibilităților existente. Cauza? Lipsa de apă suficientă, temperatura ridicată din hale și atmosfera necorespunzătoare. Și acestea, ca urmare a faptului că predarea spațiilor către beneficiar n-a fost eşalonată cum era prevăzut în contract. Constructorii din cadrul Trustului județean Ilfov au atacat noi și noi obiective, fără a le termina pe cele începute, iar animalele s-au înmulțit, astfel încît acestea au trebuit să fie înghețate.

La început, lucrătorii din cadrul trustului au improvisat o instalație de apă, pînă ce se va înălța castelul de apă. Aceasta a fost terminată dar... nu s-a asigurat hidroforul — complexul nedispunînd nici de jumătate din cantitatea de apă necesară. Astfel, creșterea porcilor se face cu totul necorespunzător. De altfel, nici ventilatoarele nu funcționează, tocmai acum în lunile de vară. Sporul de creștere, firește, scade. Se pune întrebarea: cînd vo fi înlăturate aceste grave lipsuri?

Vă prezentăm trei culturi

Orzul de toamnă, secara, rapița sînt plante de cultură care prezintă pentru țara noastră, în momentul de față, un deosebit interes. Producțiile lor răspund unor cerințe diverse, fiind solicitate atît în zootehnie cît și ca materie primă industrială. Recoltele medii — sub posibilitățile reale — pot fi considerabil mărite atunci cînd se aplică o tehnologie adecvată. Ea a fost precizată de cercetările și de practica producătorilor cu experiență. Înșușirea și aplicarea acestor tehnologii, prezentate la consfătuirea cu inginerii șefi din C.A.P. și I.A.S. constituie o obligație a fiecărei unități cultivatoare.

În agricultura mondială, orzul de toamnă ocupă al patrulea loc ca importanță după grâu, orez și porumb, producția de boabe reprezentînd peste 11 la sută din totalul cerealelor.

În țara noastră, orzul de toamnă este folosit, împreună cu porumbul, ca cea-reală de bază în furajarea animalelor și ca materie primă în industria alimentară, îndeosebi pentru fabricarea berii, alături de orzoaică.

Față de formele de orz de primăvară, orzul de toamnă prezintă incontestabile avantaje: asigură producții mai mari, determinate în primul rînd de folosirea mai judicioasă a rezervelor de apă acumulate în timpul iernii și de faptul că rezistă mai bine la secetele de primăvară și scapă, în numeroase cazuri, de arșițele de la începutul verii; dă recolte cu 2—3 săptămîni mai timpurii; permite o repartizare mai bună a utilajelor și a forței de muncă; oferă condiții mai bune pentru obținerea a două recolte pe an, mai ales în condiții de irigare.

În ultimii ani, multe unități agricole au reușit să obțină, pe suprafețe importante, producții medii de peste 3 500—4 000 kg/ha (C.A.P. Techirghiol-Constanța — 5 075 kg/ha, C.A.P. Carpi-niș-Timiș — 4 700 kg/ha, C.A.P. Fîrlele Filiiu-Brăila — 4 870 kg/ha etc). Obținerea unor astfel de producții pe toate suprafețele cultivate impune generalizarea în cultură a celor mai valoroase soiuri și a tehnologiilor perfecționate.

Pentru industria berei, cele mai potrivite sînt formele de orz cu două rînduri. Dintre acestea, orzoaicele de primăvară corespund în mod superior cerințelor. Dar cultura orzoaicei de primăvară fiind limitată în țara noastră, neputînd depăși zonele mai umede și

Soiul de orz de toamnă Intensiv 1

Soiul de orzoaică de toamnă Gloria

Soiul de seară Danae

mai răcoroase din Transilvania și nordul Moldovei, trebuie acordată o atenție deosebită orzoaicelor de toamnă cultivate în arealul orzului de toamnă pentru furaj. Zonele cele mai potrivite sînt: partea de vest a țării, Olteția și vestul Munteniei.

SOIUL. În anul 1972—73 s-au aflat în cultură soiurile de orz de toamnă Intensiv 1 (care a ocupat 67,3% din suprafață), Cenad 345 (19,4% din suprafață), Cenad 396, Caracal 6, Cluj 230, Ager și unele populații locale. Soiul Intensiv 1 a deținut cea mai mare pondere, impunîndu-se ca urmare a superiorității sale atît față de vechile soiuri cît și față de soiurile străine.

Soiurile Intensiv 1 și Intensiv 2 sînt recomandate pentru toate zonele de cultură din țară. Ultimul va fi extins mai mult în partea de sud-est a țării. În partea de nord-vest a Transilvaniei se va cultiva soiul de orz de toamnă cu 6 rînduri, Cluj 230. Pe terenurile irigate vor fi folosite soiurile Ager și Intensiv 2. Pentru culturile de orz destinate producerii de masă verde, în perimetrul județelor Olt și Dolj se va folosi și soiul Caracal 6.

Orzoaica de toamnă. A fost admis în cultură soiul Gloria. Realizează circa 90% din producția soiului de orz Intensiv 1, dar prezintă randament superior sub aspectul sortimentului și mîlului.

fracționat (1/2 toamna și 1/2 primăvara) fie integral în timpul iernii sau primăvara devreme. Aplicarea fracționată se recomandă pentru zonele cu condiții de iernare mai aspre sau cînd orzul urmează după o premergătoare care eliberează terenul tîrziu. Se recomandă: 40—50 kg/ha azot, după leguminoase și 60—70 kg/ha azot, după alte plante. Aceste doze se pot suplimenta cu pînă la 25%, în funcție de starea culturii la ieșirea din iarnă, de precipitațiile din timpul toamnei și iernii.

Pe terenurile acide este indispensabilă aplicarea amendamentelor calcaroase, în doze de 4—5 tone/ha, întregită cu îngrășăminte cu fosfor și azot.

LUCRĂRILE SOLULUI. După premergătoare timpurii se ară imediat la 18—22 cm, obligatoriu cu plugul în agregat cu grapa stelată. Arăturile se întregesc prin discuri repetate sau lucrări cu cultivatorul în agregat cu grapa cu colți, lăsîndu-se terenul cît mai nivelat.

După prășitoare, arătura se face la adîncimea care permite încorporarea resturilor vegetale după o prealabilă discurare.

SEMĂNATUL. Se asigură, în general, 400 boabe germinabile la m.p. la orzul de toamnă și 400—450 boabe germinabile la m.p. la orzoaica de toamnă.

Adîncimea de semănat: 4—6 cm.

Epoca de semănat: 1—25 septembrie.

Este de preferat ca orzul de toamnă să fie semănat înaintea orzoaicei de toamnă.

IRIGAREA. Toamna se udă numai undă este cazul, în scopul asigurării răsării plantelor. Primăvara se irigă numai în caz de strictă nevoie și numai pînă la înflorire.

SECARA

Rezultatele experimentale ale ultimilor trei ani au scos în evidență superioritatea altor noi creații ale I.C.C.P.T. Fundulea 2.

Fundulea 2. Are o rezistență sporită la ger, o rezistență mult îmbunătățită la cădere, ca urmare a reducerii păului cu 15—20 cm, și o capacitate de producție ridicată. Are caracter de orz umblător, putîndu-se, la nevoie, semăna primăvara.

F. 1014 69 (Miraj I). Este o linie de perspectivă de orz pentru furaj. În medie pe trei ani a depășit soiul Intensiv 1 cu 16,8%. Este mai precoce cu 8—10 zile decît acesta și cu 2 zile decît soiul Ager. Are o rezistență foarte bună la cădere, avînd o talie scundă (75—80 cm) și o rezistență deosebită la boli. Nu prezintă fenomenul, frecvent la alte soiuri, de frîngere a păului sub spic, la supraoacere.

F-789/67 (linie de perspectivă), are o rezistență la ger asemănătoare orzului Intensiv 1 și indici de calitate apropiați de cei ai orzoaicelor de primăvară pentru bere.

În producție, în această toamnă se vor folosi soiurile Gloria și Beta, cu două rînduri. Aria de cultivare a orzoaicei de toamnă va fi limitată la Banat și Crișana, partea de vest a Munteniei, Oltenia.

AMPLASAREA. Se evită terenurile expuse vînturilor puternice, îmburuienate, cele joase, reci, cu exces de umiditate. Cele mai potrivite soluri sînt cele lutoase, bine drenate, solurile luto-argiloase, cu aciditate redusă. Sînt nu-țin indicate solurile ușoare (nisipoase).

FERTILIZAREA. Îngrășămintele fosfatice se aplică în totalitate — 50—60 kg/ha P₂O₅ — sub arătura de bază.

Îngrășămintele azotate se dau fie

Pe plan mondial cultura rapiței a cunoscut progrese însemnate în ultimele două decenii, avînd o importanță sporită în producția mondială de uleiuri vegetale. Cele mai mari creșteri ale suprafețelor au avut loc în țările cu tradiție în această cultură — China, India, Canada, iar din țările europene — în Polonia și Franța.

În țara noastră, rapița se cultivă pe suprafețe mai mari în perioada premergătoare ultimului război mondial, fiind amplasată în special în sudul și vestul țării. Treptat însă, cultura rapiței a fost înlocuită cu floarea-soarelui. Cultura rapiței prezintă însă importanță deosebită și pentru zonele mai nordice ale țării, atît prin valoarea ridicată a producției cît și prin influența favorabilă ca plantă premergătoare timpurie.

Cercetările din ultimii zece ani pun în evidență o eficiență economică ridicată a rapiței în sudul țării, pe terenurile irigate, unde producțiile au fost de 2 800—3 500 kg/ha. Din culturile succesive semănate după rapiță s-au obținut, în medie pe mai mulți ani, 4 860 kg/ha la porumb boabe, 1 780 kg/ha la soia, 1 580 kg/ha la fasole și 16 500 kg/ha la cartofi.

Rezultatele obținute chiar în acest an, caracterizat prin condiții nefavorabile în toamnă, dovedesc posibilitatea realizării unor producții de rapiță de peste 2 000 kg/ha. În rîndul unităților care au realizat producții mari se numără: Ferma Iorga, I.A.S. Bordusani (Ialomița) — 3 166 kg/ha; I.A.S. Piatra (Teleorman) — 3 000 kg/ha; I.A.S. Ciocîrlia (Constanța) — 2 720 kg/ha; C.A.P. Ro-

manu (Brăila) — 2 444 kg/ha; C.A.P. Stoenesti (Olt) — 2 307 kg/ha; C.A.P. Topraisar (Constanța) — 2 200 kg/ha.

PLANTA PREMERGĂTOARE trebuie să fie o cultură timpurie, care eliberează terenul pînă la mijlocul lunii august, după care se poate realiza o bună pregătire a solului. Sînt deci indicate cerealele de toamnă, culturile furajere timpurii, cartofii timpurii, fasolea.

În cultura irigată, cele mai bune premergătoare pentru rapiță sînt culturile timpurii după care nu s-au semănat culturi succesive; fasolea în ogor propriu, porumbul, silozul, floarea-soarelui recoltată la timp.

SOIUL. În acest an au fost introduse în cultură trei soiuri de rapiță de proveniență poloneză: Skrzyszowiecki, Dolnoslaski și Gorozanski, caracterizate prin perioada de vegetație și productivitate asemănătoare.

Pentru viitor se impune experimentarea unei game mai variate de soiuri cu precocitate diferită pentru a eșalona lucrările de recoltare.

FERTILIZAREA. Rapița de toamnă valorifică deosebit de eficient îngrășămintele. O bună fertilizare sporește recolta de semințe cu 1 000—1 500 kg/ha.

Îngrășămintele cu azot sînt necesare în doză de 80—100 kg/ha substanță activă, atît în cultura neirigată cît și în cultura irigată, pentru că rapița beneficiază, în condițiile țării noastre, de un regim favorabil de umiditate în perioada consumului maxim de elemente nutritive. Dozele mai mari de azot favorizează căderea, atacul de boli, dăună-

tori și întîrzie coacerea, iar conținutul în grăsimi al semințelor scade.

Îngrășămintele cu fosfor aduc sporuri însemnate de producție și atenuează efectele negative ale fertilizării cu azot. Dozele optime de fosfor sînt de 40—70 kg/ha P₂O₅, în funcție de aprovizionarea solului cu fosfor mobil și de asigurarea cu apă. În cultura irigată sînt folosite mai eficient dozele moderate de fosfor (30—35 kg/ha).

Fertilizarea cu potasiu nu aduce sporuri economice de recoltă și nu a îmbunătățit calitatea recoltei pe solurile bine aprovizionate cu potasiu.

Aplicarea îngrășămintelor cu fosfor și a 1/3 din doza de azot se face înainte de arătura de bază. Diferența de azot pînă la doza optimă se administrează primăvara cît mai timpuriu.

PREGĂTIREA SOLULUI. Rapița necesită un teren afinat dar suficient de așezat, permeabil pentru apă și aer, ceea ce se realizează printr-o arătură la 20—22 cm, executată cît mai timpuriu. Pentru semănat este necesară o bună măruntire și nivelare a terenului, lucrare care se poate realiza în bune condiții cu combinatorul.

Calitatea lucrărilor de pregătire a terenului este determinată de starea de umiditate a solului. În cultura neirigată, arătura executată imediat după recoltarea plantei premergătoare, fără bulgări și pregătirea terenului astfel încît să conserve apa, pentru a asigura răsărirea și creșterea plantelor pînă în iarnă, reprezintă una din măsurile esențiale de care depinde reușita culturii de rapiță.

Pe terenurile cu umiditate ridicată se poate renunța la arătură, lucrîndu-se cu grapa cu discuri în 2—3 parcursuri.

SEMĂNATUL. Epoca de semănat determină rezistența la iernare a culturilor de rapiță. Soiurile introduse în cultură se caracterizează printr-o bună rezistență la temperaturile coborîte, suportînd geruri de pînă la -18°C fără strat de zăpadă, dacă plantele sînt în faza de rozetă cu 6—8 frunze.

O bună dezvoltare a plantelor se obține cînd suma temperaturilor mai mari de zero grade de la răsădire pînă la îngheț este de 800—900°C. Aceasta se

realizează în condițiile cînd semănatul rapiței are loc în prima decadă a lunii septembrie.

Semănatul mai timpuriu — la sfîrșitul lunii august — se recomandă pentru rapița ce se consumă ca masă verde în toamnă și la care este nevoie de un început de alungire a tulpinilor.

Data semănatului cît și vegetația rapiței în toamnă sînt condiționate de aprovizionarea cu apă a solului. În lipsa umidității necesare pentru o bună răsărire, este de preferat să se amîne epoca de semănat pînă cître 20 septembrie.

În cultură irigată, epoca optimă de semănat este în jurul datei de 15 septembrie pentru sudul țării plantele avînd un ritm de creștere mai susținut

RAF

e mare eficiență economică

Însemnătatea culturii secarei decorează nu numai din valoarea produselor pe care aceasta le oferă, ci și din particularitățile agrotehnice: cerințele sale mai reduse față de condițiile de climă și sol îi conferă prioritate în cultură în condiții pe care grâul sau alte cereale le suportă greu sau nu le pot suporta.

Pe teritoriul țării noastre, seara își găsește în prezent o răspândire mai largă în zonele subcarpatice și deluroase, în climat umed și răcoros, în care predomină de regulă soluri podzolice și podzolate, cu aciditate ridicată și fertilitate naturală redusă. De asemenea, o bună suprafață mai însemnată pe solurile nisipoase din sudul și vestul țării. Secara înfrunzeste puternic toamna, formând un sistem radicular bine dezvoltat, care îi permite să suporte cu mai multă ușurință seceta de primăvară și să formeze un număr mai mare de culmi productive. De aceea, pe terenurile cu fertilitate mai scăzută și în condiții de secetă, seara dă o producție de boabe mai mare decât grâul sau alte cereale.

În ultimii 15 ani, suprafețele însemnate de seară au înregistrat o reducere mare, de la 136.800 ha — în perioada 1956—1960 la 47.600 ha în anul 1971. Aceasta reprezintă sub 1% din suprafața cultivată cu cereale pentru boabe.

În ultimii doi ani a avut loc o ușoară tendință de largire a suprafețelor cultivate cu seară și, în același timp, s-a creșterea evidentă a producției de boabe la hectar. La aceasta au contribuit zonarea rațională a culturii, respectarea cerințelor agro-biologice ale secarei și îmbunătățirea tehnologiei de cultură. În partea de nord-vest a Moldovei, deosebi în zona depresionară Rădăuți-Dărmănești, caracterizată prin terenuri acide, podzolice, seara de toamnă a constituit o cultură reprezentativă, capabilă să asigure, în condițiile de aciditate a solului, producții însemnate.

În numeroase unități agricole ca: Baineț, Bălcăuți, Horodnic de Jos, Horodnic de Sus, Negostina și Vicovu de Sus, seara de toamnă a realizat, în medie pe ultimii trei ani, producții cuprinse între 1.215 kg/ha și 2.080 kg/ha, care au depășit nivelul recoltelor de grâu de toamnă cu sporuri de la 11,9% la C.A.P. Bălcăuți până la 36,5% la C.A.P. Costina.

Rezultate asemănătoare s-au obținut și în zona Fălticeni-Drăușeni, la unități agricole cu condiții de cultură diferite, unde în medie pe trei ani, seara a dat producții bune, cuprinse între 1.621 kg/ha la C.A.P. Fintina Mare și 1.671 kg/ha la C.A.P. Ciumulești, situându-se, față de grâu cu sporuri de recoltă la hectar de la 4,8% până la 35,3%.

Se desprinde astfel concluzia că seara de toamnă înflorește în această zonă condiții favorabile care pot asigura obținerea de producții mai bune și

cu investiții mai mici decât la alte cereale. Aici, ca și pe alte terenuri cu fertilitate naturală mai scăzută, seara este o cultură care nu și-a pierdut valoarea. Se impune ca specialiștii din unitățile agricole să acorde o atenție mai mare respectării zonării și amplasării corecte a secarei, tehnologiei acesteia, trecându-se la extinderea suprafețelor cultivate, în acele zone în care condițiile de cultură sînt mai puțin prielnice pentru grâul de toamnă sau alte cereale.

SOIURILE. Pentru rezolvarea problemelor legate de sporirea producției de seară în țara noastră, la Stațiunea experimentală agricolă Suceava și la I.C.C.S. Brașov au fost organizate ample cercetări ce se desfășoară în direcția creării de noi soiuri și forme valoroase de seară mai productive, rezistente la iernate, boli și cădere, mai adaptate la condițiile de intensivizare a agriculturii precum și în direcția stabilirii celor mai raționale metode tehnologice de cultură.

În prezent se cultivă următoarele soiuri: **Petkus, Danae și Dankowskie zlate.** Față de soiul Petkus, cel mai răs-

soiuri, s-au evidențiat soiurile Panterne și Harkovskaia 60.

În urma lucrărilor de ameliorare efectuate în ultimii ani au fost create numeroase linii noi de seară cu capacități mai mare de producție și mai bine adaptate la condițiile ecologice și de cultură din țară. Dintre acestea, s-au remarcat liniile L 25—65, L 11—65, L 5—65, Sv. 17—65 și Sv. 6—25, care experimentate la stațiunea Suceava au dat în medie pe 5 ani (1968—1972) producții cuprinse între 3.560—3.640 kg/ha, depășind soiul rațional Petkus cu sporuri de producție de 29,8% — 32,7%, ceea ce în valori absolute reprezintă 817 kg/ha și respectiv 897 kg/ha. De asemenea, s-au dovedit superioare soiului marțor și în condițiile de cultură de la I.C.C.S. Brașov, realizând față de soiul Petkus, în medie pe ultimii 2 ani, sporuri de pină la 16% sau 520 kg/ha.

Pe baza comportării bune în vegetație și în producție, aceste linii au fost predate pentru verificare în rețeaua C.I.O.S. unde s-au situat pe primele locuri între soiurile și liniile experimentate. În prezent, liniile L 25—65, L

marțorul cu pină la 15% sau 461 kg/ha. În mod deosebit se evidențiază, printr-un potențial ridicat de valorificare a îngrășămintelor, linia Sv. 44—86 care la doze de azot de 40—80 kg/ha s.a. determină față de marțori sporuri de recoltă de 28—33% sau 827—934 kg/ha.

Cercetările efectuate la stațiunea Suceava privind stabilirea dozelor și a modului de îngrășare la seară au demonstrat că, în condițiile unui sol mediu aprovizionat în elemente fertilizante și fertilizat toamna la arătură cu P-80 doza optimă de fertilizare cu azot pentru această cultură este de N 40, aplicat pe sol înghețat, când s-au realizat sporuri de producție față de neîngrășat de 355 kg/ha sau 13%. Dublarea dozei de azot (N-80) pe asemenea soiuri nu influențează sporirea producției, provocând căderea accentuată a plantelor. Diferențieri de producție nu s-au constatat nici în cazul aplicării azotului la împăierea plantelor comparativ cu aplicarea acestuia primăvara pe sol înghețat.

În cazul fracționării dozei de azot în primăvară, aplicând N 40 pe sol înghețat și N 40 la împăierea plantelor, s-a înregistrat față de neîngrășat o sporire a producției de pină la 15%. Totuși, diferențele de producție nu au fost prea marcante, aceasta explicându-se prin aceea că dozele mari de azot favorizează o dezvoltare luxuriantă a plantelor și o cădere accentuată a acestora provocând sistăvirea boabelor.

Din punct de vedere al epocii de semănat, seara este mai exigentă decât grâul de toamnă. De aceea, semănatul secarei de toamnă se va face cu 5—10 zile mai devreme decât al grâului, adică în perioada 5—20 septembrie.

Existența unei dotări tehnico-materiale mult superioare anilor trecuți și prezența pe întinsul țării a unor condiții ecologice foarte favorabile pentru cultura secarei de toamnă, impun luarea de măsuri, începând chiar cu toamna acestui an, pentru readucerea acestei plante de cultură la nivelul importanței și posibilităților ei de productivitate, în zonele cu condiții de fertilitate și climă mai puțin favorabile pentru grâul de toamnă sau alte cereale. În același timp se impune dezvoltarea și amplificarea cercetărilor privind ameliorarea de noi soiuri de seară mai productive, stabilirea diferențiată a metodelor de cultură, precum și producerea de sămânță cu valoare și puritate biologică ridicată.

ORZUL DE TOAMNĂ

pîndit în cultură și bine cunoscut, soiurile Danae și Dankowskie zlate s-au dovedit mai valoroase, atît sub raportul producției, cît și al însușirilor biologice. Soiul Danae a depășit soiul Petkus cu 5—57%, iar în medie, pe 5 centre de cercetare a soiurilor, cu 22%. Soiul Dankowskie zlate a depășit soiul Petkus cu 3—68%, iar în medie pe zona de cultură a secarei, cu 18%. Alături de aceste

11—65, L 5—65 și Sv. 17—65, se cultivă la stațiunea Suceava pe suprafețe de producție, pentru înmulțirea și verificarea în condiții de cultură mare.

FERTILIZAREA. Față de soiul rațional Petkus, noile linii valorifică mult mai bine îngrășămintele, fiind mai rezistente la cădere. Pe un fond mai puțin aprovizionat în azot s-au remarcat L 11—65 și L 25—65 care au depășit

L i n i a	S.R.A. Suceava		I.C.C.S. Brașov	
	Media 1968-1972	%	Media 1971-1972	%
Petkus	2 743	100	3 240	100
Sv. 3-65	3 552	129,5	3 410	105,2
Sv. 17-65	3 280	130,5	3 580	110,5
Sv. 6-65	3 560	129,8	3 760	116,0
L 25-65	3 640	132,7	3 260	100,6
L 11-65	3 588	130,8	3 550	109,6
L 5-65	3 604	131,4	3 530	108,5
Sv. 53-65	3 248	118,4	3 350	103,4

Producția de boabe obținută la unele linii de seară de perspectivă.

în condiții de bună aprovizionare cu apă.

Cercetările privind distanța între rînduri dovedesc superioritatea semănatului în rînduri apropiate la 12,5—20 cm față de semănatul la 80—80 cm. Culturile semănate des luptă mai bine cu buruienile, nu necesită prașile, sînt mai rezistente la cădere și se pot recolta mecanizat în condiții bune.

Cantitatea de sămînță este de 7—10 kg/ha în funcție de pregătirea terenului și distanța între rînduri.

Sămînțele se încorporează la 2—3 cm în solurile ușoare și cu umiditate scă-

zută și la 1—2 cm în terenurile mai grele, care formează crustă sau în cultură irigată.

ITA

zută și la 1—2 cm în terenurile mai grele, care formează crustă sau în cultură irigată.

INTREȚINEREA CULTURII. Culturile de rapiță semănate în rînduri apropiate nu necesită prașile, plivit sau aplicarea erbicidelor. În toamnele lungi și călduroase cît și în primăvară, rapița poate fi atacată de o serie de dăunători foarte periculoși care se pot combate eficient prin aplicarea tratamentelor în timp.

Pagube importante pot fi provocate de aphide, care atacă în faza de formare a bobului cînd nu se pot aplica decât tratamente cu avionul.

Irigarea rapiței este necesară îndeosebi toamna pentru a stimula răsărirea și pentru a asigura condiții normale de

creștere pînă în iarnă. În funcție de starea de umiditate a solului se aplică 1—2 udări necesare pentru pregătirea patului germinativ folosind norme mici de udare (30—40 mm).

Irigarea rapiței după semănat este recomandabilă numai dacă în stratul superficial de sol nu există apa necesară germinării. Pînă la intrarea în iarnă, în funcție de regimul de precipitații sînt necesare în sudul țării 1—2 udări a 40—50 mm. Nu se recomandă udări de aprovizionare cu norme mari care, împreună cu precipitațiile din timpul iernii, pot determina exces de umiditate, nefavorabil creșterii plantelor și care diminuează rezistența la iernare.

Consumul mare de apă începe o dată cu alungirea tulpinii și începutul înfloritului. Irigarea timpurie înfîrzie pornirea în vegetație. Frecvent, rapița necesită o udare la începutul legării primelor silicve — cu 40—50 mm apă și una la încheierea înfloritului — cu 50—60 mm apă. Udările tirzii, după încheierea înfloritului, favorizează căderea și atacul de aphide.

RECOLTAREA rapiței este una dintre lucrările cele mai dificile și mai importante, care poate influența în mare măsură producția obținută. Se pot folosi două metode de recoltare: recoltarea directă cu combina sau recoltarea în două faze.

Recoltarea directă cu combina este o metodă mai practică și mai eficientă dacă pierderile sînt minime și dispunem de posibilități de uscare a sămînței. Lucrarea se începe cînd boabele sînt brunificate și au umiditate în jur

de 16—18%. Se lucrează numai seara, în timpul nopții sau dimineața, iar timpul în care întreaga suprafață trebuie recoltată este de 2—3 zile. Pentru acest sistem de lucru se recomandă: folosirea unei combine cu masă largă de tăiere (Gloria) pentru a reduce numărul de parcursuri; suprimarea rabatorului în culturile semănate des sau reducerea vitezei de rotație a rabatorului (20 turații/minut) și a numărului de palete; captușirea paletelor cu cauciuc; viteza de înaintare să fie de 2-3 km/oră turația tobei: 700 turații/minut și reglarea corespunzătoare a distanței dintre bătător și contrabătător.

Cu toate măsurile de precauție, această metodă de recoltare poate determina pierderi mari, boabele au conținut ridicat în apă și multe resturi de tulpini cu umiditate ridicată. De aceea, recolta trebuie curățată și uscată imediat. La uscare se pot folosi ventilatoarele cu aer rece.

Recoltarea în două faze constă în tăierea plantelor în faza de coacere în pirgă (cînd silicvele au culoare galbenă iar sămînța a început să se brunifice) care se lasă pe o mirișcă înaltă pînă la uscare completă, după care se treieră cu combina. Această metodă prezintă avantajul că se reduce pierderile la minimum și se obțin boabe cu conținut redus de umiditate și mai curate de impurități.

Recoltarea în două faze impune alegerea cu atenție a fazei de secerat pentru a nu influența negativ umplerea bobului. Pentru treierat nu se recomandă echiparea combinei cu pikup, ci tăie-

rea miriștei pe sub pologul de plante și preluarea lor directă de către transport. Sporul de producție obținut prin această metodă de recoltare acoperă cu prisosință cheltuielile suplimentare.

Control exigent al calității sămînțelor, în laboratorul de specialitate al județului Ilfov

FORȚA STIMULATOARE A ACORDULUI GLOBAL

Generalizarea aplicării acordului global în unitățile agricole se dovedește o pirghie economică de mobilizare largă a energiilor lucrătorilor de pe ogoare în direcția punerii depline în valoare a noi și noi rezerve de creștere a producției vegetale și animale. Retribuirea muncii

în raport de rezultatele efective exercită o forță stimulatorie deosebită. Efectele pozitive obținute sînt o confirmare a justeții măsurilor stabilite de conducerea de partid, măsuri care corespund pe deplin actualei etape de dezvoltare a agriculturii noastre.

Aplicarea acordului global în cadrul unităților din județul Vilcea s-a dovedit, ca peste tot, o pirghie deosebită în acțiunea de ridicare hotărîită a producției agricole. Trecerea la acest sistem de retribuie a muncii cooperativelor a dinamizat energiile creatoare, a sporit considerabil interesul oamenilor pentru efectuarea la timp și de calitate a lucrărilor. Efectul: o substanțială ridicare a producțiilor medii pe hectar. În 1971, bunăoară, datorită introducerii acordului global, C.A.P. Sutești a obținut o recoltă de porumb de 4 380 kg pe hectar, respectiv un plus, față de media pe județ, de 2 450 kg la hectar; C.A.P. Buleța a realizat 3 820 kg de porumb la hectar, cu 1 891 kg mai mult decît media pe județ. La cultura cartofului, C.A.P. Mihăilești a obținut un spor, față de media pe județ, de 12 630 kg iar C.A.P. Făurești, la cultura legumelor, un spor de 10 900 kg pe hectar.

Rezultatele deosebite obținute au determinat generalizarea aplicării acestei forme stimulative de retribuie a cooperativelor. Astfel, în 1972 s-a lucrat în acord global 83% din suprafața cultivată cu porumb, 85% din suprafața cultivată cu floarea-soarelui, 77% din suprafața cultivată cu legume, 79% din suprafețele cu vie și 80% din suprafețele cu pomi. Tarifele pe tona de produs sau la 1 000 de lei producție au fost stabilite în mod judicios, cooperatorii beneficiind, pentru depășirea de plan, de retribuie suplimentară. Drept urmare, în 1972, rezultatele au fost și mai bune: la porumb, producția medie planificată pe județ (sector C.A.P.) a fost depășită cu 746 kg pe hectar iar producția totală, la această cultură, cu circa 33%. Un număr de 35 cooperative au

În județul Vilcea

O DINAMICĂ ASCENDENTĂ A REALIZĂRILOR

obținut peste 3 000 kg de porumb la hectar iar 11 dintre acestea au realizat peste 4 000 kg la hectar; la cultura cartofului, 11 unități au înregistrat producții de peste 15 000 kg la hectar, iar 4 dintre acestea cite 20 000—22 000 kg pe hectar; la cultura legumelor 19 cooperative au recolat peste 15 000 kg la hectar, 6 din ele obținînd peste 20 000 kg legume la hectar etc. Pe total județ producțiile medii au evoluat astfel:

Cultura	1970	1971	1972
Grâu kg/ha	354	1 664	2 233
Porumb kg/ha	1 434	1 929	2 859
Cartofi kg/ha	4 611	8 367	10 591
Legume kg/ha	7 450	10 700	12 200

Producțiile au, așadar, o dinamică ascendentă. După cum se știe noi n-avem soluri la fel de fertile ca în alte zone și nici un grad de mecanizare avansat. Cu toate acestea, datorită aplicării acordului global, producția saltă continuu. Numărul cooperativelor care obțin recolte tot mai bune, în cazul porumbului, de exemplu, crește continuu. Dacă în anii 1968—1970 circa 80% din coope-

rativă obțineau producții de porumb mai mici de 2 000 kg la hectar, în 1972, 80% din cooperativele noastre au realizat recolte mai mari de 2 000 kg boabe la hectar.

Paralel cu sporirea producțiilor au crescut și veniturile cooperativei. Semnificativ în acest sens este faptul că, față de 1970, în anul 1972 numărul cooperativelor care au realizat venituri cuprinse între 7 000 și 10 000 lei anual s-a mărit de peste 4 ori, iar numărul celor care au realizat un venit anual de peste 10 000 lei — de aproape două ori.

Pe baza măsurilor stabilite de conducerea de partid, cooperativele agricole din județul Vilcea au trecut la generalizarea, în 1973, a acordului global în toate unitățile și în toate sectoarele. Astfel, la porumb, cartof și legume, sistemul de organizare și retribuie a muncii în acord global se aplică la întreaga suprafață cultivată, în viticultură pe 97% din suprafață, în pomicultură pe 90%, iar în zootehnie, la toate speciile și categoriile de animale.

În acest an, rezultatele vor fi și mai bune. Condițiile climatice nefavorabile din primăvara acestui an, caracterizate în județul Vilcea prin precipitații îndelungate și timp răcoros, au produs o

serie de greutăți. Ele au fost însă învinse. Cooperatorii și mecanizatorii au muncit zi și noapte pentru evacuarea apelor de pe terenuri, au înlăturat efectele viiturilor, au reînsămîntat suprafețele calamitate, au intervenit cu îngrășăminte chimice faziale pentru grăbirea vegetației plantelor; peste tot s-a lucrat intens la întreținerea culturilor, atît mecanic cît și manual, reușindu-se să se asigure plantelor o stare de vegetație normală. Recoltele se anunță bune.

Spre a ne face o idee și mai clară despre forța stimulatorie a acordului global, vom mai arăta următoarele: volumul de muncă depus în acest an pentru înlăturarea calamităților și recuperarea rămănerilor în urmă la însămîntări și întreținerea culturilor, calculat în ore pe hectar, este de aproape 3 ori mai mare față de aceeași perioadă a anilor trecuți. Ritmul de lucru a fost considerabil intensificat. În comparație cu aceeași perioadă a anilor precedenți, în acest an viteza zilnică la însămîntări, în zilele bune de lucru, a fost cu 20% mai mare, indicele de îndeplinire a normei zilnice la întreținerea manuală a culturilor a crescut cu aproape 30%, iar coeficientul de utilizare, de către cooperatori, a timpului, cu aproape 40%.

Cifrele menționate demonstrează cît de mult a crescut stăruința cooperativelor și mecanizatorilor noștri pentru obținerea unor recolte tot mai bogate pe ogoarele vilcene.

Ing. Ilie BOAGIU

director general adjunct
Direcția generală pentru
agricultură, industrie alimentară
și ape Vilcea

CREȘTE PRODUCȚIA—CRESC VENITURILE

După publicarea Hotărîrii C.C. al P.C.R. cu privire la organizarea și retribuiea muncii în agricultură, adoptată la Plenara C.C. al P.C.R. din 28 februarie — 2 martie a.c., adunarea generală a cooperativelor a stabilit ca, în acest an, acordul global să fie generalizat în toate sectoarele. Cooperatorii s-au convins de superioritatea noii forme de organizare și retribuie a muncii anul trecut cînd, în condiții destul de improprii producției agricole, au realizat peste 4 000 kg/ha de porumb-boabe, circa 3 000 kg/ha de grâu, 52 kg de fructe la un pom, 7 000 kg/ha de struguri, 18 000 kg/ha de legume și importante cantități de furaje cultivate, tocmai ca urmare a cointeresării sporite în organizarea mai bună a muncii, în executarea la timp și în condiții de calitate superioară a tuturor lucrărilor agricole.

În sectorul culturii plantelor, potrivit noului sistem de lucru, fiecărei formații de muncă îi revine obligația de a efectua lucrările agricole înscrise în angajamente, pe 2,5 ha cu porumb, 2 ha cu floarea-soarelui, 0,5 ha cu porumb-siloz, 0,3 ha cu borceag și lucernă, 0,1 ha cu ceapă arpagic și de a elibera terenul de paie de pe 5 ha cultivate cu grâu. De efectuarea la timp a lucrărilor la aceste culturi depinde nivelul retribuției. La porumb, de exemplu, în condițiile în care un cooperativ realizează 4 000 kg/ha, el va beneficia la încheierea socotelilor de 246 lei pe fiecare tonă, din care 54 lei în numerar și 160 kg în natură (cereale). Pentru depășirea planului s-au stabilit 3 nivele de producție și plată astfel: de la 4 001 kg/ha la 4 500 kg/ha, de la 4 501 kg/ha la 7 000 kg/ha și peste 7 000 kg/ha, cărora le corespunde și retribuția corespunzătoare.

În sectorul hortiviticol, suprafețele s-au repartizat în funcție de forța fizică a fiecărui cooperativ, de priceperea și înclinația lui spre lucrările din acest domeniu. La vie, unui cooperativ îi revine, în medie, un hectar. Plata se face, pînă la nivelul planului, pe bază de tarif fix, 1 390 lei la tona de produs, iar pentru depășirea realizată, proporțional cu sporul obținut. Astfel, de la 7 001 kg/ha pînă la 9 000 kg/ha, se acordă 20 la sută din depășire iar din ceea ce trece de 9 000 kg/ha se acordă 40 la

sută. La fel se petrec lucrurile și în pomicultură.

Trebuie menționat că, angajamentele la vie și pomi s-au încheiat pe o perioadă de 4 ani. Eficiența contractelor pe termen lung s-a reflectat în efectuarea la timp a tuturor lucrărilor de întreținere — tăiat, cercuit, tratamente fitosanitare, iar întreaga suprafață cu vie și pomi a fost fertilizată.

În zootehnie, atenția a fost concentrată spre găsirea celor mai bune for-

me de îmbunătățire a sistemului aplicat în anii trecuți. Cu toate că și pînă acum întregul efectiv de animale fusese dat în îngrijirea membrilor cooperativelor, rezultatele nu au fost așa de bune din cauza slabei cointeresări a crescătorilor.

După noul sistem, la specia de bovine, de exemplu, pentru realizarea sporului în greutate planificat pe întreg anul, cooperativul primește o cantitate fixă de cereale — echivalentă cu 2 100 kg, din care 1 050 kg de porumb. Pentru depășirea sporului prevăzut în angajament se acordă o cotă parte proporțională cu depășirea. De asemenea, acei cooperativari care îngrășă și livrează animalele la calitatea I primesc în plus 100 de lei/cap de animal față de cei ce predau animalele la calitatea a doua. O asemenea măsură și-a arătat imediat

roadele. Față de aceeași perioadă a anului trecut, cînd din cantitățile livrate doar 9 la sută era de calitate întâi, acum ponderea acestora a crescut la 50 la sută.

Și în celelalte sectoare — porcine, tineret taurin, ovine etc, tarifele și stimulentele au fost calculate pentru a spori cointeresarea cooperativelor.

În acest an, ca rezultat al generalizării acordului global, cooperativarii sînt hotărîți să-și depășească sarcinile de producție în toate sectoarele, iar rezultatele de pînă acum sînt o certă garanție.

Ing. Ion CREȚU
președintele C.A.P. Crișan,
județul Constanța

RENTABILITATEA LA NIVELUL FERMEI

Pînă în acest an, ferma legumicolă Teleajen de la I.A.S. Movila Vulpii, județul Prahova, era mereu planificată cu pierderi. Dintr-o dată, în acest an, contabilii au înregistrat venituri la cultura de legume. Care-i secretul? „Unul singur: introducerea acordului global pentru plata formațiilor de lucru ce lucrează la grădină — ne spune ing. Iulian Enescu, șeful fermei. Eu am patru decenii de cînd activez în agricultură și pot afirma că aceasta este forma cea mai bună de remunerare a celor ce muncesc pe ogoare: ea stimulează interesul oamenilor pentru aplicarea exemplară și la timp a tehnologiilor, pentru creșterea producției și a calității ei”.

Cum se aplică la această fermă specializată noua formă de plată a muncii? Mai întîi, specialiștii au ținut în fața oamenilor expuneri și s-au organizat seri de calcul pentru a se explica, în amănunt, sistemul retribuției muncii în acord global. Au fost stabilite din vreme tarifele de plată pentru toate operațiunile necesare cultivării legumelor. Au fost constituite formații permanente din cîte 25—27 de muncitori cu care conducerea fermei a încheiat un contract — angajament pentru realizarea producției legumicole planificate și retribuiea muncii în acord global. În contract sînt stipulate suprafața repartizată formației respective sortimentele de legume prevăzute a se cultiva, producția medie la hectar, prețul de livrare planificat valoarea totală a producției; este pre-

văzut, de asemenea, tariful de plată la mia de lei venit pentru fiecare cultură în parte.

În acest mod, fiecare formație și muncitor știi ce suprafață au de lucrat, ce producții de obținut și ce bani de primit. Organizîndu-și exemplar munca, fiecare formație este cointeresată să realizeze producții cît mai mari la prețuri scăzute și la calități cît mai înalte, pentru ca și cota parte ce i se cuvine la fiecare mie de lei venituri să fie cît mai mare. Evidența muncii, a producției rezultate și a plății ce se cuvine fiecărui om se ține atît de seful fiecărei formații, cît și de către economistul fermei.

Încă de la strîngerea primelor recolte din grădină s-au văzut avantajele noului sistem de remunerare. Iată un exemplu. Pe 2,5 ha, formația de lucru nr. 1 trebuia să realizeze o producție de varză timpurie în valoare de 73 500 lei. Dar oamenii au făcut în așa fel încît au pregătît răsăduri din vreme și le-au plantat foarte timpuriu. Astfel, ei au scos primii varză pe piața Ploieștiului și au obținut un preț foarte favorabil, de trufanda: valoarea totală a recoltei de varză timpurie s-a ridicat la 178 000 lei. Membrii formației, care au lucrat la această cultură au încasat peste 36 000 lei, în loc de 14 000 lei.

Asemenea exemple de ridicare a producției se pot da pentru fiecare cultură. Grija oamenilor pentru efectuarea exemplară a lucrărilor, pentru timpurietatea culturilor, pentru calitatea

producției, sînt deosebite. Au dispărut lipsurile și întîrzierile de la lucru, căci fiecare a văzut că efortul depus este răsplătit în funcție de calitatea și cantitatea muncii. Cîștigurile individuale au crescut, de asemenea, față de trecut. Dacă în luna iunie 1972, muncitoarea Elisabeta Nistor a realizat un cîștig de 1 496 lei, în aceeași lună din acest an, ea a încasat 2 900 lei. Adam Petru, lucrînd în acord global, a obținut un cîștig de 2 609 lei, în loc de 1 734 lei cît a încasat în acord simplu în aceeași lună din 1972.

Dar și situația economică a fermei s-a redresat: sporirea producției și calitatea superioară a acesteia au permis ca, în primele șase luni ale anului, să se realizeze venituri de 1 063 mii lei, duble față de ce se prevăzuse. S-au redus substanțial și cheltuielile de producție, pierderile, deteriorările; productivitatea muncii a crescut simțitor — aceeași suprafață de teren fiind lucrată acum de un număr de muncitori cu 40% mai mic, față de anul trecut.

„Văzînd avantajele mari pe care le creează acordul global, atît pentru cointeresarea oamenilor, cît și pentru creșterea producției — ne spune șeful fermei — în anul ce vine întreaga suprafață de grădină va fi lucrată după acest sistem. Oamenii s-au convins pe deplin că acordul global înbină perfect interesul general cu cel individual. În scopul realizării unor producții și a unor venituri tot mai mari,

I. PREDA

Valorificarea rezervelor interne pentru REDUCEREA COSTURILOR DE PRODUCȚIE

Progresul general al țării solicită ca, odată cu sporirea și diversificarea continuă a producției, să se realizeze o sistematică reducere a cheltuielilor, astfel ca în final să se asigure, pe seama efortului propriu, un venit net cât mai important.

Conducerea de partid și de stat subliniază, în acest scop, necesitatea punerii cât mai depline în valoare a rezervelor interne, ridicării nivelului de gospodărire pe toate treptele procesului de producție, din momentul aprovizionării cu materii prime și pînă la valorificarea produsului final.

GOSPODĂRIRE RAȚIONALĂ — BENEFICII SUPPLEMENTARE

Costul producției este format din totalul cheltuielilor ocazionate de fabricarea și desfacerea produselor. Pentru reducerea acestuia, în unitatea noastră — Fabrica de conserve „Munca” — acționăm pe două căi: sporirea substanțială a producției și diminuarea cheltuielilor pe fiecare element component. Iată modul în care înțelege comitetul oamenilor muncii, colectivul nostru să acționeze.

Să începem cu materia primă. Legumele și fructele, se știe, sînt în general perisabile. Pentru eliminarea pierderilor și evitarea deprecierei calitative, ele sînt depozitate sub copertine, introducerea în circuitul productiv făcîndu-se operativ, ritmic. Recepția cantitativă și calitativă atentă, folosirea eficiență a materiei prime, de calitate superioară, ne permite să obținem produse apreciate de cumpărători. Crearea fermelor legumicole proprii, amplasate în apropierea fabricii, contribuie, de asemenea, la aprovizionarea ritmică, precum și la evitarea pierderilor pe timpul transportului. Valorificarea unor cantități cât mai mari de legume și fructe în perioada cu prețul cel mai scăzut, la maturitatea industrială optimă sînt alte surse de economisire pentru întreprindere.

O mare pondere în costul producției au recipientii în care sînt ambalate conservele (borcane, cutii metalice, sticle). Evitarea spargerilor și deteriorării acestora, se realizează prin atenția manipulare, depozitare în boxe și șoproane, prin reglarea corectă a mașinilor de închis, precum și prin atenția deosebită la recepția ambalajelor, pentru a nu se folosi decît recipienti corespunzători.

Reducerea cheltuielilor de aprovizionare are loc prin aprovizionarea de la distanțe cât mai mici cu materii și ma-

teriale, folosirea mijloacelor de transport cele mai economice, încărcarea autocamioanelor la întreaga capacitate, folosirea la maximum a parcului propriu de autocamioane, evitarea verigilor intermediare de aprovizionare, utilizarea ambalajelor corespunzătoare pentru evitarea pierderilor pe timpul transportului, folosirea rațională a ambalajelor pentru transportarea legumelor și fructelor, repararea acestora la timp și ferirea lor de intemperii, între campaniile de producție.

Forța de muncă este, în toate compartimentele, tot mai judicios gospodărită. Acest lucru se realizează prin stabilirea de formatii de muncă corelate cu capacitatea utilajelor, introducerea normelor de producție la toate locurile de muncă, normarea personalului auxiliar etc. Introducerea regimului de lucru în trei schimburi și asigurarea asistenței tehnice pe fiecare schimb a influențat pozitiv creșterea productivității muncii, reducerea prețului de cost.

Prin specificul lor, fabricile de conserve au un pronunțat caracter sezonier. Pentru mai buna utilizare a capacităților existente s-a extins producția și în timpul sezonului scurt, introducîndu-se în fabricație produse cum sînt: conserve de carne și mixte (carne cu fasole, cîrnăciori cu fasole, costiță cu fasole), piureul de spanac, mustul concentrat, marmelada din pulpe etc., precum și imbutelierea uleiului comestibil.

Consumul rațional de utilități (energie termică, energie electrică și apă) evitarea creșterii virfului de consum, folosirea returului de condens la încălzirea pavilionului administrativ, instalarea condensatorilor la stația pentru îmbunătățirea factorului de putere, toate se regăsesc în reducerea cheltuielilor de producție.

Aprovizionarea ritmică cu materii, materiale și ambalaje, lichidarea stocurilor supranormative, asigurarea desfacerii producției fabricate, introducerea la timp a documentelor în bancă, au dus la continua accelerare a vitezei de rotație a mijloacelor circulante, la reducerea volumului dobînzilor plătite, la evitarea împrumuturilor restante și plata dobînzilor penalizatoare.

La toate acestea se adaugă elanul și munca creatoare a întregii mase de salariați, hotărîrea colectivului fabricii noastre de a obține, cu aceleași mijloace fixe, rezultate tot mai bune în întrecerea socialistă, pentru îndeplinirea înainte de termen a planului, pentru creșterea rentabilității produselor și obținerea de beneficii peste plan.

Eficiența acțiunilor multilaterale de reducere a cheltuielilor în fabrica noastră se exprimă prin următoarele rezultate: comparînd realizările anului 1972 cu cele din 1970 se constată că producția fabricată a crescut cu 27%, iar cheltuielile materiale numai cu 7%, fapt ce a făcut ca în anul trecut să realizăm un beneficiu cu 5 000 000 lei mai mare decît în 1970. Cheltuielile neeconomice, în anul 1972, au fost de 109 000 lei, față de 900 000 de lei în 1970. Stocurile supranormative de 9 milioane lei în 1970 au fost reduse la 168 000 lei în 1972. În 1970 am realizat beneficii de 369 lei la 1 000 lei fonduri fixe, în timp ce în 1972 volumul lor a fost de 416 lei. Pe semestrul I al anului 1973 am reușit să realizăm un beneficiu peste plan de 2 900 000 lei.

Situația financiară a evoluat în general bine, dar ea poate fi și mai mult îmbunătățită. Asigurarea ritmică a materiei prime, folosirea mașinilor la întreaga capacitate din prima zi a campaniei; corelarea justă a intrărilor de materie primă cu capacitatea mașinilor și forța de muncă, diminuarea pierderilor de orice fel, ne vor permite să dezvoltăm în continuare succesele obținute.

Nicolae BADEA

contabil șef,

Fabrica de conserve „Munca” —
Ovidiu, județul Constanța

Cheltuieli în scădere la mia de lei producție-marfă

Fabrica de ulei „Muntenia” din București. Ca pretutindeni în țară, cu perseverență și chibzuială, prin valorificarea mai deplină a potențialului tehnic și uman, prin măsuri organizatorice luate în urma analizei critice a situațiilor existente se reușește ca, lună de lună, să se asigure îndeplinirea și depășirea prevederilor de plan, să se livreze cantități tot mai mari de ulei de o calitate superioară, care satisface atît cerințele interne cît și exigențele la export. La începutul lunii curente, bilanțul întrecerii socialiste indică o depășire a prevederilor de plan la uleiul comestibil de 578 tone. Semestrul I a fost încheiat cu un spor la producția marfă de 6,5 milioane de lei, față de 1,5 milioane de lei cît a fost angajamentul luat. Sînt succese deosebite, care au la bază ritmicitatea exemplară a producției, începînd cu secția de uleiuri brute. Sub conducerea ing. Nicolae Dinuț, activitatea în această secție de bază a decurs în flux continuu, cu randamente superioare. Zilnic s-au prelucrat, în medie, 180 tone de broken, depășindu-se capacitatea nominală cu 18%.

Această înaltă disciplină în producție caracterizează munca celor din secția de rafinare, hidrogenare și imbuteliere. În lupta pentru funcționarea continuă a instalațiilor și atingerea parametrilor specifice au trebuit învinse o serie de greutăți (privind asigurarea vidului optim necesar, a capsulelor corespunzătoare etc.). Neprecupețindu-și eforturile, lucrătorii secției, în frunte

cu ing. Maria Pavel, au adus o contribuție majoră la depășirea producției globale.

La rîndul lor, cei de la C.T.C. își fac din plin datoria. Îndrumarea, controlul sistematic pe faze, de la recepția materiilor prime și pînă la expediția produselor, au determinat și determină ca fabrica să nu aibă nici un fel de reclamații din partea beneficiarilor.

În toate compartimentele se acționează pe căi numeroase pentru ca, pe aceleași instalații, cu același volum de cheltuieli sau chiar mai mic, să se obțină un cost al producției cît mai redus. Iată cîteva aspecte care confirmă această preocupare. În primul semestru al anului curent, la uleiul de floarea-soarelui rafinat discontinuu, randamentul a fost de 94,66% față de 94,46% în aceeași perioadă a anului trecut. S-au obținut, de asemenea, acizi grași cu o concentrație mai mare (de 65,69% față de 59,87%) ceea ce a permis o însemnată reducere a pierderilor la rafinare.

În cursul semestrului I consumul specific de materie primă a fost redus, obținîndu-se, la secția uleiuri brute, o economie de circa 7 tone sămîntă de floarea-soarelui. Prin reducerea pierderilor de manipulare-depozitare au fost economisite alte 14 tone de materie primă.

Analiza realizării costurilor de producție pe articole de calculație arată că la materii prime și materiale s-au înregistrat, ca urmare a creșterii spiri-

tului gospodăresc, economii de peste 1,2 milioane de lei, provenite din reducerea consumurilor specifice la floarea-soarelui și ea urmare a aprovizionării cu materie primă din surse mai apropiate de fabrică. Au fost făcute, de asemenea, economii la combustibil în valoare de circa 617 000 lei (s-a ars la cazane o cantitate mai mare de coji de floarea-soarelui).

Creșterea volumului producției marfă cu 8,3% în semestrul I și economia de cheltuieli se reflectă în principalul indicator de eficiență — cheltuielile la 1 000 de lei producție marfă, al cărui nivel a fost redus cu 9,5 lei.

Sporul de producție marfă vindută și încasată, economiile obținute au determinat ca beneficiul să fie depășit, în semestrul I, cu 1 952 000 de lei.

— Tîndem — ne spunea tovarășul Gheorghe Popescu, inginerul șef al fabricii — ca în semestrul al II-lea al anului să ridicăm eficiența muncii noastre și mai sus. Iată de ce, cu mult înaintea declanșării noii campanii de prelucrare a florii-soarelui, am acordat o deosebită atenție efectuării reparațiilor. Toate instalațiile au fost revizuite, supuse rodajului, probelor tehnologice. Vom porni fabricația în jurul datei de 25 august în loc de 1 septembrie. Vom prelucra în acest timp cele 1 600 tone de sămîntă aflate în stoc, din recolta anului trecut. În 5 zile de producție în devans se vor obține circa 700 tone de ulei.

Lucrătorii de la Fabrica de ulei „Muntenia” acționează energic, pentru îndeplinirea mai devreme a planului anual, creînd totodată premise pentru ca în 1974 să se realizeze o eficiență economică superioară.

Ing. V. STANCU

CONSEMĂRI

Polietilenă de calitate pentru ambalarea laptelui!

Cerințele consumatorilor, ale igienei, ale eficienței economice, impun ca laptele de consum să fie ambalat în pungi de polietilenă, părăsindu-se sistemul imbuteliei în sticle, cu toate dezavantajele sale.

Fără îndoială, orice întreprindere de industrializare a laptelui tînde să treacă la noul procedeu de ambalare. Și noi, la Timișoara, am început să ambalăm laptele în polietilenă. Specialiștii noștri au rezolvat singuri toate problemele legate de montarea mașinilor noi de ambalare și de adaptare a tehnologia respectivă. Consumatorii au primit foarte bine noul ambalaj. Din sondajele făcute am putea deosebi 30 000—40 000 litri de lapte pe zi, ambalat în pungi, numai la Timișoara. Noul ambalaj ar rezolva și problema extinderii aprovizionării la domiciliu pe bază de abonament.

La ora actuală, putem ambala în polietilenă 10 000—12 000 de litri pe zi, adică un sfert față de cerințele pieței. De ce? Nu ni se asigură folia de polietilenă necesară, în cantități îndestulătoare. Noi primim doar o treime din cît ne trebuie. Această folie se fabrică în țară și este timpul ca Ministerul Industriei Chimice, Centrala industrializării laptelui să găsească căile de soluționare a aprovizionării în cantitățile cerute de fabricile de prelucrare a laptelui. Trezirea pe scară largă la preambalare în pungi, chiar în totalitate în unele orașe mari, ar aduce întreprinderilor de industrializare a laptelui economii foarte mari.

În același timp, cu mare urgență ar trebui să se treacă la îmbunătățirea indicilor calitativi ai foliei ce se produce la Fabrica de mase plastice Buzău. Mașinile de confecționat pungi și de ambalat lapte folosite de noi sînt foarte sensibile la orice defectiuni de calitate ale foliei, ceea ce generează stagnări, opriri, necazuri. Constatăm că folia nu are o grosime uniformă — așa cum ar fi normal să aibă — pentru ca mașinile să lucreze la viteză maximă. Adeseori ea nu este bine înfășurată pe tambur, astfel că folia nu este, la margini, perfect paralelă: atunci cînd intră în mașina de ambalat, aceasta se strică imediat. Adeseori nici coeficientul de tensionare nu este constant, ceea ce duce la scăderea rezistenței pungilor, la surduri imperfecte — în fond la pierderi de folie și de lapte.

Iată cîteva probleme care se ridică în legătură cu trecerea la ambalarea masivă a laptelui la pungi din plastic și a căror rezolvare, noi, cei din producție o așteptăm de la specialiștii din industria chimică, de la cercetătorii din industria alimentară și de la centrala tutelară.

Ing. Ion ZENCENCO
mecanic-șef
la Întreprinderea județeană Timiș
de industrializare a laptelui

De ce oare?

Un popas la Magazinul bucureștean de produse lactate „Miorița” de pe str. Doamnei. E foarte dimineață și pe trotuar se află stivele cu navete aduse de cu noapte în care se află pungile cu lapte. Pe locul unde ele au fost descărcate, trotuarul a fost spălat, our și simplu, cu lapte.

Am purtat un dialog cu lucrătorii acestui magazin.

— Se dezlipse multe pungi?

— Da, în fiecare dimineață găsim pungi goale. Procentual vorbind, pungile se sparg între 4—11%.

— Care sînt cauzele?

— Noi am observat că pungile se sparg în timpul manipularii și transportului. Cînd pungile sînt așezate în navete obișnuite, se sparg foarte multe, dar cînd le primim în navete tip albice, se sparg foarte puține. Dar, credem, că toate aceste dezlipiri ale pungilor se datorează, mai ales, unei proaste sudări în timpul umplerii.

Care ar fi cauzele pentru care se pierd în fiecare zi cantități foarte mari de lapte prin dezlipirea pungilor și care sînt căile de soluționare a acestei probleme? Iată ce am dori să știm de la specialiștii Fabricii de produse lactate București.

UN NOU CONCURS DE ADMITERE ÎN LICEELE AGRICOLE

Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor organizează, între 1—10 septembrie, un nou concurs de admitere în sesiune de toamnă — în liceele agricole și de industrie alimentară — învățământ de zi și cursuri fără frecvență — pentru completarea locurilor rămase neocupate în sesiunea de vară.

Concursul va avea loc la următoarele specialități cu durata de școlarizare de 4 ani, pentru învățământul de zi și fără frecvență: agronomie, horticultură, zootehnie, contabilitate și merceologie agricolă.

Nu mai învățământ de zi la specialitățile: îmbunătățiri funciare; cadastru și organizarea teritoriului; mecanică agricolă, veterinară, agricultură.

La specialitatea electromecanică pentru industrie alimentară, cu durata de școlarizare de 5 ani, concursul se organizează numai pentru învățământul de zi.

LOCURILE VACANTE PENTRU SESIUNEA DE TOAMNĂ

Liceele agricole și de industrie alimentară în care se organizează concurs de admitere în sesiunea 1—10 septembrie a.c. sunt următoarele:

Liceul agricol Ciumbud, județul Alba, la învățământ de zi specialitatea horticultură — 22 locuri; Liceul agricol Blaj, Str. Republicii nr. 3, județul Alba, la învățământ de zi — Horticultură 29 de locuri, contabilitate și merceologie agricolă 13, iar la învățământ fără frecvență horticultură 20 de locuri, contabilitate și merceologie agricolă 20 locuri; Liceul agricol Arad, Str. Postăvaru nr. 15, la învățământ de zi zootehnie 39 locuri, veterinară 23 iar la învățământ fără frecvență zootehnie 20 locuri; Liceul Agricol Miniș, județul Arad, învățământ de zi horticultură 13 locuri, învățământ fără frecvență horticultură 15 locuri; Liceul agricol Lipova, județul Arad, contabilitate și merceologie agricolă la învățământ de zi, 18 locuri; Liceul agricol Curtea de Argeș, județul Argeș, învățământ de zi, horticultură 21 de locuri, zootehnie 25; Liceul agricol Salonta, județul Bihor, agronomie, învățământ de zi 15 locuri, zootehnie 23, contabilitate și merceologie agricolă 11, iar la învățământ fără frecvență agronomie 15 locuri, contabilitate și merceologie agricolă 25; Liceul agricol Oradea, județul Bihor — învățământ de zi, mecanică agricolă 57 locuri; Liceul agricol Botoșani, învățământ de zi mecanică agricolă 58 locuri; Liceul agricol Măgurele, județul Brașov, învățământ de zi agronomie, 18 locuri, zootehnie 24; Liceul agricol Brăila, învățământ de zi agronomie 18 locuri, veterinară 7, contabilitate și merceologie agricolă 3, învățământ fără frecvență, contabilitate și merceologie agricolă 25 locuri; Liceul agricol Buzău, învățământ de zi, îmbunătățiri funciare 5 locuri, mecanică agricolă 47; Liceul agricol Rm. Sărat, județul Buzău, învățământ de zi, agronomie 28 locuri, zootehnie 4 veterinară 2, învățământ fără frecvență agronomie 15 locuri, zootehnie 20; Liceul agricol Oravița, județul Caras-Severin, învățământ de zi, mecanică agricolă 29 locuri; Liceul agricol Turda, județul Cluj, învățământ de zi, agronomie 27 locuri, zootehnie 22, contabilitate și merceologie agricolă 16 — învățământ fără frecvență agronomie 15 locuri, zootehnie 20, contabilitate și merceologie agricolă 20; Liceul agricol Palas, județul Constanța, învățământ de zi zootehnie 40

locuri, veterinară 19 — învățământ fără frecvență zootehnie 20 locuri; Liceul agricol Agiea, județul Constanța, învățământ de zi — contabilitate și merceologie agricolă 35 locuri, învățământ fără frecvență, contabilitate și merceologie agricolă 25 locuri; Liceul de îmbunătățiri funciare Cernavodă, județul Constanța — învățământ de zi îmbunătățiri funciare 48 locuri; Liceul agricol Poarta Albă, județul Constanța — învățământ de zi agronomie 65 locuri, horticultură 13 — învățământ fără frecvență agronomie 15 locuri, horticultură 20; Liceul agricol Tirgu Secuiesc, județul Covasna, învățământ de zi agronomie 7 locuri, contabilitate și merceologie agricolă 4; Liceul agricol Volnești, județul Dimbovița, învățământ de zi horticultură 20 locuri; Liceul agricol Nucet, județul Dimbovița, învățământ de zi zootehnie 8 locuri; Liceul agricol Bechet, județul Dolj, învățământ de zi horticultură 20 locuri, îmbunătățiri funciare 19; Liceul agricol Calafat, județul Dolj, învățământ de zi agronomie 27 locuri, învățământ fără frecvență agronomie 15 locuri, contabilitate și merceologie agricolă 25; Liceul agricol Malu Mare, județul Dolj, învățământ de zi zootehnie 32 locuri, veterinară 27 — învățământ fără frecvență zootehnie 20 locuri; Liceul agricol Craiova, județul Dolj, învățământ de zi mecanică agricolă 47 locuri; Liceul de îmbunătățiri funciare Craiova, învățământ de zi, cadastru și organizarea teritoriului 37 locuri; Liceul agricol Teucl, județul Galați învățământ de zi agronomie 14 locuri, zootehnie 25 — învățământ fără frecvență agronomie 15 locuri; Liceul agricol Birsești, județul Gorj, învățământ de zi horticultură 9 locuri; Liceul agricol Geoagiu, județul Hunedoara, învățământ de zi horticultură 30 locuri, zootehnie 16; Liceul agricol Călnărași, județul Ialomița, învățământ de zi agronomie 44 locuri, îmbunătățiri funciare 17, contabilitate și merceologie agricolă 21, învățământ fără frecvență agronomie 15 locuri, contabilitate și merceologie agricolă 25; Liceul agricol Iasi învățământ de zi horticultură 5 locuri, cadastru și organizarea teritoriului 11 — învățământ fără frecvență horticultură 20 locuri contabilitate și merceologie agricolă 20; Liceul agricol Podu Iloaiei, județul Iasi învățământ de zi agronomie 54 locuri, zootehnie 25, îmbunătățiri funciare 31 — învățământ fără frecvență agronomie 15 locuri; Liceul agricol Fundulea, județul Ilfov, în-

vățământ de zi agronomie 43 locuri, învățământ fără frecvență agronomie 15 locuri; Liceul de îmbunătățiri funciare Brănești, județul Ilfov, învățământ de zi îmbunătățiri funciare 45 locuri, cadastru și organizarea teritoriului 37, contabilitate și merceologie agricolă 14 — învățământ fără frecvență contabilitate și merceologie agricolă 25 locuri; Liceul agricol Dragomirești-Vale, județul Ilfov, învățământ de zi zootehnie 52 locuri, învățământ fără frecvență horticultură 20, zootehnie 20; Liceul agricol Ciorogirla, județul Ilfov, învățământ de zi mecanică agricolă 27 locuri; Liceul agricol Seini, județul Maramureș, învățământ de zi horticultură 20 de locuri, zootehnie 25; Liceul agricol Tirgu Mureș — învățământ de zi agronomie 27 locuri, zootehnie 29, veterinară 8 — învățământ fără frecvență agronomie 15 locuri, contabilitate și merceologie agricolă 20; Liceul agricol Horia—Roman, județul Neamț, învățământ de zi agronomie 32 locuri, zootehnie 19 — învățământ fără frecvență agronomie 15, zootehnie 20; Liceul agricol Roman, județul Neamț, învățământ de zi mecanică agricolă 20 locuri, învățământ fără frecvență contabilitate și merceologie agricolă 25; Liceul agricol Slatina, județul Olt, învățământ de zi agronomie 17 locuri, zootehnie 52 — învățământ fără frecvență agronomie 15 locuri; Liceul agricol Caracal, județul Olt, învățământ de zi îmbunătățiri funciare 66 locuri, contabilitate și merceologie agricolă 15; Liceul agricol Mizil, județul Prahova, învățământ de zi contabilitate și merceologie agricolă 15 locuri — învățământ fără frecvență contabilitate și merceologie agricolă 20; Liceul agricol Liveada, județul Satu Mare, învățământ de zi, horticultură 10 locuri, zootehnie 25, veterinară 10, contabilitate și merceologie agricolă 18 — învățământ fără frecvență contabilitate și merceologie agricolă 25; Liceul agricol Șimleul Silvaniei, județul Sălaj, învățământ de zi zootehnie 23 locuri veterinară 10, contabilitate și merceologie agricolă 21 — învățământ fără frecvență horticultură 20, zootehnie 20; Liceul agricol Sibiu, str. Banatului nr. 2 — învățământ de zi veterinară 33 locuri, cadastru și organizarea teritoriului 5, mecanică agricolă 35 — învățământ fără frecvență contabilitate și merceologie agricolă 25; Liceul agricol Dumbrăveni, județul Sibiu, învățământ de zi agronomie 24 locuri, zootehnie 34, învățământ fără frec-

vență zootehnie 20; Liceul agricol Rădăuți județul Suceava, învățământ de zi zootehnie 27 locuri, veterinară 13, contabilitate și merceologie agricolă 9 — învățământ fără frecvență zootehnie 20; Liceul agricol Alexandria, județul Teleorman, învățământ de zi agronomie 16 locuri, zootehnie 28; Liceul agricol Turnu-Măgurele, județul Teleorman, învățământ de zi horticultură 16 locuri, contabilitate și merceologie agricolă 40; Liceul agricol Ceacova, județul Timiș, învățământ de zi agronomie 34 locuri, zootehnie 18, învățământ fără frecvență agronomie 15; Liceul agricol Lugoj, județul Timiș, învățământ de zi agronomie 27 locuri, zootehnie 8, veterinară 8; Liceul agricol de îmbunătățiri funciare Dumbrăvița, Timișoara județul Timiș, învățământ de zi îmbunătățiri funciare 64 locuri, cadastru și organizarea teritoriului 25, contabilitate și merceologie agricolă 6, mecanică agricolă 31 — învățământ fără frecvență contabilitate și merceologie agricolă 25; Liceul agricol Tulcea, învățământ de zi îmbunătățiri funciare 18 locuri, contabilitate și merceologie agricolă 15; Liceul agricol Drăgășani, județul Vâlcea, învățământ de zi horticultură 4 locuri, contabilitate și merceologie agricolă 6 — învățământ fără frecvență horticultură 20, contabilitate și merceologie agricolă 25; Liceul agricol Odobesti, județul Vrancea, învățământ de zi horticultură 4 locuri, învățământ fără frecvență horticultură 20; Liceul agricol Băneasa—București — învățământ de zi apicultură 37 locuri; Liceul de industrie alimentară Cluj, învățământ de zi electromecanică 5 locuri; Liceul de industrie alimentară Galați — învățământ de zi electromecanică 7 locuri; Liceul de industrie alimentară Timișoara — învățământ de zi electromecanică 22 de locuri; Liceul agricol Șendriceni, județul Botoșani, învățământ fără frecvență agronomie 15 locuri; Liceul agricol Valea Călugărească — județul Prahova învățământ fără frecvență horticultură 15 locuri; Liceul agricol Făl-ticeni județul Suceava, învățământ fără frecvență horticultură 20 locuri, contabilitate și merceologie agricolă 25.

Alte informații mai detaliate se pot obține de la inspectoratele școlare județene precum și de la secretariatele liceelor agricole și de industrie alimentară.

LICEUL AGRICOL BUCUREȘTI

Bdul. Ficusului nr. 18

anunță

CONCURS DE ADMITERE

între 1 — 10 septembrie

Se prezintă la concurs candidați din zonele Moldova, Transilvania, Banat, Oltenia și Dobrogea, absolvenți a 8 clase, în vîrstă de pînă la 17 ani.

Inscrierile se fac pînă în prețuia examenului.

Concursul constă în două probe:

— matematică — scris și oral

— limba română sau biologie — scris și oral.

Informații tel. 33 17 42

Rezultatele cuprinse în darea de seamă pe care ing. Florian Badea, directorul U.M.A.I.A. Roșiori de Vede, județul Teleorman, le-a prezentat în fața adunării generale a oamenilor muncii erau cit se poate de concludente. Ca urmare a măsurilor tehnico-organizatorice întreprinse de comitetul oamenilor muncii, sub conducerea și îndrumarea comitetului de partid, a mobilizării largi, de către comitetul sindicatului a tuturor salariaților în cadrul întrecerii socialiste, indicatorii de plan ai uzinei pe primul semestru au fost nu numai realizați ci și depășiți. La producția globală, bunăoară, prevederile de plan au fost îndeplinite în proporție de 101,5%, la producția marfă — 102,1%, la piese de schimb pentru tractor — 112,8%, la piese de schimb pentru mașini agricole — 115,6%, la reparații — 106,5% etc. Peste prevederi se situează și nivelul beneficiilor și al productivității muncii, iar angajamentul privind economiile la prețul de cost și cele de metal au fost realizate pe primele șase luni în proporție de 474% și, respectiv, 108%.

Cunoscînd toate acestea, ai fi înclinat să crezi că salariații uzinei au toate motivele să fie liniștiți. Adunarea generală a oamenilor muncii a dovedit că muncitorii și cadrele tehnice de la U.M.A.I.A. Roșiori de Vede nu se împacă însă cu automulțumirea. Atît darea de seamă cît și discuțiile purtate au avut un pronunțat caracter critic și autocritic. Combativitatea, înalta exigență s-au făcut simțite pe tot parcursul desfășurării lucrărilor acestui important forum al democrației muncitorești.

— Fîrește, reieva maistrul Bunea

Adunarea generală a oamenilor muncii de la Roșiori de Vede

ÎN SPIRITUL UNEI ÎNALTE EXIGENȚE MUNCITOREȘTI

Vochiul, șeful secției de reparații a uzinei, rezultatele pe primul semestru sînt bune. Asta nu înseamnă însă că ele reflectă întrutotul posibilitățile pe care le avem. M-aș referi la un singur aspect, citat și în darea de seamă, și anume la indicele încă scăzut de utilizare a timpului de lucru. Dacă facem un calcul sumar rezultă că numai datorită celor 594 de zile absente motivat de muncitori ca Ilie Udrea, Constantin Duță, Florea Nicola și alții, aduc, întreprinderii un „gol” în producția globală de mai bine de o jumătate de milion. Să nu mai vorbim de faptul că absentele nemotivate atrag după ele și o folosire incompletă a mașinilor. Tocmai de aceea, consider eu, va trebui ca în viitor problemelor privind disciplina productiei să le acordăm mai multă atenție.

— Într-adevăr, remarcă la rîndul său controlorul de calitate Ion Neațu, președintele comitetului sindicatului, se pare că inițiativa întreprinsă de noi pe tema „Proprietari, producători, beneficiari”, care anul trecut a dat rezultate foarte bune, a fost lăsată anul acesta

să se desfășoare de la sine. N-au mai fost urmăriți cu perseverență rezultatele întrecerii nici de către maiștri și cadrele tehnice, nici de grupele sindicale. În plus, a slăbit și preocuparea pentru ridicarea calificării oamenilor. Dovadă două din cele trei cursuri de perfecționare și specializare programate pentru anul acesta nu și-au început încă activitatea. Vinovat în bună măsură pentru această stare de lucruri este și comitetul sindicatului. Avînd în vedere sarcinile sporite pe care le avem de îndeplinit în semestrul al doilea și în anul următor, ne propunem să relansăm mai puternic inițiativa amintită, să acordăm mai multă grijă dezbaterii cu simț de răspundere, în grupele sindicale, a rezultatelor în întrecere, ca și a abaterilor de la disciplina de producție.

Scotînd în evidență contribuția echipei pe care o conduce la realizarea sarcinilor de plan, la asimilarea în producție a unor noi utilaje, sudorul Mircea Jidov a venit, totodată, cu propuneri judicioase privind mai buna

desfășurare a lucrului. El a sugerat, de pildă, să se organizeze o stație centralizată de sudură autogenă, în așa fel încît generatoarele și tuburile de oxigen să fie folosite cu maximum de randament. De asemenea, presatorul Mihal Ghețu, dela secția de lăcătușerie, a propus să se alcătuiască o echipă de prototipuri, iar mecanicul Virgil Mateescu a cerut conducerei uzinei să dovedească mai multă preocupare pentru punerea în funcțiune a băii de galvanizare — cromare și pentru asigurarea întreprinderii cu aparate de măsură și control.

Mai buna întrebuintă a suprafețelor de producție, reducerea imobilizărilor prin scurtarea ciclului de producție, generalizarea schimbului doi și extinderea celui de-al treilea schimb, asigurarea unei mai bune ritmicități în aprovizionarea cu materiale, îmbunătățirea tehnologiilor, creșterea gradului de mecanizare și automatizare a proceselor de muncă și operațiilor de transport au fost, de asemenea, probleme asupra cărora vorbitorii au stăruit în mod deosebit.

Așa cum aprecia, în cuvîntul rostit în încheierea lucrărilor, Dumitru Tecuceanu, președintele Consiliului județean Teleorman al sindicatelor, faptul că spiritul critic și autocritic a fost atot-prezent în adunarea generală a oamenilor muncii de la U.M.A.I.A. Roșiori de Vede reprezintă o cheazăie pentru obținerea în viitor a unor rezultate și mai bune.

Apreciere căreia ne alăturăm întru-totul.

P. VOICULESCU

DIN PROGRAMUL DE RADIO și TELEVIZIUNE

pe săptămîna 19 — 25 august

RADIO

BULETIN DE ȘTIRI: Luni, marți, miercuri, joi, vineri și sîmbătă: programul I: 9.00; 10.00; 11.00; 14.00; 15.00; 17.00; 21.00; 23.00; 24.00; 2.00; 4.00; programul II: 6.05; 9.30; 12.00; 14.30; 17.00; 19.00; 21.00; 23.00; 0.55; programul III: 17.00; 20.00; **Duminică:** programul I: 6.00; 11.00; 14.00; 15.00; programul II: 23.00; 24.00.

RADIOJURNAL: Luni, marți, miercuri, joi, vineri și sîmbătă: programul I: 7.00; 13.00; 16.00; 22.00; programul II: 7.00; 13.00; 16.00.

EMISIUNE PENTRU SATE:

DUMINICA: programul I: 9.00 — **ORA SATULUI.** În fiecare zi de lucru — 6.20 **JURNAL AGRAR.**

EMISIUNI MUZICALE

DUMINICA: Muzică populară: programul I: 6.00; 11.00; 17.30; programul II: 7.00; 13.00; 19.00; 21.00. Muzică ușoară și de dans: programul I: 8.06; 9.03; 10.30; 11.35; 13.15; 14.30; 19.15; 20.00; 21.00; 22.30; 23.00; 0.03—5.00; programul II: 6.00; 9.00; 10.50; 15.25; 19.15; 22.00; 23.50.

LUNI: Muzică populară: programul I: 6.00; 11.00; 13.05; 17.30; 19.30; programul II: 7.00; 9.35; 11.45; 13.00; 19.40; 21.00. Muzică ușoară și de dans: programul I: 5.50; 8.30; 9.03; 11.00; 13.30; 20.00; 22.30; 0.03—5.00; programul II: 6.00; 10.15; 12.18; 14.05; 14.30; 18.00; 19.05; 22.00; 23.50.

MARTI: Muzică populară: programul I: 6.00; 11.00; 13.05; 17.30; programul II: 7.00; 9.35; 11.45; 13.00; 19.40; 21.00. Muzică ușoară și de dans: programul I: 5.50; 8.30; 9.03; 11.00; 13.30; 16.35; 20.00; 22.30; 0.03—5.00; programul II: 6.00; 10.15; 12.18; 14.05; 14.30; 18.00; 19.05; 22.00; 23.50.

MERCURI: Muzică populară: programul I: 6.00; 11.00; 13.05; 17.30; programul II: 7.00; 9.35; 11.45; 13.00; 19.40; 21.00. Muzică ușoară și de dans: programul I: 5.50; 8.30; 9.03; 11.00; 13.30; 16.35; 20.00; 22.30; 0.03—5.00; programul II: 6.00; 10.15; 12.18; 14.05; 14.30; 18.00; 19.05; 22.00; 23.50.

JOI: programele I și II: 8.00 — **TRANSMISIUNE DE LA PARADA MILITARĂ ȘI DEMONSTRATIA OAMENILOR MUNCII CU PRILEJUL CELEI DE A 29-A ANIVERSĂRI A INSURECTIEI NAȚIONALE ANTI-FASCISTE ARMATE.**

JOI: Muzică populară: programul I: 7.40; 12.30; 15.00; 19.30; programul II: 12.00; 15.00; 18.45; 21.30; 22.30; Muzică ușoară și de dans: programul I: 7.15; 11.30; 13.15; 14.00; 16.00; 17.10; 18.10; 19.10; 20.00; 22.30; 0.03—6.00; programul II: 12.30; 13.15; 14.05; 18.05; 20.45; 23.30.

VINEERI: Muzică populară: programul I: 9.00; 10.30; 11.35; 16.20; 19.10; 20.50; programul II: 6.30; 12.10; 14.05; 18.05; Muzică ușoară și de dans: programul I: 7.15; 8.00; 8.30; 9.03; 11.05; 17.40; 20.10; 22.30; 0.03—6.00; programul II: 6.00; 7.40; 10.15; 13.15; 14.50; 15.50; 18.30; 21.31; 23.50.

SIMBĂȚA: Muzică populară: programul I: 10.00; 12.30; 17.30; 19.15; 20.50; programul II: 6.00; 9.20; 12.00; 13.30; 16.00; 18.00; 22.05. Muzică ușoară și de dans: programul I: 6.05; 8.30; 11.05; 13.15; 17.50; 18.40; 20.00; 21.30; 22.30; 0.03—6.00; programul II: 10.15; 11.30; 14.05; 16.30; 19.00; 0.06.

TELEVIZIUNE

DUMINICA: PROGRAMUL I: 8.00 — Bună dimineața!; 8.30 — Cravatele roșii; 9.25 — Film serial: „Daktari”; 9.50 — **VIATA SATULUI:** ● Aici, lângă Carpați — documentar închinat zilei de 23 August ● Invitatul emisiunii — Eroul Muncii Socialist Nicolae Gajdagiu, președintele C.A.P. Topalu — Constanța ● De luni pînă duminică — rubrică de actualitate săptămînală: Suctese în întrecerea lucrătorilor din agricultură, reportaje din unități frunțase ● Cercetarea în sorjinul producției agricole ● Cu cît cînt, atîta sînt! Versuri ale unor poeți țărani din județul Arad, închinat patriei și partidului ● Poșta emisiunii Muzică populară: 11.00 — Emisiune în limba maghiară; 12.30 — De strajă patriei; 13.00 — **ALBUM DUMINICAL;** 16.30 — Film serial: „Arthur”; 16.55 — **Fotbal: POLITEHNICA TIMIȘOARA — UNIVERSITATEA CRAIOVA** (divizia A). Transmisiune directă de la Timișoara; 19.00 — Vetre folclorice; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — **TELEJURNAL** ● Săptămîna politică internă și internațională în imagini; 20.10 — Un nume și un renume; 20.30 — Film artistic: „Puterea și adevărul (seria I)”; 21.50 — Vedete ale cîntecului; 22.30 — **TELEJURNAL;** 22.40 — Duminică sportivă. **PROGRAMUL II:** 11.00—13.00 — Concert George Enescu; 20.10 — Eroii îndrăgîți de copii; 20.40 — Un cîntec pentru fiecare; 21.10 — Porțile de aur; 21.30

— Telex tehnico-științific; 21.50 — Maeștri ai scenei lirice românești.

LUNI: PROGRAMUL I: 16.00 — Jocurile mondiale universitare; 17.30 — Al IX-lea Festival Național de Folclor de pe litoral; 18.00 — **TELEX;** 18.05 — La ordinea zilei. Azi, județul Olt; 18.20 — Căminul; 19.00 — Ecranul; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — **TELEJURNAL;** 20.00 — Avvanpremieră; 20.05 — Incandescență; 20.40 — Revista literar artistică TV; 21.20 — Pagini din operete; 21.45 — Roman folieton: „Verișoara Bette”; 22.25 — 24 DE ORE; 22.45 — Sport. **PROGRAMUL II:** 20.00 — Muzică ușoară; 20.20 — Film serial: „Umbrele dispar în plină zi”; 21.25 — Cărți și idei; 21.55 — Concert de muzică contemporană românească.

MARTI: PROGRAMUL I: 9.00 — **TELEȘCOALA;** 10.00 — **TELEX;** 10.05 — Tele-enciclopedia; 10.45 — Muzică ușoară: 11.05 — Telecinemateca pentru tineret; 12.50 — 52 de inițiative în 52 de săptămîni; 13.00 — **TELEJURNAL;** 17.30 — **AL IX-lea Festival Național de Folclor de pe litoral;** 18.00 — **TELEX;** 18.10 — Steaua polară; 18.40 — Pe calea soarelui; 18.50 — Revista economică TV; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — **TELEJURNAL;** 20.00 — Omul de lingă tine; 20.20 — Seară de teatru: „Descoperirea familiei”; 22.05 — 24 DE ORE ● Sport. **PROGRAMUL II:** 20.00 — Prietenii lui Așchiuță; 20.30 — Agenda; 20.40 — Colegi de generație; 21.00 — Tineri cîntăreți români; 21.40 — Film serial: „Mannix” (reluare).

MERCURI: PROGRAMUL I: 9.00 — De la Alfa la Omega; 9.50 — Avvanpremieră; 10.00 — **TELEX;** 10.05 — Un nume și un renume; 10.25 — Muzică ușoară; 10.55 — Film serial: „Marea iubire a lui Balzac”; 11.50 — La ordinea zilei; 12.05 — Revista literar-artistică TV; 12.45 — **AL IX-lea Festival Național de Folclor de pe litoral;** 13.05 — **TELEJURNAL;** 15.30 — 17.00 — Matineu de vacanță; 18.00 — **TELEX;** 18.15 — **TIMP ȘI ANOTIMP IN AGRICULTURA:** ● În cîstrea zilei de 23 August — unitățile agricole raportează noi succese în întrecerea socialistă ● Agricultura românească în plin progres; 18.40 — Universitatea TV; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — **TELEJURNAL;** 20.10 — Mîndră zi a libertății; 20.25 — Film artistic: „Puterea și adevărul” (seria a II-a); 22.00 — 24 DE ORE: ● România în lume; 22.40 — Sport. **PROGRAMUL II:** 20.10 — O viață pentru o idee; 20.40 — Agenda; 20.50 — Muzică și dansuri populare; 21.20 — Bucureștiul necunoscut; 21.40 — Călătorie în lumea operetei.

JOI: PROGRAMELE I ȘI II: 8.00 — **TRANSMISIUNE DE LA PARADA MILITARĂ ȘI DEMONSTRATIA OAMENILOR MUNCII CU PRILEJUL CELEI DE A 29-A ANIVERSĂRI A INSURECTIEI NAȚIONALE ANTI-FASCISTE ARMATE;** 11.30 — „Țara-ntreagă în sărbătoare”; 12.30 — În sunetul fanfarei; 13.00 — **ALBUM DISTRACTIV;** 16.50 — Film serial: „Arthur”; 17.15 — „E tinerețea patriei și a mea...”; 18.15 — Patrie, mîndria mea, Concert-spectacol; 19.15 — 1001 de seri; 19.30 — **TELEJURNAL;** 20.10 — August în sărbătoare; 20.30 — „Vă rog să ne acordeți...” Emisiune muzical-distractivă; 21.35 — Frumusețile tale, Film realizat cu tinerii soliști de muzică ușoară; 22.25 — **TELEJURNAL. PROGRAMUL II:** 20.10 — Ca florile noi înflorim. Spectacol pionieresc; 21.10 — „Primăvara”; 22.20 — Roman folieton: „Verișoara Bette” (reluare).

VINEERI: PROGRAMUL I: 10.00 — Matineu pentru copii; 11.40 — Invitație la vals; 12.00 — Documentar TV; 12.25 — Avvanpremieră; 12.30 — La izvorul cîntului; 13.00 — **ALBUM DE AUGUST;** 16.30 — Magazin sportiv; 18.00 — Sub flamura partidului; 19.00 — Emisiune pentru copii; 19.30 — **TELEJURNAL;** 20.00 — Reportaj TV; 20.25 — Film artistic: „Bălațul de mingi”. Producție a studiourilor cinematografice americane. Premieră pe țară; 22.00 — **TELEJURNAL;** 22.10 — Stih și melodie. **PROGRAMUL II:** 17.30 — Telecinemateca pentru copii; 19.00 — Cîntece și jocuri populare; 19.30 — **TELEJURNAL;** 20.00 — Avvanpremieră; 20.05 — Mîndră zi a libertății; 20.20 — Orașul și oamenii săi; 20.30 — Opera românească, cronică a istoriei; 21.20 — Prin expoziții bucureștene; 21.40 — Desene animate; 22.00 — Telerama.

SIMBĂȚA: PROGRAMUL I: 10.00 — A fost odată ca niciodată...; 11.30 — **TELEX;** 11.35 — Cîntece și jocuri populare; 12.05 — Orașul și oamenii săi; 12.15 — Roman folieton: „Noile aventuri ale muschetarilor” (reluare); 13.05 — **TELEJURNAL;** 16.00 — **TELEX;** 16.05 — **AL IX-lea Festival Național de Folclor de pe litoral;** 16.30 — Emisiune în limba germană; 18.15 — Ritm. tinerețe, dans; 19.00 — Emisiune pentru copii; 19.30 — **TELEJURNAL;** 20.00 — Festivalul Cibinium '73; 20.20 — Tele-enciclopedia; 21.00 — Film serial: „Mannix”; 21.50 — Gala lunii august; 23.00 — **TELEJURNAL;** 23.10 — Sport. **PROGRAMUL II:** 16.00 — Agenda; 16.10 — Film serial: „Daktari”; 16.35 — Concert al orchestrei de muzică populară a Radioteleviziunii; 17.05 — Desene animate; 17.25 — Capodopere ale clasicismului muzical; 17.55 — Film artistic: „Apele primăverii”.

CULTIVATORI

DE SFECLĂ DE ZAHĂR!

Pentru fiecare tonă de sfeclă recoltată și livrată fabricilor de zahăr în luna august a.c. vi se acordă în plus față de condițiile contractuale:

— 4 kg de zahăr gratuit

— 300 kg de borhot umed

cu 7 % substanță uscată

— 20 kg de melasă

Luați măsuri și livrați fabricilor de zahăr, în luna august, cantitățile de sfeclă prevăzute în graficele încheiate de comun acord, pentru a beneficia de aceste avantaje suplimentare!

**CENTRALA PRODUCȚIEI
ȘI INDUSTRIALIZĂRII
SFECLII DE ZAHĂR**

— Nu sint otrăvitoare! Vă asigur!

— Primesc, dacă mă asiguri la ADAS!

CALEIDOSCOP

Frumuseșile patriei

STEJARUL SECULAR DIN MĂLDĂRĂȘTI

Vă mai amintiți copacii aceia din abecedarele care au legănat primele noastre cuvinte citite pe silabe? Stejar, „stejar”. Și învățătorul ne aștia imaginația cu o poveste despre cite un stejar lângă care a poposit, în zale de luptă, Ștefan cel Mare, ori Mihai Viteazul ori Tudor Vladimirescu. Inchipuirea noastră de copii trecea acești arbori dincolo de hotarul fantastului, căci nici cum nu se putea ca un viteaz voievod să poposească sub un pom cit prunul de acasă.

Apoi ne-am făcut mari și pomii au căpătat dimensiuni obișnuite, nici mai mari, nici mai mici decit sint în realitate. Doar uneori, cind trecem pe lângă un arbore bătrîn de sute de ani, coborînd parca din baladă, amintirea copacilor din abecedarul de „clasa întâi” urecă din adîncuri și emoția e mai intensă.

Un astfel de arbore multiseclar este stejarul din Măldărăști, județul Vilcea. Mare „cit un deal”, stejarul acesta umbrește, cu o singură creangă, patru căsuțe una lângă alta. Sub coroana lui gigantică drumul pare o potecă. Și gîndul cutreieră legenda din bătrîni, care spune că, trecînd pe aici în vara lui 1821, Tudor și

pandurii lui au poposit la umbra stejarului din Măldărăști, de și-au odihnit caii și au ospătat. Poate că atunci, aici, va fi gîndit Tudor, că „patria este po-

porul, nu țagma jefuitoarelor”, vorbe ce au pătruns în vreme adine în conștiința noastră de popor vechi și puternic, ca și stejarul din Măldărăști.

VASILE DURAN — silvicultor și artist

În orașul Cîmpulung-Moldovenesc, județul Suceava, a fost prezentată o expoziție puțin obișnuită, se pare, prima de acest gen din țara noastră. Exponatele sînt în întregime confecționate din semințe și fructe de specii lemnoase care cresc pe meleagurile montane ale țării. Interesanta expoziție îi aparține inginerului silvic Vasile Duran, de la Stațiunea de cercetare a molidului (INCEP) Cîmpulung-Moldovenesc.

Subiectele lucrărilor respective sînt inspirate din natură sau din viața de fiecare zi a oamenilor. „Materia primă” este strînsă cu multă migală, de pe întînderi de zeci și sute de kilometri, din diferite zone ale țării, pe unde îl duc pe specialistul respectiv obligațiile de serviciu sau dragostea de turism. Cele peste 200 de obiecte prezentate în expoziție sînt reali-

zate cu multă măiestrie artistică. Ele au fost apreciate de oamenii de artă și cultură care au vizitat expoziția ca „obiecte de artizanat” pe care numai un inginer meșteșugar le-ar putea imita. Obiectele expuse sînt de diferite nuanțe, mărimi, forme și culori, fapt ce presupune o perfecțioană cunoaștere a fructelor și semințelor de pădure. Buchetul intitulat, de exemplu, „Flori exotice” a fost realizat din fructe secționate de nuc negru și din ghindă de mărime mijlocie. „Balerinii văzduhului”, lucrare de excepțional interes artistic, este montată pe o crenguță de leandru și confecționată din semințe de ciocot și cleangus, capul libelulelor din această lucrare este executat din semințe de carpen, iar aripile sînt din semințe de frasin. Din conuri de rășinoase artistul a realizat „dioramele” intitula-

te „Miorița” și „Jucăușele”, în care vîntuțoarele capătă o coloratură și o mișcare deosebit de sugestive.

Dintr-o rădăcină de arbore și din conuri de larice secționată, inginerul Vasile Duran a realizat „Vrăjitoarele”, iar din conuri de diferite varietăți de pin, personajele din „Familia”, „Bulevardistul” sau „Îndărătnicul”.

Unle lucrări — de asemenea confecționate din rădăcini, frunze sau semințe — imită celebre opere de artă cum sînt „Coloana infinitului” și „Masa tăcerii” de Brincusi.

Mai trebuie adăugat amănuntul că locuința acestui talentat specialist este, de fapt, transformată într-un adevărat atelier, unde se găsesc la tot pasul coșuri cu semințe, coji de arbori, rădăcini, frunze, conuri de brazi — din care sînt înfructurate minunatele bijuterii sub forma obiectelor de artizanat.

Octavian ZUSS
corespondent

Microinterviul săptămîinii : Cu TOADER HRIB la originalul său muzeu din Arbore

Stăm de vorbă, înconjurati de numeroși turiști sosiți aici, în comuna Arbore, județul Suceava, cu unul dintre cei mai populari întemeietori de muzee sătești din țară, cu bătrînul Toader Hrib.

— Cum vedeți, ni se adresează sfatos acest pătimaș muzeolog, care la 75 de ani își păstrează intactă volubilitatea și prospețimea memoriei. — și prispă acestei case străvechi am transformat-o în „aripă” muzeală. Odaia cea mare și lînda sînt la oră actuală tixite și ele de expozate, intrucît cu anii, mulțimea obiectelor de uz casnic, a mărturiilor de viață din satul nostru și a documentelor istorice pe care le-am adunat cu migală și trudă, s-au adunat și m-au povîrînit. Pentru cine are timp, îi pot depăni istoria fiecărui obiect, fiecărui icoană, fiecărui ștergar de borangic, fiecărui vas de lut sau de aramă.

— Întrebăm totuși, pe Toader Hrib cu ce exponate să începem vizita noastră?

— Păi eu as zice să vă oprîți întîi la uneltele de lemn cu care se lucra nămfatul odinioară. Apoi la materialele folosite în lupte în trecutul îndepărtat și dezgropate în cursul cîine stie căror săpături. Iată, aici sînt o multime de iutagane, zale, căști și ghițele ruginite. Mai încolo, o să vă surprindă — sînt sigur — lăzile

de zestre și lădițele pline cu monede din țiguri felurite. Mai departe, eu am adunat odăjdii și icoane pictate naiv, cum obișnuiau meșterii de odinioară, întocmai ca pe pereții bisericii satului nostru...

Trecem în lucrare și uimire de la o masă la alta de la un perete la altul al muzeului. Impresionează în mod deosebit „Oaia lui Cuza” și ediția primă, în cîrlică, a „Istoriei frumosului Arghir”, ca și cătușele cu care erau ferecați robii din alte vremuri. După cum sintem mișcați de strădania lui Toader Hrib de a nota zilnic, și azi, evenimentele satului, așa cum a făcut-o în cîrtea sa „Cronica de la Arbore” apărută în 1972 în Editura „Junimea”, sub îngrijirea Florenței Albu.

— Eu fac parte dintr-un neam de oameni curioși — mărturisește Toader Hrib. Toate cele mă atrag și mă farmecă. Mi-a plăcut să notez și leacurile băbești, ca și orice descoperire de herb, dată la iveală prin părțile noastre. De aceea și azi, scriu în jurnalul meu, așa cum mă pricep, în graiul satului meu, din nordul țării, ca să las viitorimii semnul și treceri — nădăjduiesc — folositoare, pe acest pămînt.

Al. RAICU

DE LA LUME ADUNATE

UN TRANDAFIR ALBASTRU

După multe încercări nereușite, o locuitoare a satului Zaleskie din R. P. Polonă și-a văcut visul împlinit: în aridina ei a înflorit primul trandafir albastru! Floarea, extrem de rară, a stîrnit un viu interes printre cultivatorii de trandafiri și, bineînțeles, printre turiști.

AMBALAJE... CAMELEON

Trei savanți suedezi au elaborat o etichetă specială pentru ambalajele alimentelor păstrate prin înghețare sau congelare. Această etichetă are proprietatea de a-și schimba culoarea în cazul în care ambalajul este expus la o temperatură necorespunzătoare. Indicatorul, denumit

„Punctul I” va fi scos pe piață în curînd de firma „KB I-Point AB” din Malmö.

DELFINI CONTRA RECHINI

Se stie că delfinii au sentimente cit se poate de nobile față de om. Spre deosebire de ei rechini „privesc” omul mai ales ca o viitoare victimă. Se stie de asemenea, că delfinii îl urăsc de moarte pe rechini. Acest lucru i-a determinat pe zoologii din Florida să drezeze delfinii pentru ca aceștia să atace rechini la comandă. Rezultatele s-au dovedit a fi excelente.

UN CACTUS CARE MERGE

Știați că există o plantă care merge? Numele ei este Cactul aștante, un soi de

Fără cuvinte...

Desen
de Nic. NICOLAESCU

cactus care crește în Peru, în deșerturile nisipoase. Cu ajutorul unor prelungiri, adevărate organe de mișcare, această plantă se poate deplasa — evident pe distanțe mici — în căutarea apei.

O REZERVAȚIE ORIGINALĂ

Insula Coupinsey, din arhipelagul Orkney în nord-estul Scotiei nu este prea mare. Din punct de vedere geografic, ea este chiar mică — avînd o suprafață de numai 200 de acri (peste 100 ha) dar din punct de vedere — comemorativ — este cea mai mare din lume. Ea a fost cumpărată în comun de cîțiva englezi în memoria ornitologului James Fisher care a murit în anul 1970. Insula este un teren perfect plan — nu există nici cea mai mică colină, nici cel mai mic mușuroi. Aici conviețuiesc și se dezvoltă în voie cele mai feruțite zburătoare într-o rezervație naturală de păsări care prin alaturarea lor înalță innuri de mulțumire lui James Fisher.

MAGAZIN SPORTIV

DESCHIDERE DE CORTINĂ LA FOTBAL

Așadar, fotbalul a reintrat în drepturile sale. Duminică, s-au desfășurat meciurile primei etape a turului, atît în divizia A cît și în B. Au fost întîlniri mai multe — intrucît prima divizie are acum 18 echipe, iar cea secundă 3 serii a 16 echipe — am văzut pe terenuri tineri proveniți fie de la echipele de tineret, fie de la juniori, dar securile cu care s-au încheiat partidele programate au fost în general sărace, în ambele divizii. Să fie vorba de întărirea apărărilor, de închiderea cu lacăt „italian” a căilor ce duc spre poartă, sau mai degrabă de vechea meșteșugărie a înaintașilor noștri de a nu urmări golul decît atunci cînd dispun de o poziție de șut ideală? Urmărind meciurile desfășurate în program cuplat pe stadionul „23 August” din Capitală, inclinăm către ultima ipoteză; Înaintașul Răducanu de la Steaua s-a jucat pur și simplu cu numeroase situații clare de gol, irosindu-le printr-un dribling excesiv, care a dus la pierderea tuturor baloanelor. La Pitești — Roșu, Dobrin, Troi au combinat excesiv, deși se aflau uneori în acțiuni extrem de favorabile de a șuta. Situații similare a oferit și partida de la Iași, unde atît oaspeții, cît și gazdele au căutat cu tot dinadinsul situații extra-limpezi. Or, marile partide în fotbalul modern, se caracterizează tocmai prin „bombardamente” neînclinate, prin șuturi violente și de la 20-25 de metri, nu numai de la cîțiva pași de poartă. O altă caracteristică negativă a întîlnirilor din prima etapă a constat în „rupitura” liniilor. Jucătorii din atac s-au văzut susținuți de prea puține ori, cum trebuie, de fundații laterali și în primul rînd, firește, de mijlocași. Or, antrenorii noștri trebuie să lupte intens pentru a imprima linia modernă a fotbalului — toată echipa atacă, toată echipa se apără, la nevoie. O excepție glăcuită a constituit-o noua garnitură a constănțenilor, care au dat o replică vie dinamiciștilor, construind contraatacuri periculoase cu toată echipa și intrînd în defensiva printr-o repliere rapidă.

Analizînd rezultatele primei etape în Divizia A se poate trage concluzia că duminică cel mai bun rezultat a fost obținut de Rapid, care s-a înapoiat acasă cu două puncte. Deși conduși cu un gol, feroviarii n-au depus armele nici-un moment și au avut în Neagu, de data aceasta, un realizator inspirat. Dintre celelalte rezultate bune merită notate cele obținute de reșițeni și craioveni (care au și înscris prin golgeterul Oblemenco primul gol al noului campionat).

Dar aceste considerații privesc primele rezultate. Miercuri, s-a desfășurat cea de-a doua etapă a campionatului primei divizii și, cum s-a văzut, deocamdată echipele n-au dat dovadă de oboseală, jucînd la numai trei zile diferență. A fost, în general, o etapă a gazdelor. Scepticismul inițial, cu privire la neobișnuita fotbalistilor noștri de a activa în maniera britanică, nu s-a confirmat.

„Cupa speranțelor” la oîină

La Iași, s-a încheiat duminică noua ediție a „Cupei speranțelor la oîină”. Desfășurarea jocurilor poate fi încadrată în tabloul frumoaselor succese obținute în ultimii ani, în sportul nostru național.

Rezervată pionierilor, această competiție — la al cărei start final au fost prezente 19 echipe din diferite județe ale țării — a evidențiat, în cursul celor patru zile de jocuri, un progres real în însușirea tehnicii oîinei, ca urmare a unei atenții sporite din partea profesorilor de educație fizică, pentru deprinderea de către elevi a subtilităților jocului respectiv. A reieșit limpede că pentru ca jocul să-și recăpate popularitatea de odinioară, cînd era practicat de sute de mii de tineri, este necesar ca el să fie predat în clasele I-IV ale școlii generale, în cadrul orelor de gimnastică.

În finala de la Iași, s-au desfășurat 63 de meciuri. După un turneu de baraj, între echipele școlii generale din Turnu Roșu, Gherăști-Neamț și Olteni-Teleorman, învingătoare a ieșit prima formație care a dispus cu 6-4 de Gherăști și cu 12-8 de Olteni. S-au clasat apoi, în ordine, Gherăști, Olteni, Dagița, Frasin și Tătăranii.

Al. IANCU

DOCUMENTAR EXTERN

FOLOSIREA MAXIMA A FORTELOR NATURALE IN PROTECTIA PLANTELOR

Atacate de nenumarate boli, plantele cultivate de om de-a lungul secolelor s-au adaptat, prin selectie naturala mediului agricol traditional (agro-ecosisteme). Aceasta situatie s-a stabilizat printr-un evantai de tolerante genetice la atacurile daunatorilor si la alti factori de agresiune din partea mediului.

Contrar agriculturii traditionale, multe practici ale agriculturii moderne contribuie intr-o mare masura la amplificarea problemelor create de daunatori. Introducerea unor plante noi si schimbul de plante, de pilda, au dat nastere unor varietati mai productive, mai rezistente la daunatori si inregistrate cu alte calitati. Dar aceasta miscare poate duce cu ea noi daunatori si noi agenti patogeni. Monoculturile moderne se inmultesc adesea pe o singura varietate

protecia culturilor si exploreaza posibilitatile de lupta impotriva daunatorilor sa inceteze de a mai gindi ca exista solutii simple si unice. Cercetarea trebuie sa invete sa utilizeze fortele naturii in seisi cu alte cuvinte, dusmanii naturali ai daunatorilor, rezistenta plantelor, precum si tehnicile care ii expun pe daunatori la adversitatile mediului inconjurator.

Strategia luptei integrate se inmulteste pe folosirea maxima a fortelor naturale si intrebuinteaza impotriva daunatorilor cit mai putin cu putinta alte tactici de lupta, care tulbura mediul inconjurator, si numai atunci cind pericolul pierderii de recolte o justifica.

Utilizarea dusmanilor naturali si folosirea rezistentei plantelor sint in chip fundamental compatibile si se sprijina reciproc in strategia luptei integrate. A treia tactică fundamentală compatibilă este, in mod obisnuit, utilizata pentru a expune daunatorii la conditii meteorologice neorielnice, pentru a le intreprinde dezvoltarea naturala, pentru a favoriza actiunea dusmanilor lor finesti sau pentru a mari rezistenta plantelor.

Desi nu sint intotdeauna compatibile cu folosirea dusmanilor naturali, produsele chimice pot oferi adesea o solutie sigura si imediata. Pesticidele reprezinta adesea un element necesar si important in programele de lupta integrata.

In ceea ce priveste folosirea dusmanilor naturali trebuie sa stim sa privim mult dincolo de tehnicile clasice ale controlului biologic, de pilda, catre introducerea de daunatori si pradatori in reziiuni in care acestia nu au existat mai inainte. Ar trebui, de asemenea, sa se acorde atentie robului pe care-l indeplinesc mijloacele de aparare biologice, naturale, influentarii mediului pentru a face sa creasca eficacitatea dusmanilor naturali existenti, colonizarii periodice a acestora, aportului unui supliment de hrana pentru ei si utilizarii de agenti patogeni cum sint virusurile.

Posibilitatile oferite de introducerea unor noi agenti patogeni si virusuri care ataca insectele nu au fost, practic, deloc studiate. Este foarte probabil ca in natura sa existe agenti patogeni care sa atace anumite specii sau anumite grupuri de insecte fara sa reprezinte un pericol pentru vertebrate. Dar, pina acum, au fost facute prea putine eforturi pentru a-i descoperi pentru a le studia caracteristicile si a-i dezlina in vederea unei utilizari practice.

F.A.O. si O.M.S. lucreaza in momentul de fata pentru a stabili masura in care acest nou mijloc de lupta impotriva bolilor si daunatorilor este inofensiv pentru om.

Creatorii de masini agricole moderne de la Moscova

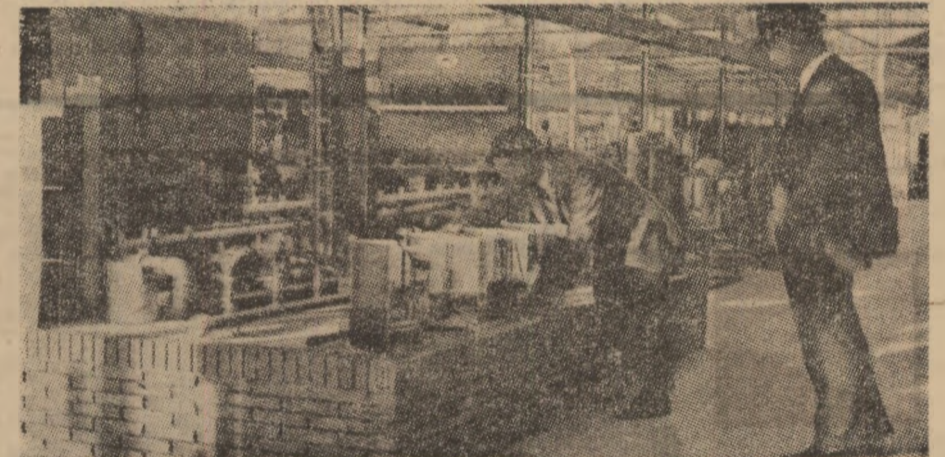
In Uniunea Sovietica au fost experimentate cu succes noi masini agricole. Unul din centrele cele mai importante care se ocupa de crearea acestor masini este Institutul de cercetari stiintifice de specialitate „Goriacikin” din Moscova. Acesta asezamint s-a distins prin proiectarea si elaborarea unor noi modele de utilaje care asigura progresul mecanizarii

diferitelor procese tehnologice din productie vegetala si zootehnie. Noile masini sint supuse unor probe minucioase, astfel incit calitatile lor sa fie demonstrate in chip incontestabil.

In imagine una dintre cele mai recente productii ale institutului, combina pentru insilozarea porumbului, la examenul critic al propriilor ei creatori.

IMAGINI DE ACTUALITATE

O expozitie permanenta a tehnicii horticole

Centrul tehnicii horticole, cu sediul la Wageningen (Olanda), este o expozitie permanenta de materiale tehnice pentru horticultura. Aceasta expozitie are drept scop sa familiarizeze vizitatorii cu posibilitatile mecanizarii si automatizarii in horticultura. O atentie deosebita este acordata, de asemenea, constructiei de sere, climatizarii lor si utilizarii materialelor de constructie.

Solutii practice

PENTRU CURATIREA INSTALATIILOR DE MULS

O firma franceza a sfintat punerea la punct a unei metode de curatire a instalatiilor de mulș cu ajutorul apei clorotite acidulate. Metoda poate fi utilizata, fie cu ajutorul unei aparaturi speciale construite, fie prin adaptarea uneia existente.

In esenta, este vorba despre un fierbator de apa cu doi pereti separati printr-o garnitura izolanta din spuma poliuretanică groasa de 2,5 cm. Stratul exterior este emailat, eliminand astfel orice risc de oxidare, iar stratul interior este din otel inoxidabil.

Un capac de aluminiu face posibil aerul lesnicios in interior si evita patrunderea unor coroduri straine.

Alimentarea cu apa a dispozitivului se face cu ajutorul unui robinet cu flotor, echipat cu un sistem pneumatic, care asigura in mod automat umplerea fierbatorului dupa utilizare. El mentine inchisa calea de acces a apei in timpul golirii aparatului. Pentru a se asigura pozitia optima, flotorul este mentinut cu ajutorul unor repere speciale fixate de dereteele interioare.

Flotorul este sferic si poate culisa pe tija sa verticala, ceea ce permite stabilirea volumului minim de apa necesar unei curatiri perfecte a unei anumite instalatii. In principiu, este nevoie de 10-15 litri de apa pentru fiecare post de mulș.

Un avantaj important il constituie faptul ca apa debitata isi pastreaza neschimbata temperatura de la inceputul pina la sfirsitul operatiei de curatire. Elementul incalzitor este astfel plasat incit se afla in permanenta sub apa.

Un rezervor din plastic, cu o capacitate de 25 de litri, pentru acid, este montat pe un suport metalic fixat la perete. Un dozator de un litru, o coloana de nivel transparenta, un sistem de racordare „picatura” cu picatura pentru administrarea acidului, robinete si racorduri reprezinta accesoriile acestei instalatii.

Din presa straina:

cérés

REVUE FAO SUR LE DEVELOPPEMENT / MARS - AVRIL 1973

cu o baza genetica strimta, ceea ce face sa le creasca vulnerabilitatea la boli si daunatori. Cultura si selectia plantelor din adesea accentul pe o singura inusiere sau pe citeva inusieri. Astfel, s-au vazut cazuri cind varietati noi de plante s-au dovedit a fi sensibile la daunatori care mai inainte, in acelasi loc, erau inofensivi. Pe de alta parte, multe tehnici agricole moderne pot sa determine o crestere a sensibilitatii plantelor la boli si daunatori. In acest sens, pot fi citate fertilizarea irigarea, care favorizeaza anumite boli si anumiți daunatori atunci cind se depaseste limita normala a cantitatilor de fungi existente in conditiile pe care le creeaza ploile naturale, apoi aratul si alte lucrari ale solului, recoltele duble si triple, densitatea mai mare a plantelor, toate producind o modificare a microspatiului inconjurator. Aceste practici agricole pot uneori sa previna anumite flagelle, dar bilanțul indica, in general, o crestere a actiunii bolilor si daunatorilor.

Este absolut necesar ca oamenii de stiinta care incearca sa imbunatateasca

● STIINTA SI TEHNICA — LA ZI ● STIINTA SI TEHNICA — LA ZI ●

VACCIN PENTRU PLANTE

In curind va deveni posibilă „vaccinarea” plantelor contra bolilor specifice care dauneaza culturilor. Doi botanisti din Colorado, Peter Albersheim si Anne Anderson, au reusit sa izoleze o substanta vegetala care sa apere de buruienii.

Cei doi cercetatori au pus la punct, deocamdata, un „vaccin” contra ciupercilor parazite. Descoperirea lor deschide perspective deosebite de importante din punct de vedere economic.

ARD FARA... FOC

Un colectiv de cercetatori americani de la Los Angeles au descoperit un mijloc eficace pentru a proteja padurile contra incendiilor. Ei preconizeaza semănarea in paduri a 14 plante selectate care nu ard.

Supuse actiunii focului, aceste

plante se carbonizeaza fara a se aprinde. Unele dintre ele au radacini adanci si pot servi si pentru fixarea solului.

Plantele la intervale regulate, ele ar putea forma bariere naturale in calea eventualelor incendii. Printre plantele ignifuge se afla icdera si rosmarinul.

ALBUMINA DULCE

Din fructele plantei tropicale Discorofillium care creste in Africa occidentala chimistii americani au separat o substanta foarte dulce care a fost numita „monellin”. Fata de aceasta substanta, zaharul nu are gust: monellinul este mai dulce de 3 mii de ori si aproape de 6 ori mai dulce ca zaharina. Este interesant ca monellinul este o albumina. De mult este cunoscut faptul ca unii amino-

acizi constitutivi ai moleculelor albuminoide au un gust dulce, insa nimeni nu se astepta ca albumina sa fie cea mai dulce dintre toate substantele. Este posibil ca monellinul sa fie utilizat ca o substanta inlocuitoare a zaharului in hrana diabeticilor. In prezent, in acest scop se folosesc substante sintetice ca zaharina, xilitul, sorbitul. Avantajul monellinei este originea sa naturala.

O CIUPERCA PRODUCATOARE DE ZAHAR SI ALBUMINA

Ciuperca „Basidiomycet” este un producator de substante de baza ale alimentatiei, din deseurile naturale. In calitate de obiect de studiu al chimicii fiziologice, ea este cultivata in sectia de medicina a stiintelor naturii, de pe linga Universita-

tea Ruhr, din Bochum (Republica Federala Germania). Dupa cum a comunicat seful acestei sectii, profesorul August Wilhelm Holldorf ciuperca poate descompune materii naturale ca lemnul, hirtia sau algele marine, transformandu-le apoi in zahar si albumina. Dupa parerea omului de stiinta, nu ar fi feloc exclus ca cultivarea acestei ciuperci sa se faca mai tirziu cu scopul de a o utiliza in scopuri alimentare.

EXTRAGREA PROTEINEI DIN PESTE

In tarile in curs de dezvoltare, criza de proteine animale constituie una din cauzele fundamentale ale subnutritiei.

In mod paradoxal, teritorile unde criza de proteine este cea mai frecventa sint tocmai acelea situale in apropierea mării

lor in care abunda pestii bogati in proteine. Carnea de peste insa se strica foarte repede, si greutatea cea mai mare in utilizarea pestilor o constituie transformarea acestora cit mai rapida intr-o forma usor de conservat.

Aceasta problema a stat in centrul atentiei firmei „Astra Nutrition” inca din anii '50. Pina in prezent, s-a elaborat o metoda relativ ieftina de productie a proteinelor de peste concentrate — proportia fiind de 1 kg proteină la 8 kg de peste. Produsul final este un praf alb-galbui, inodor si fără gust, care contine aproximativ 90% proteine.

Mostrele de proteine pentru animal si uman furnizate de firma „Astra Nutrition” care, proviu de pe terenurile de la Bua, de pe coasta vestica a Suediei, au rezistat la 5 ani de depozitare, fara sa se altereze.

AGRICULTURA PE GLOB

ZOOTEHNIA — LA UN EXAMEN CRITIC

Este evident că zootehnia nu mai poate progresa fără contribuția cercetătorilor științifici, a economiștilor și a statisticienilor. Această aserțiune a reprezentat baza discuțiilor care au avut loc la recenta conferință anuală de la Cambridge, consacrată creșterii animalelor. Începând din 1946, când a avut loc prima asemenea reuniune, an de an, specialiști din domenii legate direct sau indirect de zootehnie se întrunesc și discută cele mai actuale și arzătoare probleme ale acestui foarte important sector.

La ediția din acest an a „Clubului britanic al crescătorilor de animale”, s-a constatat și s-a căzut de acord că noile condiții existente în lume fac necesară discutarea unor subiecte mai generale, cum sînt comerțul mondial cu animale și produse animaliere, acordurile de carantină în vederea schimburilor de material genetic, nevoile alimentare ale unei populații mondiale din ce în ce mai numeroasă.

Unul dintre subiectele discutate la reuniune l-a constituit însăși înțelegerea artificială care, pentru Marea Britanie, au reprezentat o transformare radicală a producției de lapte și a celei de carne de bovină. Peste 80% din producția națională de carne de bovine reprezintă rezultatul încrucișărilor între vaci de lapte și tauri de carne.

În ultima vreme, Anglia a devenit unul dintre principalii exportatori de material seminal, ce este livrat cu precădere în țările care au luat măsuri deosebite pentru prevenirea febrei aftoase și a febrei catarale. În aceste împrejurări, Marea Britanie a importat animale din rase străine (Charoleză, L. Muzină, Siementhal) pe care le-a ameliorat și pe care le reexportă sub formă de material biologic în foarte multe

țări ale lumii. A fost oferit ca exemplu faptul că în anul 1972 numai în Australia și Noua Zeelandă au fost exportate aproape 340 000 de doze de material seminal, ceea ce a făcut pe unul dintre participanți să remarce că taurii genitorii folosiți în stațiunile de însămînțări artificiale vor progrea, în curînd, mai mult vitei în străinătate decît în țară...

Unul dintre cei mai activi specialiști, prezenți, profesorul L.E.A. Rowson, a stăruit asupra noilor aspecte ale transplantării de zigoți, metoda care, în ciuda unor dificultăți tehnice de care este

DEZBATERI DE SPECIALITATE

legată, reprezintă un foarte bun mijloc de a elimina riscul unei descendențe de calitate inferioară. În momentul de față, metoda este pe cale de a influența din ce în ce mai mult producția și exportul.

Un alt grup de probleme puse în discuție au fost cele privitoare la existența și răspîndirea vizibilă în efectivele de animale a unor maladii de metabolism cunoscute și sub denumirea de „maladii de producție”, cum sînt febra vitulară, cetoza sau proasta asimilație a magneziului. În această ordine de idei, dr. Jack Payne a vorbit despre testul metabolic pe care l-a pus la punct și care se află actualmente în comerț la dispoziția producției.

Un alt expert, profesorul M.H.W. Broster, a subliniat că în ultimii ani au

fost selecționate vaci de lapte în vederea obținerii unor producții mari. Aceste animale, însă, își pierd din greutate ca o consecință a eforturilor la care sînt supuse pentru a atinge obiectivul pentru care au fost selecționate. El s-a declarat prea puțin satisfăcut de metoda aplicată de crescătorii englezi de două decenii încoace, metoda potrivit căreia se administrează animalului 400 g de produse concentrate pentru fiecare litru de lapte. Se știe că mulți crescători conștiincioși au cîntărit în fiecare zi laptele dat de fiecare vacă și și-au furajat animalele în funcție de aceasta. Dar, a remarcat profesorul Broster, trebuie să se țină seama de faptul că perioada imediat următoare fătării este crucială pentru sănătatea animalului și pentru determinarea randamentului său general. De aceea, el a propus o nouă metodă de alimentație, care să prevadă distribuția unei cantități mai mari de concentrate pe litru de lapte produs în cursul primei perioade a lactației și a unei cantități reduse în momentul în care producția de lapte devine în mod inevitabil mai mică. În acest fel, a afirmat vorbitorul, s-ar putea obține producții mai mari și s-ar putea economisi furajele.

Luînd în considerare problema creșterii animalelor într-un context mai general, profesorul Reginald Moir a prezentat o comunicare consacrată creșterii crescînde de cereale pentru creșterea animalelor. Aceste cereale ar putea servi alimentației directe a populației mondiale aflate în plină creștere. De aceea, expertul britanic se declară în favoarea utilizării mult mai largi a ierburilor de pe pajiști și a subproduselor plantelor de cultură. Ca o concluzie a comunicării sale, concluzie valabilă pentru întreaga dezbatere, profesorul Moir a declarat: „Selecția animală, alimentația și tehnicile de gestiune și comercializare trebuie să formeze obiectul unui examen critic, astfel încît ele să poată asigura viitorul zootehniei și locul acesteia în viața societății umane”.

Sava DOREANU

ORIZONTURI

SE EXTINDE REȚEAUA DE IRIGAȚII ÎN R.P.D. COREEANĂ

R.P.D. Coreeană și-a dezvoltat rețeaua de irigații pentru întinsele culturi de orez. În ultimii ani, s-au construit peste 1 500 de bazine de acumulare de diferite dimensiuni, care își trimit apele pe nîi de km prin canale. Recent a fost dat în exploatare un nou sistem de irigații în apropierea orașului Kosong. Pe riul Rimeangan s-a construit un mare elevator cu trei trepte de ecluze. Prin 15 tuneluri săpate în munte, apa este ridicată la 150 m înălțime la bazinul de acumulare din Cumbuns, de unde este trimisă apoi spre cîmpuri printr-un canal lung de 40 km. Noul sistem de irigație permite transformarea a 15 000 ha terenuri aride în orezării.

CHIMIZAREA AGRICULTURII ÎN R.D. VIETNAM

Pe drept cuvînt, provincia Thanh Hoa poate fi considerată grătarul R.D. Vietnam. În prezent, aici, este în plină desfășurare campania de însămînțare a orezului și altor culturi agricole de iarnă și primăvară, ceea ce a determinat întreprinderile de îngrășăminte chimice să-și sporească simțitor producția. Pentru producerea unor recolte mari, numai în această regiune vor trebui să fie împrăștiate pe cîmpuri 36 000 tone de îngrășăminte. Întreprinderile de producere a fosfaților, „Hamfat” și „Shaobang”, și-au luat angajamentul ca, pînă la sfîrșitul anului să producă suplimentar 7 000 tone de îngrășăminte.

UN COMBINAT PENTRU PRELUCRAREA LAPTELUI LA HAVANA

În partea răsăriteană a capitalei cubaneze se află în construcție un important combinat de prelucrare a laptelui. Situat pe o suprafață de 54 000 m.p., combinatul urmează să intre în funcțiune spre sfîrșitul acestui an. Se prevede ca noul obiectiv al industriei alimentare din Cuba să prelucereze zonic peste 1 milion litri de lapte. În fiecare zi, combinatul va putea aproviziona Havana și regiunile înconjurătoare cu 400 000 litri de lapte pasteurizat, 28 000 kg de brînză, 195 000 litri de iaurt, 17 200 kg de unt și alte produse.

Uzina, care va număra circa 900 de salariați, lucrează după tehnologie suedeză, fiind înzestrată cu cele mai moderne mașini și instalații.

R.A. EGIPȚ: LUCRĂRI ÎN VALLEA KIAM

Compania egipteană pentru îmbunătățiri funciare va executa lucrările de ameliorare a terenurilor din Valea Kiam, potrivit unui acord realizat cu guvernul libian — a anunțat președintele acestei companii. Proiectul include amenajarea a 1 100 hectare de teren, construirea a trei baraje, precum și extinderea rețelei conductelor de apă ce asigură aprovizionarea regiunii.

Realizarea lucrărilor va necesita investiții în valoare de 16,5 milioane dinari libieni și va dura trei ani.

COMBATEREA SECETEI ÎN CIAD

Președintele Republicii Ciad, Francois Tombalbaye, a emis un decret referitor la înființarea Comitetului pentru combaterea secetei și aprovizionarea regiunilor calamitate. În comitet sînt reprezentate aproape toate ministerele și instituțiile centrale. În provincie, organele comitetului se află în subordinea prefecturilor și subprefecturilor.

LUPTA CU TRĂZNETELE

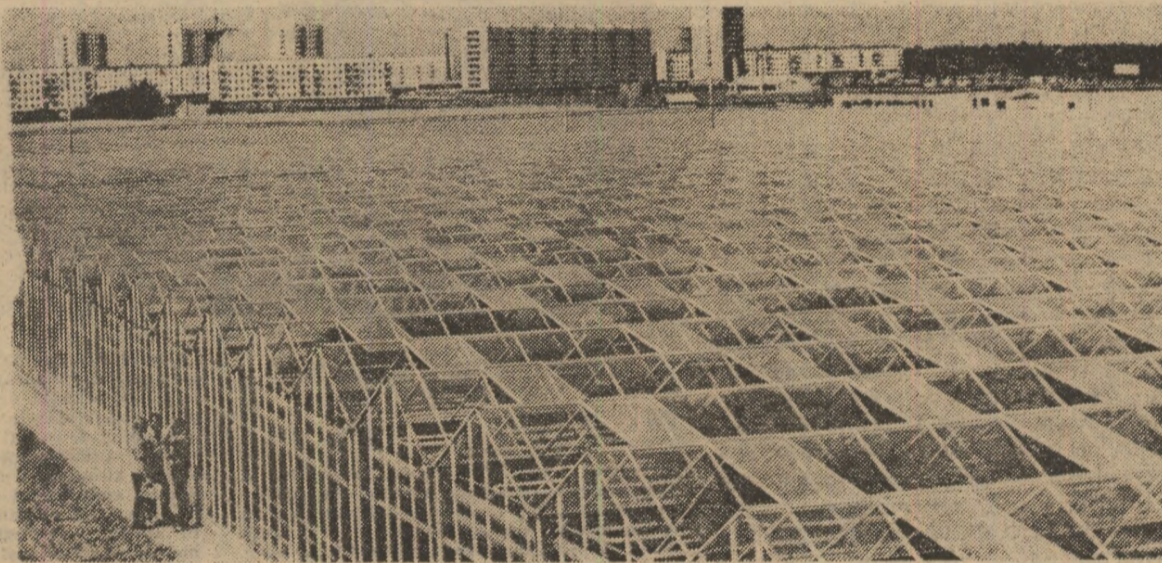
Așa cum anunță revista „Science News”, numai în S.U.A. trăznete ucide anual aproximativ 600 și traumatizează 1 500 de oameni. Numărul victimelor este mai mare decît cel pricinuit de uragane. Prejudiciile materiale cauzate de trăznete se ridică la 100 milioane de dolari. 10 000 de incendii în pădurile din vestul S.U.A. sînt provocate de fulgere. Pentru combatere, oamenii de știință americani au „semănat” în atmosferă fibre de nylon aluminizate care au o lungime de 10 cm. În acest fel, intensitatea cîmpului electric scade, iar numărul fulgerelor se micșorează.

O FABRICA DE APA

Instalația de desalinizare a apei de mare, pusă în funcțiune recent pe insula Helgoland (Republica Federală Germania), furnizează zilnic 800 m³ de apă potabilă. „Fabrica de apă” din Helgoland aprovizionează în prezent pe cei 3 500 de locuitori ai acestei insule din Marea Nordului și 3 000 de vizitatori permanenți.

Imagine de la marele complex de sere „Moskovski” din regiunea capitalei Uniunii Sovietice.

Pustiul saharian înaintea spre sud

În Mauritania, Volta Superioară și Niger, unde la fel ca și în Ciad, Senegal și Mali bîntuie de peste șapte ani o secetă cumplită, au căzut primele picături de ploaie. După cum a declarat însă la Roma, George Dorsey, purtătorul de cuvînt al F.A.O., aceste precipitații extrem de sărace nu vor schimba cu nimic situația catastrofală în care se află cele șase țări din Sahel (regiunea care se întinde pe o distanță de 4 000 km la sud de Sahara). „Chiar dacă seceta ar înceta mîine — a spus el — ar fi necesari cel puțin cinci ani pînă cînd agricultura ar deveni, în acele țări, va putea reveni la situația de acum doi ani”.

Specialiștii F.A.O. care au vizitat țările calamitate susțin că din cei 25 milioane de oameni care le populează, aproape șase milioane sînt amenințați să piară de foame. Pe ogoare și pășuni, relatează marșorii oculari, nu a mai rămas nici un fir de iarbă, copacii și tufi-

șurile desfrunzite s-au uscat, apele rîurilor și lacurilor au secat. În Ciad, unde încă acum cîteva luni existau 2 500 000 de vite cornute, nu au mai rămas decît 1 250 000, dintre care nu se știe cîte vor mai supraviețui multă vreme. Lacul Ciad, cîndva un adevărat rai al peștilor și păsărilor s-a transformat într-o mlaștină în care se înăbușe milioane de pești. În Volta Superioară, peste 50 000 km.p. de terenuri agricole din zona de coastă au devenit pentru multă vreme inutilizabile. Numai în nordul Senegalului a pierit 65% din efectivul de vite. Producția de arahide, una din principalele mărfuri de export ale acestei țări, s-a redus la jumătate. În Mali situația este și mai gravă, deoarece 90% din șeptel a pierit. În Niger, au murit din lipsă de hrană și de apă 550 000 de vite cornute și, după toate probabilitățile, alte 600 000, precum și un milion de oi, vor mai cădea jertfa cumplitei calamități naturale.

Datorită secetei, în toate cele șase țări, mari suprafețe agricole cad pradă deșertului. Experții au calculat că, pentru a opri înaintarea continuă a Saharei spre sud, care are loc în prezent, într-un ritm de un kilometru pe an, vor fi necesare investiții în valoare de 20 miliarde dolari și lucrări care vor dura cel puțin 30 de ani.

T. FODOR

